
Votaziun dal pievel

13 da zercladur 2021

Emprim project

**Iniziativa dal pievel
per aua da baiver netta
e vivonda sauna**

Segund project

**Iniziativa dal pievel
«Per ina Svizra senza pesticids
sintetics»**

Terz project

Lescha COVID-19

Quart project

Lescha davart il CO₂

Tschintgavel project

**Lescha federala davart las
mesiras polizialas per cumbatter
cunter il terrorissem (MPT)**

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Emprim project**Iniziativa dal pievel per aua da baiver netta e vivonda sauna**

Curtamain	→	4–5
Survista da las iniziativas dal pievel	→	14
Detagls	→	18
Arguments	→	22
Text da votaziun	→	26

Segund project**Iniziativa dal pievel «Per ina Svizra senza pesticids sintetics»**

Curtamain	→	6–7
Survista da las iniziativas dal pievel	→	14
Detagls	→	28
Arguments	→	32
Text da votaziun	→	36

Terz project**Lescha COVID-19**

Curtamain	→	8–9
Detagls	→	38
Arguments	→	42
Text da votaziun	→	46

Quart project**Lescha davart il CO₂**

Curtamain	→	10–11
Detagls	→	56
Arguments	→	62
Text da votaziun	→	66

Tschintgavel project**Lescha federala davart las mesiras polizialas per cumbatter
cunter il terrorissem (MPT)**

Curtamain	→	12–13
Detagls	→	104
Arguments	→	110
Text da votaziun	→	114

Ils videos da
la votaziun:

admin.ch/videos-rm

L'app davart
las votaziuns:

VoteInfo

Curtamain

Iniziativa dal pievel per aua da baiver netta e vivonda sauna

Situaziun da partenza

Per che las puras ed ils purs survegnian pajaments directs da la Confederaziun, ston els ademplir ina retscha da cundiziuns concernent l'ambient. Questa uschenumnada cumprova da prestazion ecologica cumpiglia tranter auter cundiziuns concernent la protecziun da las plantas, la ladada, la tegnida d'animals e la biodiversitat. Al comité d'iniziativa na van questas cundiziuns betg lunsch avunda. A ses avis sustegnan ils pajaments directs in'agricultura che donnegia l'ambient e l'aua da baiver.

Il project

L'iniziativa vul proteger meglier l'ambient e l'aua da baiver. Pajaments directs duain veginr pajads mo pli sut las suandantas premissas: manaschis agriculs ston producir senza pesticids, en la tegnida d'animals na dastgan els duvrar antibiotica ni en moda preventiva ni en moda regulara, ed els ston esser en cas da nutrir lur animals mo cun pavel ch'els produceschan sezs. Uschia duai veginr impedì ch'i resultia memia blera grascha e puschina. Er la perscrutaziun, la cussegliaziun e la scolaziun agricula duain s'orientar tenor questas finamiras. L'iniziativa pudess avair per consequenza che la producziun en Svizra daventa pli pitschna. En quest cas stuessian veginr importadas dapli victualias per avair avunda nutriment per la populaziun svizra. Nagins effects n'avess l'iniziativa per manaschis agriculs che na survegnan nagins pajaments directs.

Survista da las iniziativas dal pievel	→	14
Detagls	→	18
Arguments	→	22
Text da votaziun	→	26

Dumonda
da votaziun

**Vulais Vus acceptar l'iniziativa dal pievel
«Per aua da baiver netta
e vivonda sauna – Naginas subvenziuns
per l'utilisaziun da pesticids
ed il diever profilactic d'antibiotica»?**

Recumandazion
dal Cussegl federal
e dal parlament

Na

Al Cussegl federal ed al parlament va l'iniziativa memia lunsch. La consequenza fiss quella che blers manaschis agriculs producissan main victualias. L'import da victualias creschiss, contaminaziuns da l'ambient vegnissan spustadas uschia a l'exterior. Il parlament ha ultra da quai gia resguardà il giavisch central da l'iniziativa.

 admin.ch/iniziativa-aua-baiver

Recumandazion
dal comité
d'iniziativa

Gea

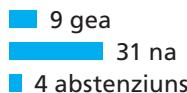
Per il comité violescha la politica agrara actuala il dretg sin aua da baiver netta. Quella saja periclitada pervia dal diever enorm da pesticids, da memia blera antibiotica e da memia blera puschina. Perquai che quests donns da l'ambient e questas ristgas da la sanadad vegnissan finanziads cun daners da taglia, saja necessari d'orientar da nov las subvenziuns.

 trinkwasserinitiative.ch

Votaziun en
il Cussegl naziunal

Votaziun en
il Cussegl dals
chantuns

Curtamain

Iniziativa dal pievel «Per ina Svizra senza pesticids sintetics»

Situaziun da partenza

Pesticids vegnan duvrads per proteger plantas, animals, umans e materialias cunter organissem e cunter scherms infectus nuschaivels u betg giavischads. Per che pesticids n'engrevgeschian betg la sanadad e l'ambient, vegnan els examinads en moda precisa. Mo products permess da las autoritads dastgan vegnir duvrads. Er il diever correct vegn controllà. A las iniziantas ed als iniziants na bastan questas prescripcziuns betg.

Il project

L'iniziativa vul scumandar pesticids sintetics en Svizra. Pertutgadas dal scumond fissan l'agricultura, la produciun da victualias e l'elavuraziun da victualias, la tgira da surfatschas verdas publicas e dad ierts privats sco er la proteczion d'infra-structuras sco ils binaris. Betg permess na fiss ultra da quai l'import da victualias ch'en vegnidias producidas a l'exterior cun agid da pesticids sintetics u che cuntegnan tals. Il pli tard suenter 10 onns stuess il scumond esser realisà dal tuttafatg. Fin alura dastgass il Cussegl federal permetter excepcziuns, sche l'agricultura, la populaziun u la natira fissan periclitadas massivamain, per exempl en cas d'ina stgarsezza extraordi-naria dal provediment.

Survista da las iniziativas dal pievel	→	14
Detagls	→	28
Arguments	→	32
Text da votaziun	→	36

Dumonda
da votaziun

Vulais Vus acceptar l'iniziativa dal pievel «Per ina Svizra senza pesticids sintetics»?

Recumandaziun
dal Cussegl federal
e dal parlament

Na

Al Cussegl federal ed al parlament va il scumond pretendì memia lunsch. El restrenschess il provediment da la Svizra cun vzialias e la tscherna da vzialias importadas. Tar la produziun fissi pli difficil d'obsevar reglas d'igiena. Ultra da quai vegnissan violadas cunvegas da commerzi internaziunalas.

 admin.ch/scumond-da-pesticids

Recumandaziun
dal comité
d'iniziativa

Gea

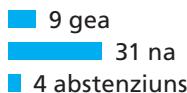
Per il comité èn pesticids sintetics substanzas chemicas fitg toxicas che contamineschan ils flums, l'aua da baiver e vzialias e che fan donn a la sanadad. La procedura d'admission en Svizra na saja betg severa avunda e l'aua da baiver saja contaminada. Cun l'iniziativa duai la Svizra vegnir deliberada da questis tissis.

 lebenstattgift.ch

Votaziun en
il Cussegl naziunal

Votaziun en
il Cussegl dals
chantuns

Curtamain

Lescha COVID-19

Situaziun da partenza

Il favrer 2020 ha la pandemia dal coronavirus cuntanschì la Svizra. Il dumber da las grevas malsognas è creschì svelt. Il Cussegl federal ha prendì mesiras per proteger la populaziun sco er per sustegnair umans ed interpresas che pativan da las consequenzas economicas da la pandemia. El ha stuì agir svelt. Perquai che la Lescha d'epidemias n'ha betg purschi la basa legala per tut las mesiras, è el er sa basà sin il dretg d'urgenza. Per ina tala situaziun da crisa prevesa la Constituziun il dretg d'urgenza. Ma quel vala mo per in tschert temp. Per pudair cuntinuar cun las mesiras han il Cussegl federal ed il parlament elavurà la Lescha COVID-19. Il parlament l'ha acceptada il settember 2020 e l'ha declarada sco urgenta. Tras quai è ella entrada en vigur immediatamain.

Il project

La lescha dat al Cussegl federal cumpetenzas suplementares per cumbatter cunter la pandemia dal coronavirus, ed oravant tut per mitigiar las consequenzas negativas per la societad e per l'economia. La lescha cuntegna mesiras ch'en vinavant necessarias per il Cussegl federal e per il parlament per superar la pandemia e la crisa economica. Ella regla en spezial differentis agids finanzials per umans e per interpresas. Iis pli impurtants èn l'indemnisaziun per lavur reducida, l'indemnisiun per la perdita da gudogn, iis agids per cas da direzza sco er il sustegn da la cultura e dal sport. La lescha è da durada limitada. Perquai ch'igl è vegnì fatg in referendum cunter la lescha, stoi vegnir votà davart ella.

Detagls	→	38
Arguments	→	42
Text da votaziun	→	46

Dumonda
da votaziun

**Vulais Vus acceptar la Lescha federala
dals 25 da settember 2020
davart las basas legalas da las ordinaziuns
dal Cussegl federal per superar l'epidemia
da COVID-19 (Lescha COVID-19)?**

Recumandazion
dal Cussegl federal
e dal parlament

Gea

Per il Cussegl federal e per il parlament è questa lescha necessaria per superar la crisa la pli greva dapi la Segunda Guerra mundiala. Ella permetta da sustegnair finanzialmain tschientmillis da persunas ed interpresas ch'èn vegnididas en miseria. Uschia po vegnir mitigiada suffrientscha, e pazzas da lavur sco er salaris pon vegnir segirads.

 admin.ch/lescha-covid-19

Recumandazion
dal comité
da referendum

Na

Il comité da referendum crititgescha che la nova lescha saja vegnida elavurada fitg svelt e saja vegnida messa en vigur senza consultar il pievel. Ella cuntegnia ultra dals elements positivs er elements nuschaivels sco subvenziuns per las medias. Il Cussegl federal possia gidar en autra moda las persunas donnegiadas da las mesiras cunter la pandemia.

 covidgesetz-nein.ch

Votaziun en
il Cussegl naziunal

Votaziun en
il Cussegl dals
chantuns

Curtamain**Lescha davart il CO₂****Situaziun
da partenza**

Cun la midada dal clima s'augmentan las temperaturas dapertut sin la terra. Il motiv principal per quai è l'emissiun da gas cun effect da serra, en spezial da dioxid carbonic (CO₂). Quel vegn produci per exemplu cun stgaudar cun ieli mineral u cun arder cherosin per singular. En Svizra badan en spezial l'agricultura ed il turissem fermamain la midada dal clima. Dis da chalur, setgira ed inundaziuns daventan pli frequents, ed i dat pli savens mancanza da naiv e bovas. Il Cussegl federal ed il parlament vulan pervia da quai reducir anc pli fitg l'emissiun da CO₂. Questa finamira vulan els cuntanscher cun la nova Lescha davart il CO₂ (revisiun totala). Cunter quai èsi vegni fatg in referendum.

Il project

Cun la revisiun da la Lescha davart il CO₂ cuntascher la Svizra cun sia politica dal clima vertenta e rinforza quella. La lescha cuntegna differentas mesiras per reducir vinavant l'emissiun da CO₂ fin l'onn 2030. Ella sa basa vinavant sin la cumbinaziun da stimuls finanziels, d'investiziuns e da novas tecnologias. In comportament che tegna quint dal clima vegn remunerà. Tgi che producescha percuter bler CO₂, per exemplu cun singular bler, paja dapli. Investiziuns en edifizis ed en infrastructuras vegnan sustegnidias e firmas innovativas vegnan promovidias. Uschia pon vegnir sanads edifizis e construidas staziuns per chargiar vehichels electrici. En cas dal traffic procura la lescha ch'i vegnian sin il martgà vehichels che consumeschian main benzin e main diesel.

Detagls	→	56
Arguments	→	62
Text da votaziun	→	66

Dumonda
da votaziun

**Vulais Vus acceptar la Lescha federala
dals 25 da settember 2020 davart
la reducziun da las emissiuns da gas cun
effect da serra (Lescha davart il CO₂)?**

Recumandaziun
dal Cussegli federal
e dal parlament

Gea

Undas da chalira, setgira, bovas: sche nus n'agin betg decididamain cunter la midada dal clima, chaschuna ella gronds donns e custs auts. Blers stadis ageschan pervia da quai. Er la Svizra è dumandada. La lescha rinforza la proteczion dal clima, procura incumbensas per las interpresas pitschnas e mesaunas, stgaffescha pazzas da lavur ed è socialmain supportabla.

☒ admin.ch/lescha-co2

Recumandaziun
dals comités
da referendum

Na

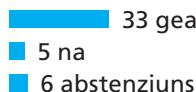
Tenor il Comité economic «Na a la Lescha da CO₂» è la lescha chara e na gida betg il clima. Ultra da quai saja ella malgista, perquai ch'ella pertutga oravant tut las entradas mesaunas e pitschnas. Per il comité «Per ina politica dal clima sociala & radicala» cementescha la lescha structuras che ruinan il clima.

☒ teuer-nutzlos-ungerecht.ch
☒ ecologie-sociale.ch/de/

Votaziun en
il Cussegli naziunal

Votaziun en
il Cussegli dals
chantuns

Curtamain

Lescha federala davart las mesiras polizialas per cumbatter cunter il terrorissem (MPT)

Situaziun da partenza

Dapi ils attentats da Paris da l'onn 2015 han delinquents motivads terroristicament fatg pliras dunsainas d'attentats en l'Europa. Tenor il Servetsch d'infurmaziun da la Confederaziun (SIC) resta la smanatscha da terrorissem auta er en Svizra. Oz po la polizia intervegnir per regla mo, sch'ina persuna ha commess in act chastiabel. Per pudair impedir attentats terroristics han il Cussegl federal ed il parlament stgaffì ina nova basa legala: en l'avegnir po la polizia intervegnir meglier en moda preventiva. Pervia da resalvas concernent ils dretgs fundamentals èsi vegni fatg in referendum cunter la lescha.

Il project

La Lescha federala davart las mesiras polizialas per cumbatter cunter il terrorissem dat a las autoritads la pussaivladad d'agir cunter personas, da las qualas resorta in privel terroristic. A queste terroristes potenzials pon vegnir adossads tranter auter in'obligaziun d'annunzia u in scumond da contact e da bandunar il pajais. En il cas extrem po insatgi er vegnir mess en arrest da chasa. L'arrest da chasa sto adina vegnir approvà d'ina dretgira. Sch'in chantun, il SIC u eventualment ina vischnanca ha indizis concrets ed actuals per in privel terroristic, po l'autoritat cumpetenta dumandar las novas mesiras tar l'Uffizi federal da polizia (fedpol). La persuna pertutgada po far recurs tar il Tribunal administrativ federal cunter mintga mesira ordinada. Tenor il Cussegl federal ed il parlament è il project cumpatibel cun ils dretgs fundamentals e cun ils dretgs umans.

Detagls	→	104
Arguments	→	110
Text da votaziun	→	114

Dumonda
da votaziun

**Vulais Vus acceptar la Lescha federala
dals 25 da settember 2020 davart las
mesiras polizialas per cumbatter cunter
il terrorissem (MPT)?**

Recumandaziun
dal Cussegli federal
e dal parlament

Gea

Per il Cussegli federal e per il parlament è la smanatscha terroristica en Svizra auta. Quai constatescha er il SIC en ses ultim rapport da situaziun. Per pudair impedir efficaziamain attentats dovrà la polizia ulteriurs instruments. Quests novs instruments augmentan la segrezza e la protecziun da la populaziun.

☒ admin.ch/cumbat-cunter-il-terrorissem

Recumandaziun
dals comités
da referendum

Na

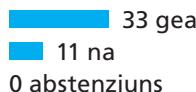
Per ils comités da referendum n'ha la lescha nagin effect. Els fan valair ch'ella defineschia memia pauc precis l'activitatad terroristica, ch'ella violeschia ils dretgs da l'uffant ed ils dretgs umans e ch'ella sutmineschia la separaziun da las pussanzas. La lescha saja in'attatga sin la libertad da la populaziun e pericleteschia burgaisas e burgais integhers.

☒ willkuerparagraph.ch
☒ verfassungsfreunde.ch/pmt-nein

Votaziun en
il Cussegli naziunal

Votaziun en
il Cussegli dals
chantuns

Survista

**Iniziativa dal pievel
per aua da baiver netta
e vivonda sauna**

ed

**Iniziativa dal pievel
«Per ina Svizra
senza pesticids sintetics»**

Iniziativa dal pievel per aua da baiver
netta e vivonda sauna

→

18

Iniziativa dal pievel «Per ina Svizra
senza pesticids sintetics»

→

28

Las duas iniziativas dal pievel concernan ina tematica sumeglianta. Qua sutwart ina survista dals aspects ils pli impurtants:

	Iniziativa dal pievel per aua da baiver netta e vivonda sauna	Iniziativa dal pievel «Per ina Svizra senza pesticids sintetics»
Puncts centrals	<p>Pajaments directs duain vegnir concedids mo a manaschis agriculs che:</p> <ul style="list-style-type: none"> – produceschan senza pesticids, – n'utiliseschan betg preventivamain u regularmain antibiotica, – èn en cas da nutrir lur animals cun il pavel ch'els produceschan sezs. 	<p>Pesticids sintetics duain vegnir scumandads en general en Svizra.</p>
Champ d'applicaziun	<p>Concerne manaschis agriculs che survegnan pajaments directs da la Confederaziun.</p>	<p>Concerne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tut ils manaschis agriculs, – la producziun da viciualias e l'elavuraziun da viciualias, – la tgira dal terren e da la cuntrada (p.ex. tgira da vias da traffic, da parcs, da stabilimenti da sport e dad ierts privats), – l'import; scumandà è l'import da viciualias ch'èn vegnidus producidas cun agid da pesticids sintetics.

Sboz da lescha dal parlament

Il parlament (Cussegl naziunal e Cussegl dals chantuns) refusa l'iniziativa dal pievel per aua da baiver netta e vivonda sauna e l'iniziativa dal pievel «Per ina Svizra senza pesticids sintetics». Tuttina vul el proteger auals, flums, lais e l'aua da baiver meglier cunter pesticids. Pervia da quai ha el elavurà midadas da leschas, cun las qualas las ristgas, che pudessan esser colliadas cun l'utilisaziun da pesticids, duain vegnir reducidas.¹ Questas adattaziuns vegnan er sustegnididas dal Cussegl federal e cuntegnan oravant tut las suandardas mesiras:

- Las prescripcziuns per permetter e per utilisar pesticids daventan pli rigurasas.
- En territoris, nua che l'utilisaziun da meds per proteger las plantas pudessan periclitlar la qualitat da l'aua sutterana, vegnan augmentadas las cundiziuns.
- Pesticids che vegnan duvrads en in context professiunal ston vegnir registrads en ina banca da datas centrala.

Las disposiziuns davart ils pesticids valan per differents secturs sco l'agricultura, la producziun da victualias, la protecziun da material da construcziun, il nettegiament, l'igiena, il mantegniment d'infrastructuras da viafiers e la tgira da surfacetas verdas publicas. Ultra da quai sto l'agricultura er guardar en l'avegnir d'evitar ina surproducziun da ladim, uschia che main nitrogen e main fosfor arrivan en ils funs ed en las auas.

1 Iniziativa parlamentara 19.475 «Das Risiko beim Einsatz von Pestiziden reduzieren» (parlament.ch > 19.475).

Definiziuns	
Pajaments directs	Pajaments directs èn pajaments en daners da la Confederaziun a manaschis agriculs. Cun quels vegnan promovidas prestaziuns da l'agricultura che na vegnan betg indemnissadas sur ils pretschs dals products. La premissa per survegnir pajaments directs è l'observanza da cundiziuns concernent l'ambient.
Pesticids	Pesticids vegnan duvrads per proteger plantas, animals, umans e materialias cunter organissem e cunter scherms infectus nuschaivels u betg giavischads. Per che pesticids na periclitescian betg la sanadad e l'ambient, ston els vegnar examinads e permess avant ch'els pon vegnar utilisads. Pesticids na vegnan betg mo duvrads en l'agricultura, mabain per exemplu er da l'industria da vinctualias, dal maun public (p.ex. uffizis da construcziun bassa, orticulturas municipals) e da persunas privatas. Per la gronda part vegnan pesticids producids en moda artifiziala (pesticids sintetics); ma i da er pesticids ch'en avant maun en la natura.
Tips da pesticids	Pesticids vegnan classifitgads en meds per proteger las plantas ed en biocids. La medema substanza activa po esser cuntegnida tant en in med per proteger las plantas sco er en in biocid.
Meds per proteger las plantas	Meds per proteger las plantas protegian plantas cunter malsognas, cunter la ruissa tras insects e tras lindornas sco er cunter zerclim. Els vegnan duvrads per exemplu per proteger plantas da niz agriculas, per cumbatter memia bler zerclim sin ils binaris u per tgirar parcs, plazzas da sport ed ierts.
Biocids	Products biocids servan a la dischinfecziun (p.ex. dals mauns, da bogns, da deposits da vinctualias u da stabilimenti per la producziun da latg). Els vegnan er duvrads per proteger material (p.ex. protecziun da lain cunter infecziuns da bulieus) e per cumbatter cunter animals nuschaivels (p.ex. insects, mieurs e ratuns).

Detagls

Iniziativa dal pievel «Per aua da baiver netta e vivonda sauna – Naginas subvenziuns per l'utilisaziun da pesticids ed il diever profilactic d'antibiotica»

Survista da las iniziativas dal pievel	→	14
Arguments dal comité d'iniziativa	→	22
Arguments dal Cussegl federal e dal parlament	→	24
Text da votaziun	→	26

Situaziun da partenza

Per che las puras ed ils purs survegnian pajaments directs da la Confederaziun, ston els ademplir ina retscha da cundizjuns concernent l'ambient ch'en resumadas en l'uschenenumnada cumprova da prestazion ecologica. Questa cumprova vegn pretendida dapi l'onn 1999 e vegn dapi lura sviluppada vinvant cintinuadament. Actualmain cumpiglia ella tranter auter pretensiuns en ils secturs biodiversitat, protecziun da las plantas, ladada e tegnida d'animals. Al comité d'iniziativa na basta quai betg: l'ambient e l'aua da baiver na vegnan uschia betg protegids bain avunda.

Pretensiuns da l'iniziativa

L'iniziativa pretendia che las cundizjuns ecologicas per ils pajaments directs vegnian augmentadas per rinforzar uschia la protecziun da l'ambient e da l'aua da baiver. Ils pajaments directs duain vegnir concedids mo a manaschis agriculs che mantegnan la biodiversitat e che produceschan senza pesticids; ultra da quai ston els renunziar al diever preventiv u regular d'antibiotica en la tegnida d'animals ed els ston pudair nutrir lur animals cun pavel ch'els produceschan sezs sin lur manaschi agricul. Er la perscrutaziun, la cussegiazion e la scolaziun agricula duain s'orientar tenor questas finamiras.

Mantegniment da la biodiversitat

La biodiversitat cumiglia in grond dumber d'animals e da plantas sco er lur spazis da viver. Manaschis che survegnan pajaments directs ston cultivar ina part minimala da lur terren sco uschenumnadas surfatschas da promozion da la biodiversitat. Ultra da quai promova la Confederaziun las surfatschas da promozion da la biodiversitat e lur qualitad cun contribuziuns spezialas. L'iniziativa vul ch'il mantegniment da la biodiversitat stettia da nov en la Constituzion federala sco premissa per survegnir pajaments directs.

Producziun
senza pesticids

Per che pesticids (meds per proteger las plantas e biocids) vegnian admess, ston els far tras ina procedura da permissiun severa. Per l'applicaziun da meds per proteger las plantas valan per manaschis che retiran pajaments directs restricziuns suplementaras. Ultra da quai promova la Confederaziun l'applicaziun reducida da meds per proteger las plantas cun pajaments directs specifics. L'iniziativa vul che manaschis agriculs che survegnan pajaments directs renunzian dal tuttafatg a pesticids. Latiers tutgan er substanzas ch'èn permessas en l'agricultura biologica sco cumposiziuns d'arom per cumbatter cunter bulieus.

Nagina applicaziun
preventiva
d'antibiotica

Oz vegnan per part utilisadas antibiotica en la tegnida d'animals per impedir ch'ina malsogna prorumpia. Davart questa applicaziun preventiva d'antibiotica decidan veterinarias e veterinaris. Cun pajaments directs sostegna la Confederaziun furmas da tegnair animals che tegnan spezialmain quint da lur basegns, che promovan – ultra dal bainstar dals animals – er lur sanadad. En il rom da la Strategia naziunala cunter las resistenzas a l'antibiotica¹ èn già vegnididas realisadas mesiras che reduceschan l'applicaziun d'antibiotica. L'iniziativa prenda che manaschis agriculs vegnian exclus dals pajaments directs, sch'els utiliseschan preventivamain antibiotica en la tegnida d'animals u sche lur tegnida d'animals pretenda ch'i vegnian utilisadas regularmain antibiotica.

Main animals –
main ladim

Per ch'ils funs na vegnian betg surladads e per che las auas na vegnian betg contaminadas, valan ozendi restricziuns. Manaschis che retiran pajaments directs dastgan ladar lur culturas sin lur champs mo cun uschè bler ladim en furma da ladim artifizial, da grascha u da puschina sco ch'ellas dovran. Ina divergenza da maximalmain 10 pertschient è permessa. Sch'els tegnan uschè blers animals ch'i resulta memia blera grascha u puschina, ston els dar il ladim da memia a manaschis cun main animals. L'iniziativa vul reducir la quantitatad da ladim cun limitar il dumber d'animals per bain puril: manaschis che han il dretg da survegnir pajaments directs dastgan tegnair mo tants animals sco ch'els pon nutritr cun il pavel ch'els produceschan sin il manaschi, per che l'ambient na vegnia betg engrev-già cun memia blera grascha u puschina.

Perscrutaziun,
cussegliazion,
investiziuns

Actualmain sustegna la Confederaziun l'agricultura en sias stentas da producir en moda raziunala e persistenta, e quai cun la perscrutaziun, cun la cussegliazion e cun agids d'investiziun. L'iniziativa vul permetter questa promozion mo pli, sch'ella è drizzada ad ina producziun agricula tenor las prescripziuns da l'iniziativa. Er la scolaziun agricula duai respectar questas prescripziuns. Betg pertutgads n'en ils chantuns en ils secturs da la cussegliazion e da la scolaziun, per ils quals els èn sezs responsabels.

Consequenzas da l'iniziativa

Tenor in studi da l'Agroscope, il center da cumpetenza da la Confederaziun per la perscrutaziun agricula, pudess la producziun agricula sa diminuir en Svizra, sche l'iniziativa vegn acceptada. Quai reduciss la contaminaziun da l'ambient en Svizra e la spustass a l'exterior, perquai ch'i stuessan vegnir importadas dapli victualias che fin ussa per in nutrient sufficient da la populaziun svizra.² Tenor in ulterior studi da l'Agroscope reagischian ils manaschis agriculs svizzers differentamain sin l'iniziativa. Ina gronda part dals manaschis vegniss a producir en moda pli ecologica ed a reducir sia quantitatad da producziun. Per tscherts auters manaschis pudessi però esser pli favuraivel da renunziar a pajaments directs. Quests ultims stuessan observar uschia main cundiziuns concernent l'ambient: els pudessan applitgar anc dapli pesticids ed antibiotica ed augmentar supplementarmain lur dumber d'animals.³

2 Maria Bystricky, Thomas Nemecek, Simone Krause, Gérard Gaillard (2020): Potenzielle Umweltfolgen einer Umsetzung der Trinkwasserinitiative, Agroscope Science Nr. 99 ([<agroscope.ch>](http://agroscope.ch) Aktuell > Dossiers > Folgenabschätzung der Trinkwasserinitiative).

3 Alena Schmidt, Gabriele Mack, Anke Möhring, Stefan Mann, Nadja El Benni (2019): Folgenabschätzung Trinkwasserinitiative: ökonomische und agrarstrukturelle Wirkungen, Agroscope Science Nr. 83 ([<agroscope.ch>](http://agroscope.ch) Aktuell > Dossiers > Folgenabschätzung der Trinkwasserinitiative).

Arguments

Comité d'iniziativa

Aua da baiver netta è in dretg fundamental. La politica agrara d'ozendi violescha quest dretg fundamental. Il diever enorm da pesticids, memia blera antibiotica en la tegnida d'animals e memia blera puschina sin noss funs pericleteschan nossa aua da baiver. Il stgadel è che questi donns da l'ambient e questas ristgas per la sanadad vegnan subvenziunads cun milliardas da noss daners da taglia. Quai sto avair ina fin. Ina nova orientaziun da las subvenziuns è indispensabla. Questa finamira vegn cuntanschida tras l'iniziativa «Per aua da baiver netta».

Bilantscha desastrusa

Passa 1 million persunas – er uffants e pops – consumescan actualmain aua da baiver ch'è contaminada sur la limita cun pesticids da l'agricultura. Sur la puschina e sur la grascha contaminescha il diever exagerà d'antibiotica en la tegnida d'animals noss nutriment e l'aua da baiver cun bacterias ch'en resistantas cunter antibiotica e che pon esser mortalas. Muvels bler memia gronds, che vegnan nutritis cun tschientmillis tonnas pavel importà, produceschan bler memia blera puschina. Las consequenzas: nitrat cancerogen en l'aua da baiver, reducziun da la biodiversitat, lais ventilads artifizialmain, stgaudada dal clima. Uschia chaschuna la politica agrara actuala custs consecutivs immens.

Deviar las subvenziuns

Il stgadel è che nus subvenziunain questi donns cun milliardas da noss daners da taglia. Uschia na po quai betg ir vinavant. L'iniziativa «Per aua da baiver netta» maina las subvenziuns en ina producziun persistenta, libra da pesticids sco er en ina tegnida d'animals che n'appligescha betg pli profilacticamain antibiotica e ch'è abla da nutrir ses muvels e sias muntaneras sin basa da la surfatscha agricula dal manaschi respectiv u d'ina cuminanza da manaschis. Il barat da pavel tranter manaschis è garantì. Manaschis purils innovativs van già dapi decennis questa via. Ina via che procura per aua da baiver netta, che augmenta la segirezza da noss provediment e che protegia nossa sanadad. Famiglias purilas che prendan questa via na vegnan betg mo sustegnidias tras subvenziuns, mabain er tras furmaziun, tras perscrutaziun e tras agids d'investiziun. E las leschas existentas davart la proteczion da las auas, da l'ambient e dal clima vegnan finalmain observadas.

**Preparar
l'agricultura
per il futur**

L'iniziativa «Per aua da baiver netta» impunda noss daners da taglia uschia, che las famiglias purilas pon producir victualias en moda persistenta. Quai ans permetta da proteger nossa aua da baiver e nossa sanadad e d'avair quità da l'ambient, da la biodiversitat e dal clima. Cun segirar nossas basas da viver preparain nus l'agricultura per il futur. Ord responsabladad per las generaziuns futuras!

**Recumandaziun
dal comité
d'iniziativa**

Perquai recumonda il comité d'iniziativa:

Gea

 trinkwasserinitiative.ch

Arguments

Cussegli federal e parlament

L'aua da baiver svizra è già protegida bain e po vegnir bavida senza problems. La protecziun po vegnir meglierada anc pli fitg. Al Cussegli federal ed al parlament va l'iniziativa però memia lunsch. Sch'ella vegniss acceptada, avess quai vastas consequenzas per la producziun svizra da victualias. Blers manaschis agriculs producissan main victualias. Pervia d'imports supplementars vegnissan las contaminaziuns da l'ambient spustadas a l'exterior. Ultra da quai ha il parlament già resguardà il giavisch central da l'iniziativa. Il Cussegli federal ed il parlament refusan l'iniziativa cun-zunt per ils sustants motivs:

La producziun da victualias vegn indeblida

L'iniziativa dal pievel tematisescha giavischs giustifitgads, ma va sur las lattas ora. Ella avess consequenzas vastas e nuschaivlas per l'agricoltura svizra e l'indebliss. Sche numerus manaschis, che survegnan oz pajamants directs, stuessan renunziar cumplettamain a pesticids ed a pavel cumprà, producissan els main victualias.

La contaminaziun da l'ambient vegn spustada

La renunzia a pesticids ed il regress spetgà da la producziun reducissan bain la contaminaziun d'auas cun pesticids e cun substanzas nutritivas da l'agricoltura e meglierassan la biodiversitat en Svizra. Il medem mument vegniss però – sch'il consum resta il medem – la contaminaziun da l'ambient spustada a l'exterior, perquai ch'i vegnissan importadas dapli victualias producidas a l'exterior. Nagina influenza n'avess l'iniziativa sin las contaminaziuns da las auas che na vegnan betg chaschunadas da l'agricoltura, sco la contaminaziun cun nitrogen da las sereneras.

Consequenzas cuntraproductivas

En cas d'in GEA profitass ina part dals manaschis en Svizra en l'avegnir, sch'els renunziassan a pajaments directs. Quai vala per manaschis che cumpran bler pavel (oravant tut manaschis da l'allevament da portgs e da pulom) e per tals che utiliseschan regularmain meds per proteger las plantas (manaschis da verdura, da fritga e da viticultura). Senza pajaments directs na stuessan queste manaschis betg pli observar tschertas cundiziuns ecologicas che valan actualmain anc per els. Pia cuntanschess l'iniziativa per part il cuntrari da quai ch'ella vul.

Il parlament s'occupa gia dals giavischs

Il parlament ha ultra da quai gia resguardà il giavisch central da l'iniziativa cun adattar differentas leschas. Las ristgas che resultan per ils umans, per ils animals e per l'ambient, sche pesticids vegnan applitgads, duain vegnir reducidas vinavant e la qualitat da l'aua sutterrana e da l'aua da baiver sco er dals auals, dals flums e dals lais duai vegnir meglierada vinavant. Cun adattar las leschas respectivas vegn reglà en general il diever da pesticids e betg mo per l'agricultura. Plinavant sto l'agricultura reducir sia surproduczion da ladim ch'è ina grevezza per l'ambient.

Recumandazion dal CussegI federal e dal parlament

Per tut queste motivs recumondan il CussegI federal ed il parlament da refusar l'iniziativa dal pievel «Per aua da baiver netta».

Na

 admin.ch/iniziativa-aua-baiver

§

Text da votaziun

Conclus federal

**davart l'iniziativa dal pievel «Per aua da baiver netta e vivonda sauna – Naginas subvenziuns per l'utilisaziun da pesticids ed il diever profilactic d'antibiotica»
dals 25 da settember 2020**

L'Assamblea federala da la Confederazion svizra,

sa basond sin l'artitgel 139 alinea 5 da la Constituzion federala¹,
suenter avair examinà l'iniziativa dal pievel «Per aua da baiver netta e vivonda sauna – Naginas subvenziuns per l'utilisaziun da pesticids ed il diever profilactic d'antibiotica» ch'è vegnida inoltrada ils 18 da schaner 2018²,
suenter avair gi invista da la missiva dal Cussegl federal dals 14 da december 2018³,
concluda:

Art. 1

¹ L'iniziativa dal pievel dals 18 da schaner 2018 «Per aua da baiver netta e vivonda sauna – Naginas subvenziuns per l'utilisaziun da pesticids ed il diever profilactic d'antibiotica» è valaivla e vegn suttamessa a la votaziun dal pievel e dals chantuns.

² L'iniziativa ha il suandard text:

La Constituzion federala vegn midada sco suonda:

Art. 104 al. 1 lit. a, al 3 lit. a, e e g sco er al. 4

¹ La Confederazion procura che l'agricultura prestia cun ina producziun durabla ed orientada vers il martgà ina contribuzion essenziala per:

- a. in provediment segir da la populaziun cun vivonda sauna e cun aua da baiver netta;

³ Ella fixescha mesiras per che l'agricultura possia ademplir sias incumbensas multifaras. Ella ha particularmain las sequentas cumpetenzas ed incumbensas:

- a. Ella cumpllettescha l'entrada dals purs cun pajaments directs per realisar ina indemnisažun commensurada per las prestaziuns furnidas, cun la premissa ch'ina prestaziun ecologica seja cumprovada, che la biodiversitat vegnia mantegnida, che la producziun seja senza pesticids e ch'il dumber d'animals possia vegnir nutrì cun il Pavel produci sin il manaschi.
- e. Ella po promover la perscrutaziun, la cussegliazion e la scolaziun agricula ed er prestar agids d'investiziun, sche questas mesiras sustegnan l'agricultura en il senn da las literas a e g sco er da l'alinea 1.

¹ SR 101

² BBI 2018 1111

³ BBI 2019 1101

§

Iniziativa dal pievel «Per aua da baiver netta e vivonda sauna – Naginas subvenziuns per l'utilisaziun da pesticids ed il diever profilactic d'antibiotica». COF

- g. Ella excluda dals pajaments directs ils manaschis agriculs che dovrان profilacticamain antibiotica en la tegnida d'animals u dals quals il sistem da producziun pretenda in diever regular d'antibiotica.
- ⁴ Ella metta a disposiziun per quest intent meds finanzials liads a l'intent dal sectur agricul e meds generals da la Confederazion, surveglia l'execuziun da las prescripziuns respectivas sco er ils effects obteginids da quellas ed infurmescha regularmain la publicitad davart ils resultats da questa surveglianza.

Art. 197 cifra 12⁴

12. Disposiziun transitorica tar l'art. 104 al. 1 lit. a, al. 3 lit. a, e e g sco er al. 4

Suenter l'acceptaziun da l'artitgel 104 alinea 1 litera a, alinea 3 literas a, e e g sco er alinea 4 tras il pievel ed ils chantuns vala in termin transitoric dad 8 onns.

Art. 2

L'Assamblea federala recumonda al pievel ed als chantuns da refusar l'iniziativa.

⁴ La cifra definitiva da questa disposiziun transitorica vegn fixada da la Chanzlia federala suenter la votaziun dal pievel.

Detagls**Iniziativa dal pievel
«Per ina Svizra
senza pesticids sintetics»**

Survista da las iniziativas dal pievel	→	14
Arguments dal comité d'iniziativa	→	32
Arguments dal Cussegl federal e dal parlament	→	34
Text da votaziun	→	36

Situaziun da partenza

Plantas, umans ed animals sco er vuctualias e materialias vegnan protegids cun pesticids cunter insects nuschaivels, cunter scherms infectus e cunter zerclim. Per ch'ils pesticids n'engrev-geschian betg la sanadad e l'ambient, ha la Confederaziun reglè en pliras leschas il diever da quests meds. Pesticids dastgan vegnir utilisads pir, suenter ch'els èn vegnids examinads ed admess en ina procedura severa.

La Confederaziun promova la reducziun

La Confederaziun procura oz cun cleras finamiras ch'i vegnian utilisads damain pesticids per proteger las plantas cunter malsognas, cunter parasits e cunter zerclim. Ella sustegna alternativas a la protecziun chemica da las plantas. Er la scienza furnescha ina contribuziun impurtanta en chaussa, tras quai ch'ella tira per exemplel plantas resistentas a malsognas. La Confederaziun sa participescha a questa perscrutaziun ed a quest svilup. In sustegn finanzial survegnan er ils manaschis agriculs che desistan da pesticids u che reduceschan lur diever. Las perditas dal retgav e la laver supplementara per il cumbat mecanic cunter il zerclim vegnan uschia cumpensadas per part. Il dumber da manaschis agriculs che fan diever da questa promozion crescha cuntuadomain. Qua tras sa reducescha la quantitat da pesticids vendids che dastgan vegnir duvrads unicamain en l'agricultura convenziunala. Percunter vegnan vendids dapli products che dastgan vegnir duvrads er en l'agricultura biologica.¹

¹ L'Uffizi federal d'agricultura rimna e publitgescha las datas davart il volumen da la svieuta (blw.admin.ch. > Nachhaltige Produktion > Pflanzenschutz > Pflanzenschutzmittel > Verkaufsmengen der Pflanzenschutzmittel-Wirkstoffe).

**Finamiras
da reducziun
concludidas**

Ultra da quai ha il Cussegli federal lantschà l'onn 2017 il «Plan d'acziun pesticids» per augmentar la persistenza dal diever da pesticids. Il plan d'acziun definescha cleras finamiras e 51 mesiras. En spezial duain vegnir utilisads damain pesticids e las auas duain vegnir protegidas meglier. Il parlament è ultra da quai s'exprimì per finamiras da reducziun liantas e per mesiras che duain proteger meglier l'ambient ed ha elavurà novas disposiziuns legalas per quest intent (→ guardar «Sboz da lescha dal parlament», p. 16). Ellas entran en vigur, sch'i na vegn betg fatg in referendum cunter ellas u sch'il referendum vegn refusà.

**L'iniziativa vul
in scumond**

L'iniziativa pretenda in scumond da pesticids sintetics. Quest scumond pertutgass ils suandants secturs:

Producziun agricula

Pesticids sintetics fissan scumandads en la cultivaziun da plantas e na dastgassan betg pli vegnir duvrads per cumbatter cunter parasites e cunter scherms infectus. En la teginida d'animals na dastgassan vegnir duvrads nagins products da biocid pli; tals products vegnan duvrads oz per l'igiena en stalla, per tegnair net ils apparats da la producziun da latg u per l'igiena en il sectur veterinar. Senza pesticids sintetics fiss l'agricultura exponida pli fitg a parasites ed a scherms infectus, quai che avess consequenzas per ils retgavs, per l'igiena e per la sana-dad dals animals.

Elavuraziun
da victualias

Tscherts meds da nettegiament e da disinfezioni na dastgassan betg pli vegnir duvrads per depositar e per elavurar products agriculs. Quests meds gidan ad observar las reglas d'igiena ed uschia las prescripcziuns da qualitat e da segirezza. Sche las reglas d'igiena na pon betg vegnir observadas, na dastgan ils products correspondents betg pli vegnir vendids sco victualias.

Tgira dal terren
e da la cuntrada

Il diever da pesticids sintetics en ierts privats e per la tgira da surfatschas verdas publicas (p.ex. parcs) fiss scumandà. Scumandà fiss er il diever da questi meds per tractar infra-structuras (p.ex. binaris).

Definiziun da pesticids sintetics

En il text da l'iniziativa na statti betg, tge ch'igl è manegia cun pesticids sintetics. Las consequenzas d'in scumond da tut ils pesticids sintetics fissan dependentas da la definiziun da la noziun «pesticids sintetics» ch'il parlament stuess fixar en la lescha suenter l'acceptaziun da l'iniziativa. En la legislaziun vertenta ed en ils standards per sistems da la producziun agricula (p.ex. per l'agricultura biologica) che vegnan applicads sin plau naziunal ed internaziunal na datti betg cleras definiziuns da «sintetic» e da «pesticids sintetics».

Scumond d'import

L'iniziativa pretenda plinavant in scumond d'importar vuctualias che cuntengnan pesticids sintetics u ch'en vegnidas producidas cun agid da tals. Betg pertutgadas na fissan las vuctualias importadas sin basa privata sur il turissem da cumpra. Er betg pertutgà na fissi pavel importà.

Cuntradicziun al dretg kommerzial

In tal scumond d'import cuntrafaschess als princips dal dretg kommerzial internaziunal (dretg da la WTO) e da las cunvegnes da commerzi da la Svizra (en spezial cun la UE). Quests princips scumondan numnadaman da restrenscher la quantitat importada. Bain pudess il scumond d'import vegnir motivà cun reglas excepziunalas per proteger la sanadad dals umans, dals animals u da l'ambient. Per far valair questas reglas excepziunalas existan dentant autas pretensiuns: Ins stuess per exemplu cumprovar ch'il scumond d'import è proporziunal e la necessitat dal scumond stuess esser documentada scientificamain.

Termin transitorio

L'iniziativa prevesa in temp transitorio da 10 onns. Entaifer quest temp poi vegnir permess excepziunalmain da duvrar pesticids, per exemplu en cas d'ina stgarsezza extraordinaria dal provediment. Suenter la scadenza dal termin na fissan regulaziuns excepziunalas betg pli pussaiylas.

Arguments

Comité d'iniziativa

Pesticids sintetics èn substanzas chemicas fitg toxicas. Els contamineschan noss flums, nossa aua da baiver, nossas victualias e fan donn a nossa sanadad. Cun l'iniziativa ch'è vegnida lantschada da burgaisas e burgais pertutgads duai noss pajais vegnir liberà da queste tissis, e quai entaifer in temp transitoric da 10 onns. L'iniziativa pertutga l'agricultura, la tgira da la cuntrada ed il diever privat. Ella vala er per victualias importadas, uschia che l'agricultura svizra e l'agricultura da l'exterior han facticamain il medem status.

Las consequenzas dals pesticids

Il diever da pesticids sintetics n'è betg cumpatibel cun in'agricultura persistenta, cun il mantegniment da la varietad da las spezias e cun la proteczion da la sanadad publica. Populaziuns d'insects collabeschan ed uschia crescha il privel che plantas da niz e plantas selvadias na vegnan betg pli impollinadas e ch'ils funs daventan nunfritgaivels.

La sanadad è periclitada

Tschients studis scientifics independents cumprovan il connex tranter pesticids sintetics e numerosas malsognas (tschertas sorts da cancer, Parkinson, diminuziun dal quoient d'intelligenza, reducziun da la fritgaivladad e da l'immunitad e.u.v.). Gia fitg pitschnas quantitads da pesticids sintetics pon chaschunar anc decennis pli tard grevas malsognas e cancer, sch'ellas vegnan absorbadas d'in uffant durant sia fasa da creschientscha.

Ignorà il princip da la prevenziun

La procedura d'admissiun n'è betg severa avunda. Quai sa mussa a maun dal fatg che 1 milion Svizras e Svizzers baivan di per di aua contaminada e ch'i èn vegnids scumandads dapi l'onn 2011 circa 200 products fitosanitars, perquai che lur diever è memia ristgà.

Soluziuns existan

Oz na dovra var la mesadad da las puras e dals purs nagins pesticids sintetics (bio) u bunamain nagins (IP Suisse). Igl è pia pussaivel da desister da quests pesticids. Ils pesticids naturals duvrads en l'agricultura biologica restan permess. In temp transitoric da 10 onns vegn a possibilitar a las puras ed als purs d'adattar lur praticas, ed ellas ed els survegnan ils agids necessaris per quest intent. La perscrutaziun porscha gia soluziuns innovativas. Tras la reducziun da rumentos alimentars e tras la diminuziun da las surfatschas agriculas utilisadas per la producziun da pavel èsi pussaivel da rinforzar noss autoprovèdiment.

Sustegnair l'agricultura svizra

Las victualias importadas na dastgan cuntegnair pli nagins pesticids scumandads en Svizra. L'iniziativa prevesa ina restricziun da tals imports, respecta dentant las excepcions fixadas en las cunvegnes internaziunalas. Uschia vegni garanti che nossas puras e noss purs na vegnan betg dischavantagiads. Pliras organisaziuns purilas, tranter auter Bio Suisse e l'Uniu svizra dals purs pitschens e mesauns, sustegnan l'iniziativa.

Recumandaziun dal comité d'iniziativa

Perquai recumonda il comité d'iniziativa:

Gea

 lebenstattgift.ch

Arguments

Cussegli federal e parlament

In scumond da pesticids sintetics indebliss il provediment da la populaziun svizra cun vuctualias producidas en Svizra e reduciss la paletta da vuctualias importadas. En la producziun da vuctualias daventassi pli difficil d'observar las reglas d'igiena. Il Cussegli federal ed il parlament tegnan gia quint dals interess da l'iniziativa cun diversas mesiras, senza dentant restrenscher exageradament la libertad d'agir per l'agricultura e per l'economia alimentara. Il Cussegli federal ed il parlament refusan l'iniziativa cunzunt per ils suan-dants motivs:

Effects negativs per la segirezza dal provediment

Sche l'iniziativa vegniss acceptada, mancassan en Svizra medis auxiliars impurtants per proteger effizientamain plantas e products agriculs. Er las reglas d'igiena na pudessan betg vegnir observadas uschè bain. La segirezza dal provediment vegniss reducida.

Vuctualias pli charas

Las premissas pli difficilas per la producziun e per l'elavu-raziun en Svizra sco er las cundiziuns pli severas per l'import chaschunassan in augment dals pretschs da vuctualias en il commerzi en detagi. Quel tutgass cunzunt chasadas cun damain entradas.

Cler dischavantatg da concurrenza

Pervia da las cundiziuns pli severas stuessan las producen-tas ed ils producents da vuctualias pajar dapli per products agriculs che furman la basa da lur products (p.ex. graun, zutger, ielis vegetals). Las producentas ed ils producents da vuctualias svizzers orientads a l'export avessan uschia in dischavantatg da concurrenza envers l'exterior.

Memia bleras restricziuns

Sch'i vegnan producidas damain vuctualias en Svizra, ston vegnir importads dapli products. Ma l'iniziativa scumonda d'importar rauba ch'è vegnida producida cun agid da pesticids. Quai pudess reducir anc pli fitg la segirezza dal provediment. A medem temp restrensches in tal scumond fermamain la libra tscherna da las consumetas e dals consuments.

**Violaziun
da cunvegna
da commerzi**

In scumond d'import contrafa plinavant als princips dal dretg kommerzial internaziunal e da las cunvegna da commerzi internaziunalas. Envers partenarias e partenaris esters na fissi strusch pussaivel da giustifitgar ch'in tal scumond d'import saja proporziunal, da documentar scientificamain sia necessitad e da far valair il scumond.

**La politica
è già attiva**

Il Cussegl federal ed il parlament renconuschan il basegn d'agir ed èn già s'exprimids per alternativas liantas a l'iniziativa: Novas disposiziuns cumletteschan las mesiras existentas e duain reducir las ristgas tar il diever da pesticids. Las prescripcions per permetter e per utilisar pesticids vegnan rendidas pli severas. Quai vegn dentant fatg pass per pass e cun mesira.

**Recumandaziun
dal Cussegl federal
e dal parlament**

Per tut quests motivs recumondan il Cussegl federal ed il parlament da refusar l'iniziativa dal pievel «Per ina Svizra senza pesticids sintetics».

Na

 admin.ch/scumond-da-pesticids

§

Text da votaziun

**Conclus federal
davart l'iniziativa dal pievel
«Per ina Svizra senza pesticids sintetics»
dals 25 da settember 2020**

*L'Assamblea federala da la Confederazjun svizra,
sa basond sin l'artitgel 139 alinea 5 da la Constituzion federala¹,
suenter avair examinà l'iniziativa dal pievel «Per ina Svizra senza pesticids
sintetics» ch'è vegnida inoltrada ils 25 da matg 2018²,
suenter avair gì invista da la missiva dal Cussegli federal dals 27 da favrer 2019³,
concluda:*

Art. 1

¹ L'iniziativa dal pievel dals 25 da matg 2018 «Per ina Svizra senza pesticids sintetics» è valaivla e vegn suttamessa a la votaziun dal pievel e dals chantuns.

² L'iniziativa ha il suandard text:

La Constituzion federala vegn midada sco suonda:

Art. 74 al. 2bis

^{2bis} Il diever da pesticids sintetics en la producziun agricula, en l'elavurazjun da products agriculs ed en la tgira dal funs e da la cuntrada è scumandà. L'import per intents kommerzials da vcialias che cuntégan pesticids sintetics u ch'èn vegnididas producidas cun agid da tals è scumandà.

Art. 197 cifra 12⁴

12. Disposizjun transitorica tar l'art. 74 al. 2bis

¹ La legislaziun executiva tar l'artitgel 74 alinea 2bis entra en vigur il pli tard 10 onns suenter ch'el è vegnì acceptà dal pievel e dals chantuns.

² Il Cussegli federal decretescha transitoricamain las disposiziuns executivas necessarias en in'ordinaziun ed observa en quest connex ina realisaziun pass per pass da l'artitgel 74 alinea 2bis.

³ Uschè ditg che l'artitgel 74 alinea 2bis n'è betg realisà dal tuttafatg, dastga il Cussegli federal permetter transitoricamain vcialias betg elavuradas che cuntégan pesticids sintetics u ch'èn vegnididas producidas cun agid da tals mo, sch'ellas èn

¹ SR 101

² BBI 2018 3830

³ BBI 2019 2563

⁴ La cifra definitiva da questa disposizjun transitorica vegn fixada da la Chanzlia federala suenter la votaziun dal pievel.

§

indispensablas per dustar ina smanatscha gravanta per ils umans u per la natira, particularmain ina greva situaziun da mancanzas u ina smanatscha extraordinaria per l'agricultura, per la natira u per ils umans.

Art. 2

L'Assamblea federala recumonda al pievel ed als chantuns da refusar l'iniziativa.

Detagls

Lescha COVID-19

Situaziun da partenza

La primavaira 2020 è il dumber da pazientas e pazients cun corona en ils ospitals s'augmentà rasantamain. Il Cussegl federal ha stùì reagir svelt. Per l'ina ha el prendì mesiras per proteger la populaziun cunter ina infecziun cun il virus ed ils ospitals cunter ina surchargia. En quest connex ha el pudì sa basar sin la Lescha d'epidemias. Per l'autra ha el concludì prestaziuns da sustegn per ils umans e per las interpresas che pativan da las consequenzas economicas da la pandemia. Cunquai che la Lescha d'epidemias na prevesa betg talas mesiras, è il Cussegl federal sa basà qua directamain sin la Constituziun federala.¹ Quella al permetta da prender mesiras sin basa dal dretg d'urgenza, sch'i smanatscha in privel direct.

Lescha da durada limitada empè da dretg d'urgenza

In tal dretg d'urgenza è adina limità a sis mais. Sche las mesiras introducidas sin fundament da la Constituziun federala duain valair pli ditg, sto il Cussegl federal suttametter al parlament in sboz da lescha entaifer quest termin. En il cas actual ha el fatg quai cun la Lescha COVID-19. Il settember 2020 ha il parlament acceptà la lescha e declarà quella sco urgenta. Tras quai è ella entrada en vigur immediatamain. La lescha è da durada limitada; praticamain tut las regulaziuns valan fin la fin da l'onn 2021.

¹ Artitgel 185 da la Constituziun federala

Arguments dal comité da referendum	→	42
Arguments dal Cussegl federal e dal parlament	→	44
Text da votaziun	→	46

Vast sustegn finanzial

Dapi l'erupziun da la pandemia dal coronavirus ha il Cussegl federal concludì vastas mesiras per mitigiar las consequenzas economicas per ils umans e per las interpresas.² La Lescha COVID-19 furma la basa giuridica per las mesiras che suondan.

Extendì l'indemnisaziun per l'avurta reducida

Grazia a l'instrument da la lavour reducida vegnan impeditas disditgas durant cristas e tras quai mantegnidias pazzas da lavour. L'assicuranza cunter la dischoccupaziun surpiglia per intschert temp ina part dals custs da salari per il patrun. Cun la Lescha COVID-19 han dapli lavurantas e lavurants il dretg da survegnir ina indemnisiun per l'avurta reducida, per exemplu las personas en relaziuns da lavour da durada limitada ubain las emprendistas ed ils emprendists. A personas cun salaris mensils bass fin 3470 francs na garantescha la lescha plinavant betg mo temporarmain 80 pertschient dal salari, mabain l'indemnisiun cumplaina. Cun la lescha è ultra da quai vegnida reducida la lavour administrativa per uschia sustegnair ils patrums en moda svelta e nuncumpligada. L'onn 2020 ha la Confederazion pajà stgars 11 milliardas francs per las indemnisiusions per l'avurta reducida.³

Indemnisaziun per la perdita da gudogn

Da las novas indemnisiusions per la perdita da gudogn profitan in grond dumber da lavurantas e lavurants sco er numerosas personas cun activitat da gudogn independenta ch'en pertutgads directamain u indirectamain da las mesiras cunter la derasaziun dal virus – per exemplu, sch'els ston serrar lur manaschi u sche lur occurrenza vegn scumandada. Il dretg da survegnir talas indemnisiusions han er ulteriuras personas che ston interrumper lur lavour, sco per exemplu personas spezialmain periclitadas, personas en quarantina u ils geniturs, sche l'assistenza da lur uffants ordaifer la famiglia n'è betg pli garantida. L'onn 2020 ha la Confederazion pajà 2,2 milliardas francs per questas indemnisiusions.⁴

2 COVID-19: Consequenzas per las finanzas federalas (<https://www.efv.admin.ch/Aktuell/Im-Brennpunkt/Covid-19-Auswirkungen-auf-die-Bundesfinanzen>).

3 A la fin da redacziun da las «Explicaziuns dal Cussegl federal» (5 da mars 2021) steva a disposiziun al parlament ina proposta dal Cussegl federal da deliberar ulteriuras 6 milliardas francs per l'onn 2021.

4 A la fin da redacziun eran planisadas per l'onn 2021 ulteriuras 3,1 milliardas francs.

Participaziun
ad agids chantunals
per cas da direzza

La Confederaziun sa participescha ad agids chantunals per cas da direzza che vegnan pajads ad interpresas che pateschan spezialmain fitg da las mesiras per cumbatter cunter la pandemia. Exempels èn restaurants, hotels, interpresas da viadi u la branscha d'events. La Confederaziun ed ils chantuns han deliberà pliras milliardas per quest intent.

Sustegn per
la cultura, il sport
e las medias

La cultura ed il sport èn pertutgads fitg ferm dal scumond d'occurrenzas. La lescha regla il sustegn d'interpresas culturales, da persunas che lavuran sin il champ cultural sco er d'uniuns culturalas da laics. Ella regla er il sustegn dals clubs da las ligas professiunalas e semiprofessiunalas da ballape, da hockey sin glatsch, da balla-basket, da ballarait, da ballamaun e d'uni-hockey. Las gasettas e las medias electronicas vegnan medemain sustegnidás da la Confederaziun. Dapi il cumenzament da la crisa ha la Confederaziun deliberà bundant 800 milliuns francs per quests sustegns.⁵

Garanzia dal provediment da la sanadad

La Lescha COVID-19 regla, co ch'il Cussegl federal po garantir durant la pandemia che la populaziun vegnia provedida sufficientamain cun bains medicinals impurtants e cun prestaziuns medicinalas impurtantas. El po per exemplu prevair excepziuns da l'obligaziun d'admissiun per medicaments impurtants. Durant la discussiun davart la lescha en il parlament ha il Cussegl federal constatà che questa excepziun na duaja betg valair per vaccins cunter COVID-19. Ils vaccins vegnan admesso, sche la cumprova vegn furnida ch'els sajan segirs, efficazis e d'auta qualitat. La lescha permetta ultra da quai a la Confederaziun da surpigliar ils custs dals tests da corona.

Protecziun da las laurantás e dals laurants ed ulteriuras mesiras

La lescha dat al Cussegl federal la pussaivladad da prender ulteriuras mesiras, per exemplu per proteger laurantás e laurants spezialmain periclitads. Plinavant fixescha ella, co che societads anonimas ed uniuns pon realisar legalmain lur raduanzas, malgrà il scumond da sa radunar.

⁵ 350 milliuns per ils clubs da las ligas professiunalas e semiprofessiunalas, 410 milliuns per la cultura, 78 milliuns per las medias. Stan a la fin da redacziun. Las summas deliberadas vegnan pajadas tenor il basegn effectiv.

Extensiun da las mesiras

En il decurs da la pandemia èsi sa mussà ch'i dovrà dapli agids finanzials. Ils 18 da decembre 2020 ha il parlament perquai concludi e mess en vigur immediatamain midadas da la Lescha COVID-19. Sche quai è necessari per cumbatter cunter la pandemia u per dumagnar la crisa, pon il Cussegl federal ed il parlament concluder ulteriuras midadas da la lescha u prolungar la validitat da disposiziuns.⁶

Tge capita en cas d'in NA?

Sche las votantas ed ils votants refusan la Lescha COVID-19, perda ella sia vigur in onn suenter l'acceptaziun tras il parlament, pia ils 25 da settember 2021. Quai è prescrit uschia en la Constituziun federala.⁷ Uschia scrudass la basa legala per las prestaziuns da sustegn enumeradas. Per pudair cuntinuar cun quellas, stuessan il Cussegl federal ed il parlament l'emprim stgaffir ina nova basa legala. In NA a la lescha n'impedescha percuter betg il Cussegl federal da cumbatter cunter la derasaziun da la pandemia cun mesiras che sa basan sin la Lescha d'epidemias, sco serrar butias ed ustarias u scumandar occurrentzas. Medemamain fissi pussaivel er vinavant da cumprar e da distribuir vaccins.

La vaccinaziun n'è betg l'object

La vaccinaziun n'è betg l'object da la Lescha COVID-19. Tala vegn reglada en la Lescha d'epidemias ch'è entrada en vigur l'onn 2016. Questa lescha prevesa ch'ils chantuns u il Cussegl federal pon declarer vaccinaziuns sco obligatoricas per gruppas da la populaziun periclitadas, per persunas spezialmain exponidas, per exempl en in ospital, u per persunas ch'exequesch tschertas activitads, sch'in privel considerabel è avant maun. Persunas che n'observan betg questa obligaziun da vaccinaziun ston eventualmain purtar tschertas consequenzas, per exempl persunas spezialisadas dal sektur da sanadad ston midar en in'autra partiziun da l'ospital. En Svizra na dastga però nagin vegnir sfurzà da sa laschar vaccinar cunter sia atgna voluntad.

⁶ Quest text represchenta il stan a la fin da redacziun da las «Explicaziuns dal Cussegl federal». Quel mument èn sa mussadas ulteriuras midadas da la lescha.

⁷ Artitgel 165 da la Constituziun federala

Arguments

Comité da referendum

L'instanza suprema en Svizra è il suveran, pia las votantas ed ils votants. Ed igl è temp da procurar che quai restia uschia. La regenza sto servir al suveran, betg als daners, betg als experts e pir da dretg betg a sasezza. Cun in NA a la Lescha COVID-19 mussain nus ch'in management da crisas cunter il pievel na funcziuna betg en Svizra.

Nagin dretg d'urgenza senza basa legala

L'avrigl 2020 ha il Cussegl federal annunzià da transfurmar las ordinaziuns decretadas sin basa dal dretg d'urgenza en dretg federal urgent. Nus eran anc entamez il lockdown e na savevan insumma betg, tge ch'el portia. E gia èn stadas prontas las basas giuridicas per ina prolungaziun. Ultra da quai aveva il Cussegl federal anc scrit en sia missiva tar la Lescha d'epidemias da proclamar ina «situazion extraordinaria» mo en cas d'ina «pandemia dal mender cas pussaivel (uschenumnà worst case; sco la grippa spagnola)» (p. 363). Quai n'ha el betg fatg. Ed el aveva empermess da suttametter «intervenziuns en ils dretgs fundamentals» ad ina «examinaziun regulara» (p. 387).

L'examinaziun è in'obligaziun constituziunala

L'art. 170 da nossa Constituziun federala pretenda da l'Assamblea federala da procurar «per l'examinaziun da l'efficacitad da las mesiras da la Confederaziun». Quai n'è betg vegni observà. Empè da quai stuain nus votar davart in project cun ina consultaziun scursanida, ch'è gia en vigur sco lescha federala urgenta. Cun il management da la pandemia na vegni betg mo fatg tema, mabain er mess sin il chau l'urden democratic direct.

Ina giada dretg d'urgenza, adina puspè dretg d'urgenza

Pelvaira: La Lescha COVID-19 ha er elements positivs. Il Cussegl federal ha già realisà la gronda part, e la lescha scada già prest. Ella cuntegna dentant er chaussas nuschaivlas: l'admissiun scursanida da vaccins u subvenziuns per las medias. Cumbain che la crisa da las medias n'ha da far nagut cun corona. Turnain nus pia a l'urden normal? Na! La lescha signifitga in reschim da dretg d'urgenza sco che nus l'avain gì già ils onns 1930 fin 1952. Duas iniziativas dal pievel èn stadas necessarias per restabilir las relaziuns regularas democraticas directas! Ultra da quai: Bleras leschas urgentas vegnan prolongadas pliras giadas, adina cun restrenscher ils dretgs dal pievel. Quai è er pussaivel cun la Lescha COVID-19. E malgrà ch'ella è en vigur mo fin la fin da l'onn 2021, restan tschertas parts dad ella valaivlas fin l'onn 2031.

Tgi è il suveran en Svizra?

Il Cussegl federal pudess gidar er sin via parlamentara ordinaria las personas ch'en donnegiadas tras las mesiras cunter la pandemia. El na dovrà betg la lescha. El duai servir al suveran e betg cumandar ad el. Quai vala en spezial per crises futuras: dischoccupaziun, concurs, surdebitaziun e forsa mendras chaussas.

Ins po pia metter quietamain in NA en l'urna e mussar, tgi che cumonda en la Confederaziun. Il suveran!

Recumandaziun dal comité da referendum

Perquai recumonda il comité da referendum:

Na

 covidgesetz-nein.ch

Arguments

Cussegli federal e parlament

La pandemia dal coronavirus è la crisa la pli gravanta dapi la Segunda Guerra mundiala. Ella chaschuna ina gronda miseria ed ha manà ils ospitals als cunfins d'ina surchargia. Plinavant ha la pandemia mess en moviment ina gronda crisa economica. Pervia da quai ha il Cussegli federal concludì numerusas mesiras per sustegnair finanzialmain ils umans e las interpresas. La Lescha COVID-19 porscha la basa e la garanzia per pudair cuntinuar cun questas mesiras uschè ditg sco necessari. Il Cussegli federal ed il parlament sustegnan il project particularmain per ils sustants motivs:

Agid urgentamain necessari per umans e per interpresas

Fitg blers umans e fitg bleras interpresas èn vegnids en miserias finanzialas pervia da la pandemia e pervia da las mesiras per proteger la populaziun. Perquai han il Cussegli federal ed il parlament concludì mesiras da sustegn en la dimensiu da pliras milliardas francs. Dapli che tschientmilli interpresas e passa in million umans eran ed èn dependents da queste agids finanzials da la Confederaziun.

In NA mettess en dumonda il sustegn

Sche la lescha vegniss refusada, mancass a partir da la fin da settember 2021 la basa legala per bleras mesiras da sustegn, er sche talas fissan vinavant necessarias. La terminaziun anticipada dals agids finanzials pudess chaschunar grondas malsegirezzas tar blers umans e tar bleras interpresas. Pertutgads da quai fissan – tut tenor la situaziun da la pandemia e da l'economia – per exemplel interpresas che han perditas massivas da la svieuta u lavurantas e lavurants che ston far lavour reducida. In NA a la lescha pudess periclitari plazzas da lavour e manar en concurs firmas che pudessan puspè avair success suenter la crisa.

La lescha rinforza la democrazia en la crisa

La primavaira 2020 ha il Cussegli federal stuì reagir svelt per proteger la sanadad da la populazion e per sustegnair finanzialmain ils umans e las interpresas. Per quest intent è el sa basà per in curt temp er sin il dretg d'urgenza, sco che la Constituziun federala prevesa quai. La Lescha COVID-19 cuntinuescha cun las mesiras da sustegn ch'en vegnidas decididas sa basond sin il dretg d'urgenza e permetta al Cussegli federal ed al parlament da gidar vinavant svelt cun daners, sch'il svilup da la crisa pretenda quai. La lescha è vegnida stgaffida en l'interaczion democratica ordinaria e garantescha l'integraziun dals chantuns, dals partenaris socials e dal parlament. Ultra da quai decida il parlament vinavant davart tut las dumondas da credit dal Cussegli federal.

Instrument da solidaridad

Cun la Lescha COVID-19 han ils umans e las interpresas ch'en pertutgads fermamain da la pandémia, la segirezza ch'il sustegn tras la comunidad possia vegnir cintinuà uschè ditg sco necessari. Quai è in'expressiun da la solidaridad e furma ina da las basas las pli impurtantas da la Confederaziun e dals chantuns per l'ulteriura superaziun da la crisa.

Recumandaziun dal Cussegli federal e dal parlament

Per tut questi motivs recumondan il Cussegli federal ed il parlament d'acceptar la Lescha COVID-19.

Gea

 admin.ch/lescha-covid-19

§

Text da votaziun

**Lescha federala
davart las basas legalas da las ordinaziuns
dal Cussegl federal
per superar l'epidemia da COVID-19
(Lescha COVID-19)
dals 25 da settember 2020**

L'Assamblea federala da la Confederazion svizra,

sa basond sin ils artitgels 68 alinea 1, 69 alinea 2, 92, 93, 101 alinea 2, 102, 113, 114 alinea 1, 117 alinea 1, 118 alinea 2 litera b, 121 alinea 1, 122, 123 e 133 da la Constituziun federala (Cst.)¹,

suenter avair gî invista da la missiva dal Cussegl federal dals 12 d'avust 2020²,

concluda:

Art. 1 Object e princips

¹ Questa lescha regla cumpetenças spezialas dal Cussegl federal per cumbatter cunter l'epidemia da COVID-19 e per superar las consequenzas da las mesiras da cumbat per la societat, per l'economia e per las autoritads.

² Il Cussegl federal fa diever da questas cumpetenças mo, uschenavant che quai è necessari per superar l'epidemia da COVID-19. En spezial na fa el betg diever da questas cumpetenças, sche la finamira po vegnir cuntanschida a temp er en la procedura da legislaziun ordinaria u urgenta.

³ El integrescha ils chantuns e las federaziuns da tetg dals partenaris socials en l'elavuraziun da mesiras che pertutgan lur cumpetenza.

⁴ El infurmescha regularmain, a temp ed en moda cumplessiva il parlament davart la realisaziun da questa lescha. El consultescha ordavant las cumissiuns cumpetentas davart las ordinaziuns e davart las midadas d'ordinaziuns ch'en planisadas.

⁵ En cas urgents infurmescha il Cussegl federal ils presidents da las cumissiuns cumpetentas. Quels infurmeschan immediatamain lur cumissiuns.

⁶ Il Cussegl federal ed ils chantuns s'orienteschon en connex cun l'ordinaziun da mesiras tenor las datas disponiblas e cumparegliablas temporalmain e regionalmain che inditgeschan il privel d'ina surchargia dal sistem da sanadad, ina mortalitat pli auta sco er decurs gravants da la malsogna.

Art. 2 Mesiras en il sectur dals dretgs politics

¹ Per sustegnair l'execuziun dals dretgs politics po il Cussegl federal prevair che referendums cun il dumber necessari da su ttascrippziuns, dentant er senza l'attesta-

¹ SR 101

² BBI 2020 6563

§

zun dal dretg da votar, ston vegnir inoltrads a la Chanzlia federala entaifer il termin da referendum.

² Sche necessari trumetta la Chanzlia federala las glistas da suttascripcziuns a l'uffizi ch'è cumpetent per l'attestazion dal dretg da votar tenor il dretg chantunal.

Art. 3 Mesiras en il sectur dal provediment da la sanadad

¹ Il Cussegli federal po obligar producents, distributurs, laboratoris sco er instituziuns da sanadad ed ulteriuras instituziuns dals chantuns d'annunziar lur effectiv da medicaments, d'equipaments da protecziun e d'ulterius bains medicinals impurtants per il provediment da la sanadad (bains medicinals impurtants).

² Per garantir in provediment suffizient da la populaziun cun bains medicinals impurtants po el:

- a. prevair excepcziuns da las disposiziuns davart l'import da bains medicinals impurtants;
- b. prevair excepcziuns da l'obligaziun da permissiun per activitads en connex cun bains medicinals impurtants u adattar las premissas da permissiun;
- c. prevair excepcziuns da l'obligaziun d'admissiun per medicaments u adattar las premissas d'admissiun u la procedura d'admissiun;
- d. prevair excepcziuns da las disposiziuns davart la valitaziun da la confurmitad da products medicinals sco er da las disposiziuns davart la procedura per valitar la confurmitad e davart il metter en circulaziun equipaments da protecziun;
- e. procurar sez per bains medicinals impurtants; el regla en quest cas la finan-
ziaziun da l'acquisiziun sco er la restituziun dals custs tras ils chantuns e tras las instituziuns, als quals vegnan consegnads ils bains;
- f. fixar l'attribuziun, la furniziun e la distribuziun da bains medicinals impurtants;
- g. prevair la commerzialisaziun directa da bains medicinals impurtants;
- h. ordinar la confiscaziun da bains medicinals impurtants cunter indemnisa-
ziun;
- i. obligar ils producents da producir bains medicinals impurtants, da priorisar la producziun da tals bains u d'augmentar las quantitads producidas; la Confederaziun indemnisescha ils producents, sch'els han dischavantatgs finanzials pervia da las midadas en connex cun la producziun.

³ El prenda las mesiras tenor l'alinea 2 literas e, f, h ed i mo, sch'il provediment na po betg vegnir garantì sulettamain tras ils chantuns u tras privats.

⁴ Per garantir las capacitads ch'è necessarias per tractar malsognas da COVID-19 e per far ulteriuras controllas ed ulterius tractaments medicinalmain urgents po el autorisar ils chantuns:

- a. da scumandar u da limitar controllas e tractaments medicinalmain betg urgents;

§

b. da prender ulteriuras mesiras necessarias per garantir las capacitads.

⁵ El po reglar la surpigliada dals custs d'analisas da COVID-19.

Art. 4 Mesiras en il sectur da la protecziun dals laverants

¹ Il Cussegli federal po ordinar mesiras per proteger ils laverants spezialmain periclitads ed en spezial decretar obligaziuns respectivas per ils patruns. Sch'il laverants ston interrumpfer la laver pervia da mesiras uffizialas e sch'il patrun sto pajar vinavant il salari, ha quel il medem dretg da restituiziun tenor l'artitgel 15.

² Sch'il Cussegli federal prenda mesiras tenor l'alinea 1, fixescha el ch'ils organs executivs da la Lescha da laver dals 13 da mars 1964³ sco er l'Institut svizzer d'assicuranza d'accidents (Suva) èn responsabels per l'execuziun da las mesiras e ch'ils custs d'execuziun che resultan da quai vegnan finanziads or dal supplement da premias per la preventiun d'accidents e da malsognas da laver tenor l'artitgel 87 da la Lescha federala dals 20 da mars 1981⁴ davart l'assicuranza d'accidents.

Art. 5 Mesiras en il sectur da las personas estras e dals fatgs d'asil

Il Cussegli federal po decretar disposiziuns che divergeschan da la Lescha federala dals 16 da december 2005⁵ davart las personas estras e l'integraziu (LEI) e da la Lescha d'asil dals 26 da zercladur 1998⁶ (LASil) davart:

- a. la restricziun per las personas estras d'entrar en Svizra e la permissiun per las personas estras da prender dimora en Svizra, cun excepziun da la reunion da la famiglia tenor ils artitgels 42–45 LEI sco er da l'entrada da partenarias e da partenaris da concubinat e da lur uffants en Svizra;
- b. la prolungaziun dals termins legals per:
 - 1. la reunion da la famiglia (art. 47 LEI),
 - 2. la scadenza da la permissiun da dimora curta, da dimora e da domicil (art. 61 LEI),
 - 3. la renovaziun da las datas biometricas sin documents d'identidad (art. 59b e 102a LEI),
 - 4. la partenza da la Svizra (art. 45 al. 2 LASil ed art. 64d LEI),
 - 5. l'annullaziun da l'asil (art. 64 LASil),
 - 6. l'annullaziun d'admissiuns provisoricas (art. 84 al. 4 LEI);
- c. la collocaziun da requirents d'asil en centers da la Confederaziun e per realisar proceduras d'asil e da spedida; en quest connex tegna el quint adequatamain da la protecziun da la sanadad.

³ SR 822.11

⁴ SR 832.20

⁵ SR 142.20

⁶ SR 142.31

§

Art. 6 Mesiras en cas da cunfins serrads

Sch'ils cunfins vegnan serrads, prenda il Cussegl federal las mesiras necessarias per garantir il meglier pussaivel la libertad da viagiar dals cunfinaris sco er dals abitants che han in liom spezial cun la regiun da cunfin.

Art. 7 Mesiras giudizialas e processualas

Per garantir il manaschi giudizial e las garanzias da procedura constituzionalas po il Cussegl federal decretar disposiziuns che divergeschan da las disposiziuns da las leschas da procedura federalas en fatgs civils ed administrativs en ils suandants secturs:

- a. suspensiun, prolungaziun u restabiliment da termins legals u fixads d'ina autoritat;
- b. diever d'instruments u da meds auxiliars tecnics sco conferenzas da video e da telefon per acts processuals cun participaziun da partidas, da perditgas u da terzas persunas, particularmain per tractativas e per interrogaziuns;
- c. furma e consegna d'inoltraziuns, da communicaziuns e da decisius sco er diever da plattaformas d'ingiant online en la procedura da scussiun e da concurs.

Art. 8 Mesiras en il sectur da radunanzas da societads

Il Cussegl federal po, uschenavant che quai è necessari per exequir ils dretgs en cas da radunanzas da societads, decretar disposiziuns che divergeschan dal Cudesch civil svizzer⁷ e dal Dretg d'obligaziuns⁸ davart l'execuziun dals dretgs:

- a. per correspundenza u sin via electronica;
- b. tras in represchentant independent da las persunas cun dretg da votar.

Art. 9 Mesiras dal dretg d'insolvenza

Il Cussegl federal po, uschenavant che quai è necessari per evitar concurs en massa e per stabilisar l'economia e la societat svizra, decretar disposiziuns che divergeschan da la Lescha federala dals 11 d'avrigl 1889⁹ davart la scussiun ed il concurs (LSC) e dal Dretg d'obligaziuns¹⁰ davart:

- a. il contract d'accumodament (art. 293 ss. LSC);
- b. las premissas, ils effects e la procedura d'in moratori spezial;
- c. las obligaziuns d'annunzia en cas d'ina perdita da chapital e d'ina surdebitaziun.

⁷ SR 210

⁸ SR 220

⁹ SR 281.1

¹⁰ SR 220

§

Art. 10 Mesiras en il sectur da la segirezza dal provediment

Il Cussegli federal vegn autorisà d'excluder la responsabladad per il debit da dazi per persunas ch'emettan da professiun annunzias da dazi sco er per transportaders, sch'il retschavider u l'importader daventa insolvent pervia da concurs, d'in moratori d'accumodament, da la liquidaziun u da l'insolvenza evidenta en consequenza da las mesiras da la Confederaziun en connex cun l'epidemia da COVID-19.

Art. 11 Mesiras en il sectur da la cultura

¹ La Confederaziun po sustegnair interpresas culturalas, persunas che lavuran sin il champ cultural sco er uniuns culturalas da laics cun agids finanzials.

² Per sustegnair las interpresas culturalas po l'Uffizi federal da cultura (UFC) far cunvegnes da prestaziun cun in u cun plirs chantuns en la dimensiun da tut en tut maximalmain 100 milliuns francs. Sin dumonda vegnan las contribuziuns pajadas a las interpresas culturalas sco indemnizaziun da las perditas e per projects da transfur-maziun.

³ La Confederaziun sa participescha – en il rom dals credits deliberads – per la mesadaad a la finanziazion da l'indemnisaziun da las perditas e da projects da transfurmaziun ch'ils chantuns realiseschan sin basa da las cunvegnes da prestaziun.

⁴ Persunas che lavuran sin il champ cultural survegnan – sin dumonda – da l'uniun Suisseculture Sociale prestaziuns finanzialas betg restituiblas per cuvrir ils custs da viver directs, uschenavant ch'ellas na pon betg finanziar sezzas queste custs. La Confederaziun metta a disposiziun a Suisseculture Sociale – sin basa d'ina cunvegna da prestaziun – maximalmain 20 milliuns francs per l'onn 2021 per pajar las prestaziuns finanzialas.

⁵ Il UFC indemnisescha Suisseculture Sociale sin basa d'ina cunvegna da prestaziun per ils custs administratifs e per la lavur administrativa ch'ella ha per pajar las prestaziuns finanzialas tenor l'alinea 4.

⁶ Las modalitads per pajar las prestaziuns finanzialas e las reglas per calcular talas sa drizzan tenor il reglament da contribuziun da Suisseculture Sociale. Il reglament da contribuziun sto vegnir approvà dal UFC.

⁷ Uniuns culturalas da laics survegnan – sin dumonda – ina indemnizaziun da las federaziuns da tetg ch'en renconuschidas dal Departament federal da l'intern, per il donn finanzial che resulta tras la reducziun da lur occurrentzas. L'indemnisaziun importa maximalmain 10 000 francs per uniu culturala. La Confederaziun metta a disposiziun a las federaziuns da tetg – sin basa da cunvegnes da prestaziun – maximalmain 10 milliuns francs per l'onn 2021 per ils meds finanzialas ch'en necessaris per las indemnizaziuns.

⁸ Il UFC indemnisescha las federaziuns da tetg sin basa d'ina cunvegna da prestaziun per ils custs administratifs e per la lavur administrativa ch'ellas han per pajar las indemnizaziuns tenor l'alinea 7.

⁹ Las modalitads per pajar las indemnizaziuns a las uniuns culturalas e las reglas per calcular talas vegnan fixadas en las cunvegnes da prestaziun tranter il UFC e las federaziuns da tetg.

§

¹⁰ Las dumondas tenor ils alineas 2, 4 e 7 ston vegnir inoltradas il pli tard in mais avant che questa lescha vegn abolida. Las dumondas che entran suenter quest termin na vegnan betg pli resguardadas.

¹¹ Il Cussegli federal fixescha en in'ordinaziun ils secturs da la cultura che vegnan sustegnids cun agids finanzials e regla en tala las singulas premissas per il dretg. El fixescha ils criteris da contribuziun e las basas da calculaziun per ils agids finanzials e regla il dumber da transchas per pajar las contribuziuns tenor l'alinea 2.

Art. 12 Mesiras per interpresaes en cas da direzza

¹ Sin dumonda d'in u da plirs chantuns po la Confederaziun sustegnair finanzialmain en cas da direzza interpresaes ch'èn spezialmain pertutgadas da las consequenzas da COVID-19 pervia da la natira da lur activitat economica, en spezial interpresaes en la chadaina da valurisaziun da la branscha d'events, dals commerziants da fiera, dals furniturs da servetschs da la branscha da viadi sco er dals manaschis turistics, sch'ils chantuns sa participeschon per la mesadaa a la finanziaziun. D'in cas da direzza sa tracti, sche la svieuta annuala è sut 60 pertschient da la media da plirs onns. Resguardada vegn l'entira situaziun da facultad e da chapital.

² Il sustegn premeta che las interpresaes erian profitablas u capablas da survivor avant l'erupziun da COVID-19 e ch'ellas n'hajan betg gia survegnì auters agids finanzials da la Confederaziun. Quests agids finanzials na cumpigliant betg las indemnisiusions per lavur reducida, l'indemnisiusion da la perdita da gudogn sco er ils credits ch'èn vegnids concedids sin basa da l'Ordinaziun davart las garanzias solidaricas COVID-19 dals 25 da mars 2020¹¹.

³ En il senn d'ina regulaziun per cas da direzza po la Confederaziun pajar contribuziuns à fonds perdu a las interpresaes pertutgadas.

⁴ Il Cussegli federal regla ils detagls en in'ordinaziun.

Art. 13 Mesiras en il sectur dal sport

¹ La Confederaziun sustegna ils clubs da las ligas professiunalas da l'Associaziun svizra da ballape e da la Federaziun svizra da hockey sin glatsch cun emprests senza tschains en il rom dals credits deliberads. Ils emprests ston vegnir restituïds entaifer maximalmain 10 onns. Ils emprestant furneschan garanzias renconuschidas da la Confederaziun en la dimensiun da 25 pertschient.

² Ils emprests importan maximalmain 25 pertschient dals custs da gestiun en la stagiu 2018/2019.

³ La Confederaziun po conceder cessiuns da grads per ils emprests.

⁴ L'emprest vegn collia cun la cundizion che l'emprestant fetschia reducziuns da fin 20 pertschient en la structura da salari, sch'el na po betg restituir l'emprest entaifer 3 onns; las reducziuns da salaris ch'èn gia vegnidas fatgas en connex cun l'epidemia da COVID-19 vegnan resguardadas.

§

⁵ Il Cussegl federal po fixar en in'ordinaziun ina regulazion cumparegliabla per ulteriuras ligas professionalas e semiprofessionalas (balla-basket, ballamaun, uni-hockey, ballarait). El resguarda eventuals agids che la Confederaziun ha pajà fin ussa.

Art. 14 Mesiras en il sectur da las medias

¹ Il Cussegl federal prenda las suandardas mesiras en il sectur da las medias:

- a. La Confederaziun surpiglia tut ils custs per la distribuziun normala da gasettas quotidianas ed emnilas abunadas da la pressa regiunala e locala (art. 16 al. 4 lit. a da la Lescha da posta dals 17 da dec. 2010¹²) tras la Posta svizra tenor las tariffas che valevan il 1. da zercladur 2020.
- b. Ella sa participescha als custs per la distribuziun normala da gasettas quotidianas ed emnilas abunadas da la pressa surregiunala e naziunala tras la Posta svizra cun 27 raps per exemplar.
- c. Ils custs d'abunament dals servetschs da basa da l'Agentura da novitads Keystone-ats vegnan surpigliads – concernent ils dretgs d'utilisaziun per medias electronicas – or dal retgav anc betg utilisà da la taxa da radio e televisiun tenor las tariffas che valevan il 1. da zercladur 2020; l'import maximal da 10 milliuns francs sto vegnir observà.

² Il Cussegl federal abolescha las mesiras il pli tard cun l'entrada en vigur d'ina lescha federala che prevesa mesiras a favur da las medias.

³ El regla las premissas da promozion e la procedura per calcular e per pajar las reducziuns tenor l'alinea 1 literas a e b sco er per surpigliar ils custs d'abunament tenor l'alinea 1 litera c.

⁴ La concessiun da las reducziuns tenor l'alinea 1 literas a e b premetta, che l'editura s'obligheschia en scrit envers l'Uffizi federal da communicazion (UFCOM) ch'ella na distribueschia naginas dividendas l'onn da gestiun respectiv.

⁵ Il UFCOM indemnisescha ils custs d'abunament dals servetschs da basa Text da l'Agentura da novitads Keystone-ats directamain a l'Agentura da novitads Keystone-ats. Quella reducescha correspondantamain ils quints a la clientella.

Art. 15 Mesiras per indemnizar la perdita da gudogn

¹ Il Cussegl federal po prevair il pajament d'indemnisaziuns per la perdita da gudogn a persunas che ston interrumper u restrenscher decisivamain lur activitat da gudogn pervia da mesiras en connex cun l'epidemia da COVID-19. Mo persunas cun ina perdita da gudogn u da salari che han ina perdita da la svieuta d'almain 55 per tschient en lur interpresa en cumparegliaziun cun la svieuta media dals onns 2015–2019 valan sco restrenschidas decisivamain en lur activitat da gudogn.

§

² Sco persunas che han il dretg da survegnir prestaziuns valan en spezial er persunas cun activitat da gudogn independenta tenor l'artitgel 12 da la Lescha federala dals 6 d'octobre 2000¹³ davart la part generala dal dretg d'assicuranza sociala (LPGA) sco er persunas en ina posiziun che sumeglia la posiziun d'in patrun.

³ Il Cussegl federal po decretar disposiziuns davart:

- a. las persunas che han il dretg da survegnir prestaziuns ed en spezial il dretg da persunas spezialmain periclitadas da survegnir ina diaria;
- b. il cumentzament e la fin dal dretg d'indemnisaziun;
- c. la quantitat maximala da diarias;
- d. l'autezza e la calculaziun da l'indemnisaziun;
- e. la procedura.

⁴ Il Cussegl federal garantescha che las indemnisiuns vegnian pajadas sin basa da la declaraziun personala davart la perdita da gudogn. La correctadat da las indicaziuns vegn examinada en spezial cun emprovas da controlla.

⁵ Il Cussegl federal po declarar che las disposiziuns da la LPGA sajan applitgables. El po prevair divergenzas da l'artitgel 24 alinea 1 LPGA concernent l'extincziun dal dretg sco er da l'artitgel 49 alinea 1 LPGA concernent l'applitgablidad da la procedura nunformala.

Art. 16 Mesiras en il sectur dal provediment professiunal

Per surmuntar stretgas da liquiditat po il Cussegl federal prevair ch'il patrun dastga duvrar las reservas da las contribuziuns dal patrun per indemnizar las contribuziuns dal lavurant al provediment professiunal.

Art. 17 Mesiras en il sectur da l'assicuranza cunter la dischoccupaziun

Il Cussegl federal po decretar disposiziuns che divergeschan da la Lescha federala dals 25 da zercladur 1982¹⁴ davart l'assicuranza cunter la dischoccupaziun (LADI) davart:

- a. il dretg ed il pajament da l'indemnisaziun per lavur reducida per furmatars professiunals che s'occupan dals emprendists;
- b. la regla da betg resguardar las periodas da rendaquit, per las qualas la perdita da lavur ha surpassà 85 pertschient dal temp da lavur manaschial (art. 35 al. 1bis LADI) en la perioda tranter il 1. da mars 2020 ed ils 31 d'avust 2020;
- c. la prolungaziun dal termin general per retrair las prestaziuns e per la perioda da contribuziun per persunas assicuradas che han già il dretg da survegnir maximalmain 120 diarias supplementaras tranter il 1. da mars 2020 ed ils 31 d'avust 2020;

¹³ SR 830.1

¹⁴ SR 837.0

§

- d. l'andament da la procedura per preannunziar lavur reducida e per pajar l'indemnisaziun per lavur reducida sco er la furma dal pajament da tala;
- e. il dretg ed il pajament da l'indemnisaziun per lavur reducida per collaturuts sin dumonda en relaziuns da lavur illimitadas.

Art. 18 Disposiziuns penals

¹ Cun multa vegn chastià, tgi che cuntrafa sapientivamain cunter las mesiras ch'il Cussegl federal ordinescha sa basond sin ils artitgels 3 u 4 e da las qualas el declera las cuntravenziuns sco chastiablas sa basond sin questa disposizion.

² Il Cussegl federal po fixar che tschertas cuntravenziuns tenor l'alinea 1 ston vegnir chastiadas cun multas disciplinarias fin maximalmain 300 francs, ed el fixescha l'import da la multa.

Art. 19 Execuziun

Il Cussegl federal regla l'execuziun da las mesiras tenor questa lescha.

Art. 20 Midada d'in auter relasch

La Lescha federala dals 25 da zercladur 1982¹⁵ davart la prevenziun professiunala per vegls, survivents ed invaliditatid (LPP) vegn midada sco suonda:

Disposizion transitorica da la midada dals 22 da mars 2019¹⁶
(art. 47a)

Persunas assicuradas che ston sortir da l'assicuranza obligatorica suenter ils 31 da fanadur 2020 sco er suenter la cumplenida dal 58. onn da vegliadetgna, perquai che la relaziun da lavur è vegnida schliada dal patrun, pon dumandar – a partir dal 1. da schaner 2021 – la cuntuinuazion da lur assicuranza tenor l'artitgel 47a.

Art. 21 Referendum, entrada en vigur e durada da la validitat

¹ Questa lescha vegn declarada sco urgenta (art. 165 al. 1 Cst.). Ella è suttamessa al referendum facultativ (art. 141 al. 1 lit. b Cst.).

² Ella entra en vigur ils 26 da settember 2020 cun resalva da l'alinea 3 e vala fin ils 31 da december 2021 cun resalva dals alineas 4 e 5.

³ L'artitgel 15 entra en vigur retroactivamain per ils 17 da settember 2020.

⁴ Ils artitgels 1 e 17 literas a–c valan fin ils 31 da december 2022.

⁵ L'artitgel 15 vala fin ils 30 da zercladur 2021.

¹⁵ SR 831.40

¹⁶ AS 2020 585

Detagls**Lescha davart il CO₂**

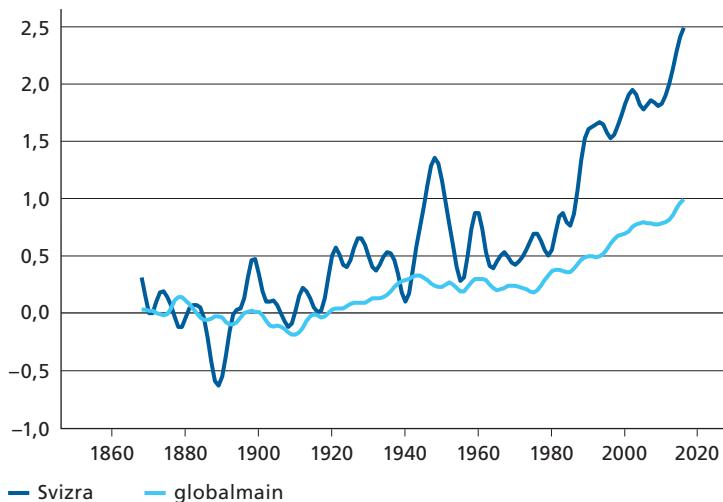
Arguments dals comités da referendum →	62
Arguments dal Cussegl federal e dal parlament →	64
Text da votaziun →	66

Situaziun da partenza

La midada dal clima pertutga spezialmain ferm la Svizra sco pajais da las Alps. Las temperaturas creschan qua duas giadas uschè ferm sco en la media mundiala (cf. grafica). Per franar la midada dal clima ston tut ils stadis reducir cleramain las emisisuns da CO₂ e d'auters gas cun effect da serra. 189 stadis e la UE èn s'obligads da far quai cun la Cunvegna da Paris, er la Svizra. Cun la Lescha davart il CO₂ duai vegnir cuntanschì che l'emissiun da gas cun effect da serra da la Svizra vegn smesada fin l'onn 2030 envers la valur da l'onn 1990. Cun quai suonda la Svizra las recumandaziuns da la scienza. Las mesiras actualas na bastan betg per cuntanscher questa finamira dal clima.¹

Augment da la temperatura media en Svizra e globalmain
Divergenza da la temperatura media dals onns 1871–1900

Grads Celsius

Las lingias mussan las valurs medias da las temperaturas da mintgamai 10 onns.

Funtauna: Uffizi federal per meteorologia e climatologia MeteoSvizra

1 Fin l'onn 2018 ha la Svizra reduci l'emissiun da gas cun effect da serra per 14 pertschient envers il stadi da l'onn 1990. Previsiblament vegn la Svizra a manchentiar uschia la finamira da la Lescha davart il CO₂ vertenta. Quella prevesa ina reduziun da 20 pertschient fin la fin da l'onn 2020. Guardar la publicaziun «Emissionen von Treibhausgasen nach revidiertem CO₂-Gesetz und Kyoto-Protokoll, zweite Verpflichtungsperiode (2013–2020, versiun dal fanadur 2020)», pagina 15 (bafu.admin.ch > Themen > Thema Klima > Daten, Indikatoren und Karten > Daten > CO2-Statistik).

Ils instruments vertents restan

La Lescha davart il CO₂ revedida na sa basa betg sin scumonds, mabain cumbinescha – sco fin ussa – stimuls finanzials, investiziuns en la protecziun dal clima ed il progress tecnic.

Stimuls finanzials

Cun taxas directivas procura la Lescha davart il CO₂ ch'in cumportament che tegna quint dal clima rendia: Tgi che produce scha pauc CO₂, profitescha finanzialmain. Tgi che produce scha bler CO₂, paja dapli. Tar las taxas directivas tutgan las taxas da CO₂ existentas per ieli da stgaudar e per gas natural sco er da nov ina taxa sin bigliets da sgol.

Taxa da CO₂

La taxa da CO₂ datti dapi l'onn 2008. Ella procura ch'i rendia finanzialmain per chasadas e per interpresas da duvrar main ieli da stgaudar u da stgaudar per exemplu cun ina pumpa a chalur u cun lain. La limita superiura da la taxa da CO₂ sa chatta oz tar 120 e da nov tar 210 francs per tonna CO₂. Il Cussegl federal augmenta la taxa entaifer quest rom però mo, sche l'emissiun da CO₂ na sa reducescha betg ferm avunda. L'onn 2017 n'hant approximativamain quatter da diesch chasadas pajà nagina taxa da CO₂, perquai ch'ellas na stgaudan betg cun ieli u cun gas natural e na produceschan pia nadin CO₂.²

Taxa sin bigliets da sgol

La taxa sin bigliets da sgol sto vegnir pajada per sgols che partan da la Svizra. Ella importa almain 30 francs e maximalmain 120 francs per bigliet da sgol. A tgi che na sgola betg dapli che ina giada per onn entaifer l'Europa, a quel vegnan restituids daners sut il stritg. Tgi che sgola percuter bler e lunsch, paja dapli. Tgi che viagia cun l'aviu privat, paja per sgol almain 500 francs e maximalmain 3000 francs.

La populaziun survegn enavos daners

Passa la mesedad dals daners da la taxa da CO₂ e da la taxa sin bigliets da sgol vegn redistribuida a la populaziun. Mintga persuna survegn il medem import. Famiglias survegنان pia per mintga commember ina restituziun. Ina famiglia da quatter persunas survegn quest onn 348 francs.³ Quest import vegn bunifitgà sur la premia da la cassa da malsauns.

² Uffizi federal da statistica, sectur Energia ([> Statistiken finden > Bau- und Wohnungswesen > Gebäude > Energiebereich](http://bfs.admin.ch)).

³ Quella cuntegna er la taxa sin cumposiziuns organicas svapurantas (taxa COS).

Deliberaziun
da la taxa da CO₂

Oz pon firmas da singulas branschas, per exemplu da l'industria da metal, sa laschar deliberar da la taxa da CO₂. Per quest intent ston ellas s'obligar da reducir lur emissiun da CO₂. En il futur duain tut las firmas pudair profitar da questa pussaivladad, per exemplu er pasternarias, hotels e manaschis da mastergn.

**Investiziuns
en la protecziun
dal clima**

In terz dals medys da la taxa da CO₂ e maximalmain la mesadad dals medys da la taxa sin bigliets da sgol van en in fond per il clima. Cun quel vegnan sustegnidias investiziuns che tegnan quint dal clima e promovidias interpresas innovativas. Cun quai vuless il parlament activar incumbensas en Svizra e stgaffir plazzas da laver indigenas che han in futur. Quai succeda oravant tut cun las suandantas mesiras:

Infrastructura
ed edifizis

Il Fond per il clima promova la construcziun da staziuns per chargiar autos electrics, l'acquisiziun da bus electrics, la sanaziun d'edifizis sco er la planisaziun e la finanziaziun da raits da chalur a distanza.

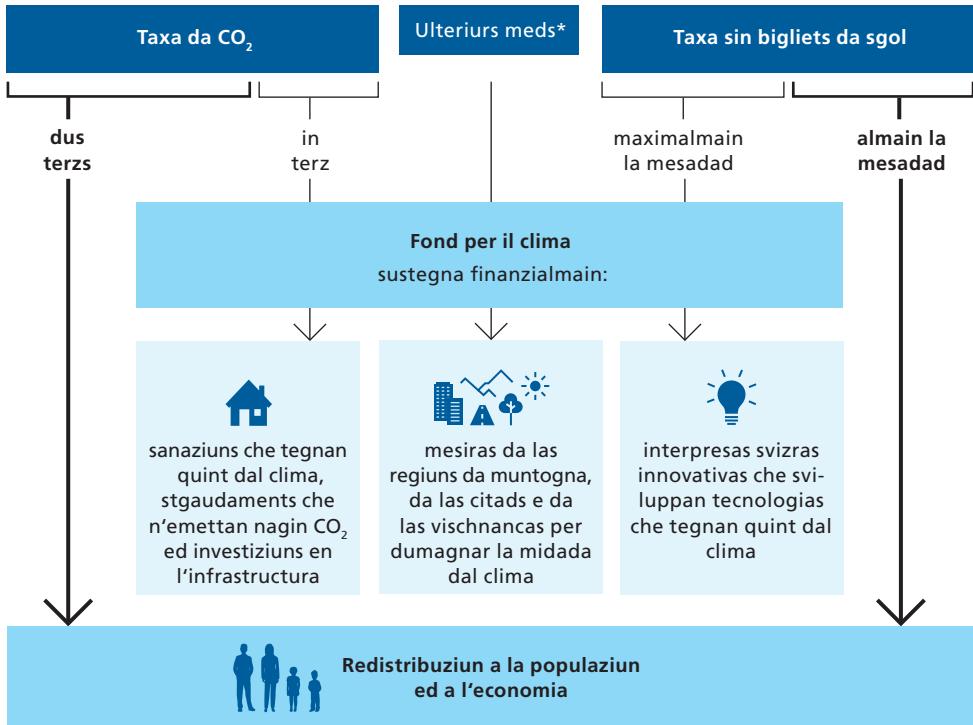
Firmas innovativas

Il Fond per il clima sostegna firmas svizras innovativas, sch'ellas sviluppan tecnologias che tegnan quint dal clima, per exemplu carburants regenerabels per aviuns.

Regiuns pertutgadas
spezialmain

Il Fond per il clima gida regiuns da muntogna, citads e vischnancas a mitigiar ils effects da la midada dal clima. Regiuns da muntogna survegnan per exemplu sostegn per construcziuns da protecziun.

Fond per il clima e redistribuziun da las taxas directivas

* La mesadad dals pajaments da sancziun che vegnan pajads dals importaders da vehichels sco er ils meds or da l'ingiant da dretgs d'emissiun. L'autra mesadad dals pajaments da sancziun vegn attribuida al Fond per las vias naziunalas ed il traffic d'aglomeraziun (NAF).

Projects per proteger il clima

Tgi che importa benzin e diesel, sto investir pli fitg en la protecziun dal clima. Quai chaschuna per el custs pli auts che fin ussa. Per questas investiziuns dastga el incassar in supplement al tancadi. La limita superiura da quest supplement sa chatta da nov tar 12 raps per liter empè da 5 raps sco fin ussa.

Progress tecnic	La Lescha davart il CO ₂ duai accelerar il progress tecnic en il traffic e tar ils edifizis.
Vehichels pli efficazis	Per che l'emissiun da CO ₂ sa reduceschia er en il traffic, fa la lescha – sco fin ussa – prescripziuns per ils vehichels importads: importaders d'autos ston offrir vehichels novs pli efficazis che emettan main CO ₂ . Sch'els n'adempleschan betg questas prescripziuns, vegnan els sancziunads.
Prescripziuns per edifizis	Tar edifizis novs è il standard gia oz ch'els n'emettan pli nagin CO ₂ . Da nov vegn quai fixà en la lescha. Edifizis existents dastgan emetter vinavant CO ₂ . Sch'il stgaudament d'in edifizi existent vegn remplazzà, vala ina limita superiura per l'emissiun da CO ₂ . Sch'i sa mussa ch'igl è necessari da prender mesiras sco l'utilisaziun d'ina pumpa a chalur per observar questa limita superiura, pon las possessuras ed ils possessurs da chasas dumandar in sustegn finanzial or dal Fond per il clima.
Tge capita en cas d'in NA?	En cas d'in NA a la Lescha davart il CO ₂ revedida na po la Svizra betg reducir efficaziamain sia emissiun da gas cun effect da serra. Ella vegn a manchentar sia finamira dal clima, perquai che la Lescha davart il CO ₂ vertenta na basta betg. Senza ina taxa sin bigliets da sgolstattan a disposizion main meds finanzials per investiziuns che tegnan quint dal clima e che vegnan fatgas en edifizis, per staziuns da chargiar u per bus electrics sco er per novas tecnologias.

Arguments

Comités da referendum

Comité economic «Na a la Lescha da CO₂»

Lescha da CO₂:
Chara. Inutila.
Malgista.

La nova Lescha da CO₂ na gida a la protecziun dal clima en nagina moda e maniera. Perunter fa ella donn a la mastergnanza ed a la populaziun svizra. Perquai ch'ella è chara, inutila e malgista!

1. chara: La Lescha da CO₂ engrevgescha nus tuts cun anc dapli taglias, scumonds e prescripziuns:

- Benzin e diesel vegnan 12 raps per liter pli chars. Quai pertutga tut quels ch'en dependents da lur auto per ir mintga di a laverar.
- La taxa sin ieli da stgaudar e sin gas vegn pli che dublegiada. Pia daventan p.ex. 1000 liters ieli da stgaudar circa 300 francs pli chars. Plinavant vegnan stgaudaments dad ieli e da gas facticamain scumandads pervia da las novas prescripziuns severas per edifizis.
- Quest augment dals pretschs da l'energia da stgaudar engrevgescha supplementarmain tant las proprietarias ed ils proprietaris da chasas sco er las locatarias ed ils locataris. Spezialmain pertutgads èn ultra da quai proprietarias e proprietaris pli vegls da chasas che na pon savens betg sa prestar ils auts custs d'investiziun per in stgaudament che funcziuna cun energia regenerabla.
- Pervia d'ina taxa supplementara sin bigliets da sgol da maximalmain 120 francs daventan ils sgols pli chars. Quai pertutga en emprima lingia famiglias e persunas giuvnas che fan gugent viadis.

Per ina famiglia media da quatter persunas augmentan tut questas taxas supplementaras ils custs da viver – tut tenor la situaziun – per fin 1000 francs per onn! La restituziun da la taxa da CO₂ tras la cassa da malsauns è già resguardada.

2. inutila: Il fatg è quel: La Lescha da CO₂ n'ha nagina influenza sin il clima. La Svizra contribuescha gist ina giada 0,1 % a l'emissiun mundiala da CO₂, entant ch'ils gronds produciders da CO₂ sco la China ed ils Stadis Unids da l'America èn lunsch davent da reducir considerablament lur emissiuns. La populaziun svizra ha perunter reduci sia emissiun da CO₂ per stgars

24 % per persuna durant ils ultims 10 onns. Cun quai essan nus
gia sin la dretga via en quai che concerna la politica dal clima –
ina soluziun individuala chara da la pitschna Svizra n'è betg
necessaria.

3. malgista: La nova Lescha da CO₂ pertutga oravant tut
las entradas mesaunas e bassas: Las mesiras rigurusas pertu-
tgan pli fitg la mastergnanza pitschna e l'economia da produc-
ziun che las bancas e las assicuranzas, la populaziun rurala pli
fitg che la populaziun urbana, perquai che quella profita d'in
traffic public cun ina buna infrastructura, las persunas cun
dischavantatgs socials pli fitg che las persunas cun entradas pli
autas. Quai è malgist ed asocial.

La nova Lescha da CO₂ n'è betg in «cumpromiss», mabain
ina lescha radicala che cuntegna mo scumonds e prescripziuns,
che strangla giu l'innovaziun e che custa milliardas a la popula-
ziun ed a la mastergnanza.

 teuer-nutzlos-ungerecht.ch

Comité «Per in'ecologia sociala»

Midar il sistem e betg il clima!

Questa lescha asociala cementescha structuras che ruinan
il clima e va en la faussa direcziun! Na al chapitalissem verd!

As participai a la Chauma per l'avegnir!

 ecologie-sociale.ch/de/

Recumandaziun dals comités da referendum

Perquai recumondan ils comités da referendum:

Na

Arguments

Cussegl federal e parlament

La midada dal clima sa sviluppa ad in problem che daventa adina pli serius. Pervia da quai prendan blers stadis mesiras. Dumandada è er la Svizra. Cun la Lescha davart il CO₂ revedida protegin nus il clima e stgaffin plazzas da lavur cun ina perspectiva per l'avegnir. En quest connex ans basain nus sin mesiras cumprovadas, socialas ed avantageusas en spezial per famiglias. Il Cussegl federal ed il parlament sustegnan il project particularmain per ils sustants motivs:

La Svizra è pertutgada spezialmain

La Svizra è pertutgada spezialmain ferm da la midada dal clima. Sch'ils glatschers lieuan e sche chasas e vias vegnan sepulidas da bovas, sch'i na dat betg naiv avunda en ils territoris da skis e sche l'agricultura patescha pli e pli d'ina setgira, chaschuna quai gronds custs per la populaziun e per l'economia. Far nagut n'è pervia da quai nagina opzio. Sco auters stadis sto er la Svizra ussa surpigliar sia responsabladad.

Incumbensas per IPM e novas plazzas da lavur

La lescha sustegna investiziuns che tegnan quint dal clima. Quai generescha incumbensas per interpresas pitschnas e mesaunas (IPM), sco firmas sanitaras, da stgaudament e d'electro e biros d'inschigneria, sco er per la branscha da construcziun. Ultra da quai vegnan sustegnidias firmas che sviluppan tecnologias che tegnan quint dal clima. Uschia vegnan stgaffidas plazzas da lavur che han in avegnir.

Gista e sociala

La lescha è gista e sociala. Quai mussa l'exempel d'ina famiglia tipica da quatter persunas che va ina giada en vacanzas cun l'aviun en l'Europa, che utilisescha ieli da stgaudar en ina quantitatad media e che dovrà regularmain l'auto. Cun la lescha revedida paja ella bain var 100 francs dapli per onn che oz. Sche la famiglia tscherna però in auto electric, sa smesa quest import. Sch'ella na va betg en vacanzas cun l'aviun u sch'ella stgauda senza producir CO₂, survegn ella schizunt enavos daners.

Respargns per possessurs da chasas e per locataris

Possessuras e possessurs da chasas pon profitar da la lescha. Tgi che remplazza il stgaudament dad ieli e sa decida per ina pumpa a chalur, per in stgaudament cun laina u per l'energia solara, po dumandar in sustegn finanzial e na paja ultra da quai pli nagina taxa da CO₂. Da quai profitan er las locatarias ed ils locataris, perquai che lur custs da stgaudar sa diminueschan.

Avantatgs per automobilists

Grazia a la lescha vegnan sin il martgà vehichels pli efficas che consumeschan main benzin e main diesel. Tras quai sa reduceschan ils custs per il carburant e las automobilistas ed ils automobilists vegnan distgargiads. Ultra da quai vegn sustegnida la construcziun da staziuns per chargiar autos electrics. Quai promova l'electromobilitad.

La dependenza da stadir che produce- schon ieli mineral vegn reducida

La Svizra ha sbursà ils ultims 10 onns var 80 milliardas francs per l'import dad ieli mineral e da gas natral. Quests daners van a l'exterior. Cun la lescha reducin nus la dependenza dals concerns d'iel mineral esters ed investin percuter dapli daners en Svizra.

Recumandaziun dal Cussegli federal e dal parlament

Per tut questi motivs recumondan il Cussegli federal ed il parlament d'acceptar la Lescha davart il CO₂.

Gea

 admin.ch/lescha-co2

§

Text da votaziun

Lescha federala

davart la reducziun da las emissiuns da gas cun effect da serra
(Lescha davart il CO₂)
dals 25 da settember 2020

L'Assamblea federala da la Confederazion svizra,

sa basond sin ils artitgels 74 ed 89 da la Constituziun federala¹,
suenter avair gi invista da la missiva dal Cussegl federal dal 1. da december 2017²,
concluda:

1. chapitel: Disposiziuns generalas

Art. 1 Intent

¹ Cun questa lescha duain veginr reducidas las emissiuns da gas cun effect da serra, en spezial las emissiuns da CO₂ che resultan da l'utilisazion energetica da carburants e da combustibels fossils. L'intent da questa lescha è quel da gidar:

- a. a teginair l'augment da la media da la temperatura da la terra cleramain sut 2 grads Celsius sur il nivel preindustrial ed a far stentas per limitar l'augment da la temperatura sin 1,5 grads Celsius sur il nivel preindustrial;
- b. a reducir las emissiuns da gas cun effect da serra ad ina dimensiu che na surpassa betg la capacitat d'absorbaders da CO₂;
- c. ad augmentar l'abilitad da s'adattar als effects negativs da las midadas dal clima;
- d. ad accordar ils fluss da medis finanzials cun il svilup cun paucas emissiuns che vegn prendi en mira e ch'è resistent envers midadas dal clima.

² Il Cussegl federal designescha ils gas cun effect da serra.

Art. 2 Noziuns

En questa lescha signifitan:

- a. *combustibels fossils*: pertaders d'energia fossila che vegnan utilisads per la producziun da chalur, da fraid u da glisch, per la producziun d'electricitat en stabiliments termics u per la gestiun d'implants che cumbineschan chalur e forza (implants termo-energetics);
- b. *carburants fossils*: pertaders d'energia fossila che vegnan utilisads en motors termics per la producziun da forza;

¹ SR 101

² BBI 2018 247

§

- c. *dretgs d'emissiun*: autorisaziuns negoziablas concernent l'emissiun da gas cun effect da serra, che vegnan attribuidas gratuitamain u vendidas a l'ingiant da la Confederaziun, da stadis u da communitads da stadis, e quai cun sistems per il stgomí da quotas d'emissiuns renconuschids dal Cussegl federal;
- d. *stabiliment u implant*: unitad tecnica fixa en in lieu;
- e. *attestaziuns naziunala*s: attestaziuns negoziablas en Svizra da reducziuns d'emissiuns da gas cun effect da serra, ch'en vegnidas cuntanschidas cumprovadamain en Svizra;
- f. *attestaziuns internaziunala*s: attestaziuns da reducziuns d'emissiuns da gas cun effect da serra, ch'en vegnidas cuntanschidas cumprovadamain a l'exterior;
- g. *prestaziun da reducziun*: bilantscha che vegn messa a quint sin plau internaziunal davart las emissiuns da gas cun effect da serra e davart l'absorziun da CO₂ en accumulaturs da carbon;
- h. *protecziun dal clima*: la totalitat da las mesiras che gidan a reducir las emissiuns da gas cun effect da serra u ad augmentar la prestaziun d'absorbaders e che duain mitigiar u impedir las consequenzas pussaivlas da la pli auta concentratzion da gas cun effect da serra en l'atmosfera;
- i. *interpresa*s d'aviatica: interpresa svizras u estras che han ina permissiun da manaschi u in'autra permissiun equivalenta che dat ad ellas il dretg da transportar passagiers d'aviun a titel professiunal;
- j. *bigliets da sgol*: confermas singulas u collectivas sin palpíri u electronicas dal dretg da passagiers d'aviun da vegnir transportads d'interpresa d'aviatica.

Art. 3 Finamiras da reducziun

¹ Las emissiuns da gas cun effect da serra dastgan importar l'onn 2030 maximalmain 50 pertschient da las emissiuns da gas cun effect da serra da l'onn 1990. En la media dals onns 2021–2030 ston las emissiuns da gas cun effect da serra vegnir reducidas per almain 35 pertschient envers l'onn 1990.

² La reducziun da las emissiuns da gas cun effect da serra tenor l'alinea 1 duai vegnir realisada per almain traís quarts cun mesiras prendidas en Svizra.

³ Las reducziuns da las emissiuns a l'exterior, che na vegnan betg messas a quint a la finamira tenor l'alinea 1 e che gidan a limitar l'augment da la temperatura globala en il senn da l'artigel 1, duain correspunder sche pussaivel a las emissiuns che vegnan cunprodúcidas da la Svizra a l'exterior.

⁴ Il Cussegl federal po fixar las finamiras e las finamiras intermediaras per singuls secturs e per singulas emissiuns che derivan da combustibels fossils. En quest connex vegnan resguardadas las prestaziuns preliminaras ed il potenzial da reducziun realisable en moda economica.

⁵ La quantitat totala da las emissiuns da gas cun effect da serra vegn calculada a norma dals gas cun effect da serra emess en Svizra minus las emissiuns da carburants fossils per sgols internaziunals e per la navigazion internaziunala.

§

⁶ Il Cussegл federal fixescha en tge dimensiun ch'i vegnan resguardadas attestaziuns internaziunalas concernent la reducziun cun mesiras che vegnan realisadas a l'exterior.

⁷ Cun organisaziuns da l'economia u cun singulas gruppas d'interpresas po la Confederaziun far cunvegnas davart las finamiradas da reducziun. Il Cussegл federal fixescha quant enavant ch'i vegnan resguardadas attestaziuns internaziunalas per cuntanscher las finamiradas da reducziun concluidas.

⁸ Il Cussegл federal suttametta a l'Assamblea federala ad ura propostas per finamiradas da reducziun per il temp suenter l'onn 2030. En quest connex taidla el ordavant ils circuls pertutgads.

Art. 4 Mesiras

¹ Las finamiradas da reducziun duain vegnir cuntanschidas en emprima lingia cun mesiras tenor questa lescha.

² A cuntanscher las finamiradas da reducziun duain er gidar mesiras tenor auters decrets, che reduceschan las emissiuns da gas cun effect da serra u che augmentan la prestaziun da reducziun, numnadamain en ils secturs da l'ambient, dals fatgs d'energia, da rument, d'agricultura, da selvicultura, da finanzas e da lain, dal traffic sin via e da l'imposiziun da taglia sin l'iel mineral, sco er mesiras facultativas.

³ Cun concepir las mesiras vegnan resguardadas tranter auter la cumpetitivitat e la realisabladad economica.

Art. 5 Attestaziuns naziunalas

¹ Il Cussegл federal fixescha las pretensiuns che las reducziuns da las emissiuns cuntanschidas en Svizra ston ademplir, per che attestaziuns naziunalas possian vegnir emessas per talas.

² Reducziuns economicas da las emissiuns vegnan messas a quint mo, sche impediments tecnicas u economics vegnan eliminads.

³ Sco reducziuns da las emissiuns valan er ils augments da las prestaziuns da reducziun, en spezial tras sequestraziuns biologicas en il guaud ed en ils funs sco er en products da lain.

⁴ L'uffizi federal cumpetent regla ils detagls da l'execuziun.

Art. 6 Attestaziuns internaziunalas

¹ Il Cussegл federal fixescha las pretensiuns che las reducziuns da las emissiuns cuntanschidas a l'exterior ston ademplir, per che las attestaziuns internaziunalas emessas per las reducziuns vegnian resguardadas en Svizra.

² Las reducziuns da las emissiuns ston ademplir en spezial las suandantas pretensiuns:

- a. Ellas n'avessan betg pudì vegnir realisadas senza il retgav da la vendita da l'attestaziun internaziunala.
- b. Ellas contribueschan al svilup persistent al lieu.

§

³ Il Cussegl federal po far cunvegnes internaziunalas davart la renconuschientscha vicendaivla d'attestaziuns internaziunalas.

Art. 7 Coordinazion da las mesiras d'adattaziun

¹ La Confederaziun coordinescha cun ils chantuns las mesiras per evitar e per dumagnar donns vi da persunas u vi da chaussas d'ina valur considerabla, che pudessan resultar sco consequenza da la pli auta concentratzion da gas cun effect da serra en l'atmosfera.

² En collaurazion cun ils chantuns procura ella che basas ch'èn necessarias per prender questas mesiras vegnian elavuradas e procuradas.

Art. 8 Reducziun tenor il stadi da la tecnica

¹ Tgi che vul construir da nov u midar essenzialmain stabiliments tenor l'artitgel 7 alinea 7 da la Lescha davart la proteczion da l'ambient dals 7 d'october 1983³ (LPAmb) che produceschan, sch'els èn en funcziun, ina tscherta quantitatad d'emissiuns da gas cun effect da serra, procura che las emissiuns da gas cun effect da serra chaschunadas da questi stabiliments vegnian limitadas uschenavant che quai è pussaivel tenor la tecnica e tenor il manaschi sco er supportabel economicamain.

² Exceptads èn stabiliments, dals quals ils gestiunaris sa participeschan al sistem per il stgomni da quotas d'emissiuns. Il Cussegl federal po prevair ulteriuras excepcziuns.

³ Il Cussegl federal fixescha la quantitatad minimala tenor l'alinea 1.

2. chapitel: Mesiras tecnicas per reducir las emissiuns da CO₂

1. seciun: Edifizis

Art. 9 Princip

¹ Ils chantuns procuran che la media dals onns 2026 e 2027 da las emissiuns da CO₂ da combustibels fossils che vegnian producidas da la totalitat dals edifizis en Svizra vegnia reducida per 50 pertschient envers l'onn 1990. Els decreteschan per quai standards architectonics per edifizis novs e per edifizis existents.

² Per edifizis compensatorics novs e per sanaziuns energeticas cumplessivas d'edifizis pon ils chantuns conceder in bonus da maximalmain 30 pertschient sin la cifra d'utilisaziun.

³ Ils chantuns rapportan regularmain a la Confederaziun da las mesiras prendidas.

Art. 10 Limitas da CO₂

¹ A partir da l'onn 2023:

§

- a. dastgan edifizis vegls, en ils quals vegn remplazzà l'indriz che producescha chalur per stgaudar e per far aua chauda, chaschunar durant 1 onn maximalmain 20 kg CO₂ or da combustibels fossils per m² surfatscha che retira energia. La valur sto vegnir reducida en pass da 5 onns per mintgamai 5 kg CO₂.
- b. na dastgan edifizis novs chaschunar da princip naginas emissiuns da CO₂ or da combustibels fossils cun lur indriz che producescha chalur per stgaudar e per far aua chauda.

² Sco surfatscha che retira energia vala la summa da tut las surfatschas d'auzada stgaudadas sur e sut terra che sa chattan entaifer la mantellada termica da l'edifizi, inclusiv ils tagls traversals dals mirs e da las paraids (surfatscha d'auzada brutta).

³ Il Cussegl federal fixescha, co che las pretensiuns tenor l'alinea 1 vegnan calculadas. En quest connex resguarda el il clima local.

⁴ En quest connex po la retratga da pertadars d'energia regenerabels gasus u liquids neutrals areguard il CO₂ ch'è segirada en moda giuridicamain lianta per edifizis e che ademplescha las pretensiuns legalas vegnir messa a quint per maximalmain 50 pertschient per cuntascher las prescripcions tenor l'alinea 1 litera a. La quota po vegnir auzada a 100 pertschient, sch'i vegn cumprovà il medem mument che mesiras concernent l'effizienza èn vegnidas prendidas. Sco talas valan en spezial sanaziuns energeticas da la mantellada d'edifizis u sanaziuns totalas.

⁵ Il Cussegl federal po prevair pretensiuns main severas tenor l'alinea 1, sche quai è inditgà per motivs tecnicos u economics u per proteger interess publics predominants.

⁶ Las autoritads che concedan las permissiuns da construcziun inscrivan las indicaziuns ch'èn essenzialas tenor quest artitgel, en spezial las excepcions concedidas tenor l'alinea 5 e lur motivaziun, en il Register federal dals edifizis e da las abitaziuns tenor l'artitgel 10 alinea 3bis da la Lescha federala dals 9 d'october 1992⁴ davart la statistica federala. Il Cussegl federal regla las indicaziuns che ston vegnir inscrittas.

2. secziun:

Autos da persunas, autos da furniziun e camiuns a sella levs sco er vehichels grevs

Art. 11 Valurs visadas per ils onns 2021–2024

¹ Las emissiuns da CO₂ d'autos da persunas che vegnan mess per l'emprima giada en circulaziun dastgan importar durant ils onns 2021–2024 maximalmain 95 g CO₂/km per onn en media da tut ils autos da persunas mess per l'emprima giada en circulaziun.

² Las emissiuns da CO₂ d'autos da furniziun e da camiuns a sella levs sco er vehichels grevs che vegnan mess per l'emprima giada en circulaziun dastgan importar durant ils onns 2021–2024 maximalmain 147 g CO₂/km per onn en

§

media da tut ils autos da furniziun e da tut ils camiuns a sella levs mess per l'emprima giada en circulaziun.

³ Las valurs visadas tenor ils alineas 1 e 2 sa basan sin las metodas da mesirar usitadas fin ussa. Sche las metodas da mesirar vegnan midadas, fixescha il CussegL federal las valurs visadas respectivas en las disposiziuns executivas. El designescha las metodas da mesirar applitgables e resguarda las regulaziuns da l'Uniun europeica (UE).

⁴ Il CussegL federal observa il svilup da las emissiuns da CO₂ en il manaschi da circulaziun real. El po prender mesiras adattadas per exequir quest chapitel, sche la divergenza tranter las emissiuns tenor la metoda da mesirar applitgabla e talas en il manaschi da circulaziun real crescha.

Art. 12 Valurs visadas a partir da l'onn 2025

¹ La media da las emissiuns da CO₂ d'autos da persunas sco er d'autos da furniziun e da camiuns a sella levs mess per l'emprima giada en circulaziun na dastga betg surpassar durant ils onns 2025–2029 la valur da partenza decisiva en la UE per l'onn 2021, reducida per 15 pertschient.

² La media da las emissiuns da CO₂ da vehichels grevs mess per l'emprima giada en circulaziun na dastga betg surpassar durant ils onns 2025–2029 la valur da partenza decisiva en la UE per la perioda dal 1. da fanadur 2019 fin ils 30 da zercladur 2020, reducida per 15 pertschient. Il CussegL federal observa il svilup da las regulaziuns da la UE e po eventualmain adattar la finamira.

³ La media da las emissiuns da CO₂ d'autos da persunas mess per l'emprima giada en circulaziun na dastga – a partir da l'onn 2030 – betg surpassar la valur da partenza decisiva en la UE per l'onn 2021, reducida per 37,5 pertschient; en cas d'autos da furniziun e da camiuns a sella levs vala ina reducziun da 31 pertschient.

⁴ La media da las emissiuns da CO₂ da vehichels grevs mess per l'emprima giada en circulaziun na dastga – a partir da l'onn 2030 – betg surpassar la valur da partenza decisiva en la UE per la perioda dal 1. da fanadur 2019 fin ils 30 da zercladur 2020, reducida per 30 pertschient. Il CussegL federal observa il svilup da las regulaziuns da la UE e po eventualmain adattar la finamira.

⁵ Il CussegL federal fixescha tge che vala sco vehichel grev tenor ils alineas 2 e 4. Per quest intent sa drizza el tenor las regulaziuns da la UE.

⁶ Il CussegL federal observa, sche la valur da partenza decisiva en la UE tenor ils alineas 2 e 4 divergescha decisivamain da la valur da partenza en Svizra. Sche quai è il cas, po el – resguardond la procedura en la UE – definir ina valur da partenza decisiva a maun dals vehichels grevs ch'èn vegnids mess per l'emprima giada en circulaziun en Svizra durant la perioda dal 1. da fanadur 2019 fin ils 30 da zercladur 2020, premess ch'i na saja betg pussaivel da guntgir sancziuns en spezial cun metter en circulaziun in vehichel en Svizra empè da a l'exterior.

⁷ L'artitgel 11 alinea 4 vala tenor il senn.

§

Art. 13 Finamiras intermediaresas, facilitaziuns ed excepcions

¹ Supplementarmain a las valurs visadas tenor ils artitgels 11 e 12 po il Cussegl federal prevair finamiras intermediaresas.

² Sche las finamiras ston vegnir ademplidas mintga onn, fixescha il Cussegl federal las finamiras intermediaresas per autos da persunas uschia, che la rata da reducziun da las valurs visadas mintga onn da las finamiras intermediaresas correspunda a la media da la rata da reducziun da las valurs visadas en la UE.

³ Per la midada a novas valurs visadas po il Cussegl federal prevair disposiziuns che faciliteschan da cuntanscher las novas valurs visadas durant in temp limità. Per autos da persunas ston questas facilitaziuns vegnir finidas il mument che talas da la UE vegnan finidas.

⁴ El po excluder tschertas categorias da vehichels dal champ d'applicaziun da questa secziun.

⁵ El resguarda las regulaziuns da la UE.

Art. 14 Rapports e propostas per reducir supplementarmain las emissiuns da CO₂

¹ Il Cussegl federal rapporta a l'Assamblea federala per l'emprima giada l'onn 2022 e lura mintga 3 onns, quant enavant che las valurs visadas tenor ils artitgels 11 e 12 sco er las eventualas finamiras intermediaresas tenor l'artigel 13 alinea 1 èn vegnidas cuntanschidas.

² El suttametta a l'Assamblea federala a temp propostas per reducir supplementarmain las emissiuns da CO₂ da vehichels suenter l'onn 2030; en quest connex resguarda el las regulaziuns da la UE.

Art. 15 Finamira individuala

¹ Mintga importader e mintga constructur da vehichels sto limitar las emissiuns da CO₂ tenor ina finamira individuala annuala.

² La finamira individuala vegn definida sin basa da las valurs visadas tenor ils artitgels 11 e 12. Ella vegn fixada per la totalidad dals vehichels che vegnan importads en Svizra d'in importader respectivamain che vegnan construïds en Svizra d'in constructur e che vegnan mess l'emprima giada en circulaziun durant l'onn correspondent (parc da vehichels novs). Ils autos da persunas, ils autos da furniziun ed ils camiuns a sella levs sco er ils vehichels grevs furman traïs differents parcs da vehichels novs.

³ Ils importaders ed ils constructurs pon laschar excluder tut ils vehichels electrics da lur parc da vehichels novs. Els ston communitgar quai a l'Uffizi federal d'energia (UFE) avant il cumenzament da l'onn respectiv.

⁴ Sch'i vegnan mess en circulaziun per l'emprima giada annualmain main che 50 autos da persunas respectivamain main che 6 autos da furniziun u camiuns a sella levs respectivamain main che 2 vehichels grevs dals vehichels importads en Svizra d'in importader u construïds en Svizra d'in constructur, vegn la finamira individuala fixada per mintga singul vehichel. L'alinea 3 vala confurm al senn.

§

⁵ Il Cussegli federal fixescha la metoda, cun la quala la finamira individuala vegn calculada. En quest connex resguarda el en spezial:

- a. las caracteristicas dals vehichels importads respectivament producids en Svizra, sco il pais da vid, la surfatscha da posa u la chargia utilisabla;
- b. las regulaziuns da la UE.

⁶ Ils importaders ed ils constructurs d'autos da persunas, d'autos da furniziun e da camiuns a sella levs sco er da vehichels grevs pon s'unir a cuminanzas d'emissiun. Per ina cuminanza d'emissiun valan ils medems dretgs e las medemas obligaziuns sco per in singul importader u constructur.

Art. 16 Calculaziun da la finamira individuala e da las emissiuns da CO₂ en media

¹ A la fin da mintga onn chalendar calculescha il UFE per mintga importader e per mintga constructur:

- a. la finamira individuala;
- b. la media da las emissiuns da CO₂ dal parc da vehichels novs.

² Il Cussegli federal fixescha tge indicaziuns ch'ils importaders e constructurs da vehichels ston far. En spezial fixescha el las funtaunas per determinar las datas davart ils vehichels che vegan duvradas per calcular la finamira individuala e la media da las emissiuns da CO₂. El po prevair ch'i vegn applitgada ina valur d'emissiun pauschala per il cas che las indicaziuns na stattan betg a disposiziun ad ura.

Art. 17 Facturs che reduceschan il CO₂ tar singuls vehichels

¹ Per determinar las emissiuns da CO₂ d'in vehichel vegnan resguardadas:

- a. en cas da vehichels che funcziunan per part u dal tuttafatg cun gas natiral: la reducziun da CO₂ che vegn cuntanschida grazia a la quota da biogas en la maschaida da gas;
- b. en cas da vehichels cun ecoinnovaziun: la reducziun da CO₂ che vegn cuntanschida grazia a l'applicaziun da la tecnologia innovativa, resguardond las regulaziuns da la UE.

² Il biogas sto ademplir las pretensiuns tenor l'artigel 12b alineas 1 e 3 da la Lescha federala dals 21 da zercladur 1996⁵ davart la taglia sin il petroli (LTPet).

Art. 18 Facturs che reduceschan il CO₂ en cas da parcs da vehichels novs grazia a l'utilisaziun da carburants sintetics

¹ Ils importaders ed ils constructurs da vehichels pon dumandar che la reducziun da CO₂ che vegn cuntanschida cun duvrar carburants che vegnan fatgs cun agid d'electricitat or d'energias regenerablas (carburants sintetics) vegnia resguardada per calcular las emissiuns da CO₂ da lur parc da vehichels novs. Per quest intent ston els

§

preschentar cumprovas che mussan, tge quantitat da tals carburants che vegn messa a quint ad els da tge post che metta en circulaziun quests carburants.

² La reducziun da CO₂ tenor l'alinea 1 vegn determinada tenor:

- a. la summa da las quantitads da carburants sintetics che vegnan messas a quint sin basa d'in contract per l'onn correspondent;
- b. il dumber dals vehichels dal parc da vehichels novs, per ils quals pon vegnir duvrads carburants sinteticas; e
- c. la dimensiun da las emissiuns da CO₂ ch'ils vehichels tenor la litera b chaschunan sco spetgà durant lur durada da vita media.

³ Ils carburants sintetics ston ademplir las pretensiuns tenor l'artitgel 12b alineas 1 e 3 LTPet⁶.

Art. 19 Prestaziun da cumpensaziun en cas d'in surpassament da la finamira individuala

¹ Sche las emissiuns da CO₂ dal parc da vehichels novs d'autos da persunas u d'autos da furniziun e da camiuns a sella levs d'in importader u d'in constructur sa chattan en media sur la finamira individuala, sto l'importader u il constructur pajar a la Confederaziun in import tranter 95 e 152 francs per vehichel che vegn mess en circulaziun per l'emprima giada durant l'onn chalendar correspondent, e quai per mintga gram CO₂/km che surpassa la finamira individuala.

² Sche las emissiuns da CO₂ dal parc da vehichels novs da vehichels grevs d'in importader u d'in constructur sa chattan en media sur la finamira individuala, sto l'importader u il constructur pajar a la Confederaziun in import per vehichel che vegn mess en circulaziun per l'emprima giada durant l'onn chalendar correspondent, e quai per mintga gram CO₂ per tonna kilometrica che surpassa sia finamira individuala. Per ils onns 2025–2029 sa chatta quest import tranter 4250 e 6800 francs ed a partir da l'onn 2030 tranter 6800 e 10 880 francs.

³ Il Cussegl federal regla la metoda, tenor la quala vegnan fixads ils imports tenor ils alineas 1 e 2. Per quest intent sa drizza el tenor ils imports che valan en la UE e tenor il curs da stgomis.

⁴ Il Departament federal per ambient, traffic, energia e communicazion (DATEC) fixescha ils imports tenor ils alineas 1 e 2 mintga onn da nov.

⁵ Per ils importaders ed ils constructurs tenor l'artitgel 15 alinea 4 vala l'import per mintga singul vehichel, dal qual las emissiuns da CO₂ surpassan la finamira individuala. Sch'ils importaders u ils constructurs tenor l'artitgel 15 alinea 4 fissan dischavantagiads envers auters importaders u constructurs en consequenza da tschertas disposiziuns tenor l'artitgel 13 pervia da las reglas spezialas che valan per els per fixar la finamira individuala, po il Cussegl federal reducir la prestaziun da cumpensaziun per ils pertutgads.

⁶ Ils commembres da cuminanzas d'emissiun stattan buns solidaricamain per la prestaziun da cumpensaziun.

§

⁷ Dal rest valan ils artigels 10 ed 11 LTPet⁷ tenor il senn.

⁸ Il Cussegħi federal po prevair l'obligaziun d'inditgar en ils documents da vendita da vehichels l'import che stuess vegnir pajà a norma dals alineas 1–4, sche la prestaziun da cumpensaziun vegniss fixada sin basa da las emissiuns da CO₂ dal singul vehichel.

Art. 20 Publicaziun

Il DATEC publitgescha mintga onn:

- a. la glista dals importaders e dals constructurs cun almain 50 autos da persunas mess en circulazion per l'emprima giada u cun almain 5 autos da furnizur e camiuns a sella levs mess en circulazion per l'emprima giada u cun almain 5 vehichels grevs mess en circulazion per l'emprima giada;
- b. la cumposiziun da las cuminanzas d'emissiun;
- c. mintgħamai per il parc da vehichels novs per importader e per cuminanza d'emissiun:
 - 1. il dumber dals vehichels mess en circulaziun per l'emprima giada,
 - 2. la media da las emissiuns da CO₂,
 - 3. la finamira individuala,
 - 4. las prestaziuns da cumpensaziun incassadas.

3. chapitel:

Sistem per il stgomi da quotas d'emissiuns e cumpensaziun da carburants fossili

1. sezioni: Sistem per il stgomi da quotas d'emissiuns

Art. 21 Obligaziun da participaziun: gestiunaris da stabilimenti

¹ Gestiunaris da stabilimenti che appartegnan ad ina tscherta categoria e che surpassan ina tscherta quantitatad d'emissiuns da gas cun effect da serra èn obligads da sa participar al sistem per il stgomi da quotas d'emissiuns (SSQE).

² Els ston ceder a la Confederaziun mintga onn dretgs d'emissiun en la dimensiun da las emissiuns che vegnan chaschunadas da questi stabilimenti.

³ Gestiunaris da stabilimenti tenor l'alinea 1 che emettan main ch'ina tscherta quantitatad da gas cun effect da serra vegnan – sin dumonda – deliberads da l'obligaziun da sa participar al SSQE. En la dumonda sto il gestiunari inditgar, sch'el s'obligħescha ad ina reducziun da las emissiuns ch'è equivalenta a la reducziun che vegn realisada cun ina participaziun al SSQE.

⁴ Il Cussegħi federal fixescha las categorias da stabilimenti e las quantitads d'emissiuns da gas cun effect da serra tenor ils alineas 1 e 3.

⁵ Il Cussegħi federal resguarda las regulaziuns da la UE.

§

Art. 22 Obligaziun da participaziun: gestiunaris d'ermobils

¹ Ils gestiunaris d'ermobils che partan u che sa platgan en Svizra èn obligads – a norma da contracts internaziunals – da sa participar al SSQE.

² Il Cussegl federal regla:

- a. las excepcziuns per sgols che veggan registrads d'in SSQE renconuschì dal Cussegl federal;
- b. las excepcziuns per sgols che na sa platgan u che na partan betg dal Spazi economic europeic (SEE), sco er ulteriuras excepcziuns; en quest connex resguarda el las regulaziuns da la UE.

³ Ils gestiunaris ston ceder a la Confederaziun mintga onn en la dimensiun da las emissiuns che veggan chaschunadas dals eromobils:

- a. dretgs d'emissiun per eromobils; u
- b. dretgs d'emissiun per stabiliments u attestaziuns internaziunalas, uschenavant che la UE prevesa quai.

⁴ Sch'i existan pervia da contracts internaziunals plirs sistems internaziunals per reducir las emissiuns da gas cun effect da serra chaschunadas d'ermobils, procura il Cussegl federal ch'ils gestiunaris d'ermobils n'èn betg suuttamess en moda cumulativa a questi sistems per emissiuns da gas cun effect da serra che derivan da sgols.

Art. 23 Participaziun sin dumonda

¹ Ils gestiunaris da stabiliments che han ina tscherta prestazion termica totala da combustiun, pon sa participar sin dumonda al SSQE.

² Els ston ceder a la Confederaziun mintga onn dretgs d'emissiun en la dimensiun da las emissiuns che veggan chaschunadas da questi stabiliments.

³ Il Cussegl federal determinescha l'autezza da la prestazion termica totala da combustiun; en quest connex resguarda el las regulaziuns da la UE.

Art. 24 Restituziun da la taxa da CO₂

¹ Als gestiunaris da stabiliments che sa particepschan al SSQE, vegg restituida sin dumonda la taxa da CO₂.

² En cas d'implants electrici fossil-termics succeda la restituziun mo en la dimensiun, per la quala la summa da las taxas da CO₂ prestadas ed il pretsch per la cumpra dals dretgs d'emissiun cedids surpassa la valur media dals custs da clima externs.

³ Er sin dumonda vegg restituida la taxa da CO₂ als gestiunaris da stabiliments ch'èn s'obligads tenor l'artitgel 21 alinea 3 da reducir las emissiuns.

Art. 25 Determinaziun da la quantitat dals dretgs d'emissiun chestattan a disposiziun

¹ Il Cussegl federal fixescha la quantitat dals dretgs d'emissiun per stabiliments e la quantitat dals dretgs d'emissiun per eromobils che stattan a disposiziun mintga onn

§

fin l'onn 2030; en quest connex resguarda el regulaziuns internaziunals cumparegliables.

² El po adattar la quantitat dals dretgs d'emissiun che stattan a disposiziun, sch'el designescha novas categorias da stabiliments tenor l'artitgel 21 alinea 4, sch'el excluda categorias da stabiliments posteriuramain da l'obligaziun da sa participar al SSQE u sche regulaziuns internaziunals cumparegliables vegnan midadas.

³ El retegna mintga onn in dumber commensurà da dretgs d'emissiun per stabiliments e da dretgs d'emissiun per eromobils per pudair conceder quels a participants futurs dal SSQE ed a participants dal SSQE che creschan fermamain.

Art. 26 Concessiun da dretgs d'emissiun per stabiliments

¹ Ils dretgs d'emissiun per stabiliments vegnan concedids annualmain.

² Ina part dals dretgs d'emissiun vegn attribuida gratuitamain. Ils ulteriurs dretgs d'emissiun vegnan ingiantads.

³ La quantitat dals dretgs d'emissiun attribuids gratuitamain ad in gestiunari da stabiliments vegn determinada oravant tut a norma da l'effizienza da gas cun effect da serra da stabiliments da referencia.

⁴ Per la producziun d'electricitat na vegnan betg attribuids gratuitamain dretgs d'emissiun als gestiunaris d'implants. Il Cussegl federal po prevair excepcziuns.

⁵ Sche la quantitat dals dretgs d'emissiun ch'èn disponibels sin il martgà s'augmenta considerablament per motivs economics, po il Cussegl federal prevair che mo ina part dals ulteriurs dretgs d'emissiun vegnia ingiantada. Ils dretgs d'emissiun che na vegnan betg purschids a l'ingiant e quels che na vegnan betg ingiantads vegnan stizzads.

⁶ Il Cussegl federal regla ils detagls; el resguarda en quest connex regulaziuns internaziunals cumparegliables.

Art. 27 Concessiun da dretgs d'emissiun per eromobils

¹ Ils dretgs d'emissiun per eromobils vegnan concedids annualmain.

² Ina part dals dretgs d'emissiun vegn attribuida gratuitamain. Ils ulteriurs dretgs d'emissiun vegnan ingiantads.

³ La quantitat dals dretgs d'emissiun attribuids gratuitamain ad in gestiunari d'eromobils vegn determinada oravant tut a norma da las tonnas kilometricas prestadas durant in tschert onn.

⁴ Il Cussegl federal regla ils detagls; el resguarda en quest connex las regulaziuns da la UE.

Art. 28 Rapport

Ils gestiunaris da stabiliments ed ils gestiunaris d'eromobils ston rapportar mintga onn a la Confederaziun davart lur emissiuns da gas cun effect da serra.

§

Art. 29 Prestaziuns da cumpensaziun en cas che dretgs d'emissiun na vegnan betg concedids

¹ Per emissiuns che n'èn betg cuvidas da dretgs d'emissiun ston ils gestiunaris da stabiliments ed ils gestiunaris d'ermobils pajar a la Confederaziun 220 francs per tonna equivalent da CO₂ (CO₂eq).

² Supplementarmain ston els ceder ils dretgs d'emissiun mancats a la Confederaziun durant l'onn chalendar suendant.

2. sezioni: Cumpensaziun en cas da carburants fossils

Art. 30 Princip

¹ Tgi che metta carburants fossils tenor la LTPet⁸ en il liber consum tenor il dretg fiscal, sto cumpensar ina part da las emissiuns da CO₂ che resultan tar l'utilisaziun energetica dals carburants fossils sco suonda:

- a. cun attestaziuns; e
- b. cun transferir carburants biogens tenor l'artitgel 2 alinea 3 litera d LTPet en il liber consum tenor il dretg fiscal.

² Sunter avair tadlà la branscha ed a norma da la realisaziun da las finamiras da reducziun tenor l'artitgel 3 fixescha il Cussegli federal:

- a. la quota d'emissiuns da CO₂ che sto vegnir cumpensada en total; quella importa maximalmain 90 pertschient;
- b. la quota che sto vegnir cumpensada cun mesiras che vegnan realisadas en Svizra; quella importa almain 15 pertschient ed a partir da l'onn 2025 almain 20 pertschient; i ston vegnir preferidas mesiras, cun agid da las qualas i pon vegnir tratgs a niz gronds potenzials da cumpensaziun nunutilisads; ina rentabilitad a lunga vista duai vegnir garantida.

³ La quota da las emissiuns da CO₂ che sto vegnir cumpensada cun mesiras per reducir a lunga vista las emissiuns da CO₂ tar il traffic, inclusiv las mesiras per promover l'electrificaziun dal traffic sin via cun electricitat che deriva cumprovadament da funtaunas regenerablas, cun il svilup da concepts da tracziun alternativs e cun la producziun d'energia da propulsiun persistenta e neutrala concernent il CO₂ importa almain 3 pertschient. Vehichels ch'èn gia vegnidis mess a quint tenor il chapitel 2, èn exclus. En cas da carburants biogens èn imputablas mo las cumpensaziuns nettas.

⁴ L'augment sin carburants per la cumpensaziun tenor l'alinea 2 importa fin l'onn 2024 maximalmain 10 raps per liter carburant ed a partir da l'onn 2025 maximalmain 12 raps per liter carburant. Sche la necessitat economica po vegnir cumprovada, po il Cussegli federal reducir temporarmain l'augment maximal.

⁵ Sche pussaivel vegnan resguardadas attestaziuns internaziunalas, tar las qualas las reducziuns da las emissiuns èn vegnidis cuntanschidas en la chadaina da valurisaziun

§

d'interpresa svizras u grazia a l'utilisaziun da tecnologias svizras. Il Cussegl federal po fixar ina quota minimala.

⁶ Il Cussegl federal po excluder da l'obligaziun da cumpensaziun il metter en il liber consum tenor il dretg fiscal quantitads pitschnas da carburants.

⁷ Persunas tenor l'alinea 1 ston infurmari la Confederaziun sco er la publicitat davart ils custs che resultan pervia da la cumpensaziun e davart l'augment da la cumpensaziun.

Art. 31 Persunas suttamessas a l'obligaziun da cumpensaziun

¹ Suttamessas a l'obligaziun da cumpensaziun èn las persunas ch'èn obligadas da pajar taglia tenor la LTPet⁹.

² Ellas pon s'unir a cuminanzas da cumpensaziun. Per ina cuminanza da cumpensaziun valan ils medems dretgs e las medemas obligaziuns sco per ina singula persuna ch'è suttamessa a l'obligaziun da cumpensaziun.

Art. 32 Prestaziun da cumpensaziun en cas che la cumpensaziun manca

¹ Tgi che n'ademplescha betg sia obligaziun da cumpensaziun, sto pajar a la Confederaziun ina contribuziun:

- a. da 320 francs per tonna CO₂ betg cumpensada;
- b. da 100 francs per tonna CO₂ betg cumpensada tras in'attestaziun internaziunalna.

² Per las tonnas da CO₂ betg cumpensadas ston vegnir cedidas attestaziuns internaziunalas a la Confederaziun en l'onn chalendar suendant.

3. secziun: Register dal stgomi da quotas d'emissiuns

Art. 33

¹ La Confederaziun maina in register public dal stgomi da quotas d'emissiuns. Quel serva a la conservaziun ed a la transacziun da dretgs d'emissiun e d'attestaziuns.

² En il register dal stgomi da quotas d'emissiuns pon sa laschar inscriver mo persunas che han lur sedia u lur domicil en Svizra u en il SEE e che disponan d'in conto da banca en Svizra u en il SEE. Il Cussegl federal regla las excepziuns.

³ Il Cussegl federal po prevair che pajaments en daners che vegnan fatgs en connex cun l'ingiant da dretgs d'emissiun dastgan vegnir reglads mo sur contos da banca en Svizra u en il SEE.

§

4. chapitel: Taxa da CO₂ sin carburants fossils

1. secziun: Incassament da la taxa da CO₂

Art. 34 Taxa da CO₂

¹ La Confederaziun incassescha ina taxa sin la fabricaziun, sin la producziun, sin l'explozaziun e sin l'import da carburants fossils (taxa da CO₂).

² Il Cussegl federal fixescha la tariffa da la taxa tranter 96 francs e 210 francs per tonna CO₂.

³ Sche las finamiras intermediaras fixadas per carburants fossils tenor l'artitgel 3 alinea 4 na vegnan betg cuntanschidas, augmenta el la tariffa da la taxa entaifer il rom tenor l'alinea 2. En cas d'in augment resguarda el las finamiras da reducziun che la Confederaziun ha fixà cun organisaziuns da l'economia.

Art. 35 Persunas ch'èn obligadas da pajar la taxa

Obligadas da pajar la taxa èn:

- a. per la taxa da CO₂ sin charvun: las persunas obligadas da declarar l'import tenor la Lescha da duana dals 18 da mars 2005¹⁰ (LD) sco er persunas che produceschan u che exploteschan charvun en il territori da duana tenor l'artitgel 3 alinea 1 LD;
- b. per la taxa da CO₂ sin ils ulteriurs combustibels fossils: las persunas obligadas da pajar taglia tenor la LTPet¹¹.

2. secziun:

Restituiziun da la taxa da CO₂ a gestiunaris cun in'obligaziun da reducziun

Art. 36 Gestiuñaris cun in'obligaziun da reducziun

¹ A gestiunaris da stabiliments, che fixeschan cun la Confederaziun in'obligaziun da reducziun per lur stabiliments che sa chattan al medem lieu (gestiunaris cun in'obligaziun da reducziun), vegn restituïda sin dumonda la taxa da CO₂ per questi stabiliments, sche:

- a. ils stabiliments vegnan duvrads per activitads economicas u da dretg public;
- b. il gestiunari dals stabiliments s'oblighescha envers la Confederaziun d'augmentar mintga onn fin l'onn 2030 l'effizienza dals stabiliments en ina tscherta dimensiun en quai che reguarda l'emissiun da gas cun effect da serra; e
- c. il gestiunari dals stabiliments suttametta mintga onn a la Confederaziun in rapport davart l'obligaziun tenor la litera b.

¹⁰ SR 631.0

¹¹ SR 641.61

§

² La dimensiun da l'obligaziun da reducziun sa basa en spezial:

- sin las emissiuns da gas cun effect da serra spetgadas per ils stabiliments;
- sin il potenzial realisable economicamain per reducir las emissiuns da gas cun effect da serra dals stabiliments fin l'onn 2030;
- sin las finamiras da reducziun fixadas sa basond sin l'artitgel 3 alinea 4;
- sin las eventualas cunvegnes da finamiras fixadas cun il gestiunari dals stabiliments tenor ils artitgels 41 e 46 alinea 2 da la Lescha d'energia dals 30 da settember 2016¹² (LEn).

³ Ils gestiunaris cun in'obligaziun da reducziun pon s'unir a cuminanzas d'emissiun. Per ina cuminanza d'emissiun valan ils medems dretgs e las medemas obligaziuns sco per in singul gestiunari cun in'obligaziun da reducziun.

⁴ Il Cussegli federal regla:

- las pretensiuns envers las obligaziuns da reducziun;
- la cunfinaziun da las activitads economicas tenor l'alinea 1 litera a d'autras activitads;
- tge activitads da dretg public che autoriseschan da stabilir in'obligaziun da reducziun;
- quant enavant che gestiunaris da stabiliments cun paucas emissiuns da gas cun effect da serra pon fixar la dimensiun da l'obligaziun da reducziun cun in model simplifitgà;
- en tge cas ch'i pon vegnir cedidas attestaziuns internaziunalas per observar l'obligaziun da reducziun.

⁵ Sin dumonda dal gestiunari po la Confederaziun er resguardar reducziuns d'emissiuns che vegnan realisadas sin basa da mesiras dal gestiunari ordaifer ils agens stabiliments da producziun.

Art. 37 Prestaziuns da compensaziun en cas che l'obligaziun da reducziun na vegn betg observada

¹ Gestiunaris da stabiliments ston prestar ina compensaziun a la Confederaziun, sch'eis n'observan betg lur obligaziun da reducziun sco suonda:

- 3 onns in suenter l'auter;
- en dapli che la mesedad dals onns, durant ils quals vala l'obligaziun da reducziun; u
- l'onn 2030.

² La prestaziun da compensaziun importa 30 pertschient da la taxa da CO₂ ch'è vegnida restituïda per ils onns, durant ils quals l'obligaziun da reducziun n'è betg vegnida observada. Ella na sto betg vegnir tschainsida. Sche dus dals criteris tenor l'alinea 1 èn ademplids, importa la prestaziun da compensaziun 50 pertschient. Sche

§

tut ils trais criteris èn ademplids, importa la prestaziun da cumpensazion 100 pertschient.

³ Per las tonnas CO₂eq emessas da memia, ston l'onn suandard vegnir cedids dretgs d'emissiun a la Confederaziun.

3. secziun:

Restituziun da la taxa da CO₂ a gestiunaris d'implants termo-energetics

Art. 38 Gestiunaris d'implants termo-energetics

¹ A gestiunaris d'implants termo-energetics che na sa participeschan ni al SSQE, ni s'obligheschan tenor l'artitgel 21 alinea 3 da reducir las emissiuns, ni èn suittamess ad in'obligaziun da reducziun tenor l'artitgel 36 vegn restituida sin dumonda la taxa da CO₂ dal tuttafatg u per part, sche las suandardas premissas èn ademplidas:

- a. L'implant sto:
 - 1. esser concepi en emprima lingia per producir chalur,
 - 2. avair ina prestaziun termica da combustiun limitada, ed
 - 3. ademplir las pretensiuns minimalas energeticas, ecologicas e d'auter gener.
- b. Il gestiunari sto s'obligar envers la Confederaziun da consegnar regularmain in rapport.

² Il Cussegl federal fixescha las pretensiuns minimalas envers ils implants termo-energetics.

Art. 39 Premissas per la restituziun e dimensiun

¹ Restituids vegnan 60 pertschient da la taxa da CO₂ sin combustibels fossils, per ils quals il gestiunari cumprova ch'els sajan vegnids duvrads per producir electricitat.

² Ils ulteriurs 40 pertschient vegnan restituids, sch'il gestiunari cumprova ch'el haja prendì mesiras en la dimensiun d'ina summa equivalenta per augmentar l'effizienza energetica dals agens implants u d'auters implants che retiran electricitat u chalur da l'implant.

³ Il Cussegl federal regla ils detagls.

4. secziun:

Restituziun da la taxa da CO₂ en cas d'ina utilisaziun per intents betg energetics

Art. 40

A personas che cumprovan d'avair utilisà combustibels fossils per intents betg energetics, vegn restituida sin dumonda la taxa da CO₂ sin quests combustibels.

§

5. secziun: Ulteriur dretg applitgabel

Art. 41

Uschenavant che questa lescha e ses relaschs executivs na cuntegnan naganas disposiziuns spezialas, vala:

- a. per imports da charvun: la Lescha da duana;
- b. en ils ulteriurs cas: la legislaziun davart la taglia sin il petroli.

5. chapitel: Taxa sin bigliets da sgol

Art. 42 Object

¹ En vista a las finamirras da reducir las emissiuns tenor l'artitgel 1 alinea 1 incassescha la Confederaziun ina taxa directiva sin bigliets da sgol che interpresas d'aviatica vendan a passagiers d'avion che partan cun in avion che funcziona cun purtaders d'energia fossila e dal qual la partenza succeda tenor dretg svizzer (taxa sin bigliets da sgol).

² Exceptads èn:

- a. passagiers d'avion che:
 - 1. sa chattan en il transit u en il transfer,
 - 2. n'han anc betg cumplenì il segund onn da vegliadetgna e n'han nagina atgna piazza da seser,
 - 3. èn incumbensads cun la segirezza en il traffic aviatic (art. 21a da la Lescha d'aviatica dals 21 da decembre 1948¹³⁾;
- b. sgols militars ed auters sgols publics;
- c. sgols che succedan mo sin basa da motivs medicinals stringents.

³ Il Cussegli federal po prevair ulteriuras excepcions.

Art. 43 Persunas ch'èn obligadas da pajar la taxa

¹ Obligadas da pajar la taxa èn las interpresas d'aviatica.

² Sche l'interresa d'aviatica n'ademplescha betg sias obligaziuns u sch'ella na po betg vegnir eruida cun custs raschunaivel, èn supplementarmain il possessur da l'eromobil ed il proprietari da l'eromobil obligads da pajar la taxa. L'interresa d'aviatica, il possessur da l'eromobil ed il proprietari da l'eromobil stantan en quest cas buns solidaricamain.

³ Interpresas d'aviatica cun sedia a l'exterior ston designar in domicil da consegna svizzer.

¹³ SR 748.0

§

⁴ Per la successiun fiscala e per la cunresponsabludad èn ultra da quai applitgabels ils artitgels 10 ed 11 LTPet¹⁴.

Art. 44 Import da la taxa

¹ La taxa sin bigliets da sgol importa per bigliet da sgol almain 30 francs e maximalmain 120 francs.

² Il Cussegħ federal fixesha la taxa sin bigliets da sgol entaifer il rom da l'alinea 1 ed eventualmain graduà tenor classas da transport e tenor distanza da viadi uschia che l'incassament da la taxa e l'adossament sin ils passagiers d'avjun sviluppa in effect directiv en vista a las finamiras da reducir las emissiuns tenor l'artitgel 1 alinea 1. En quest connex resguarda el ils effects dal traffic aviatic sin il clima che veggan chaschunads da las interpresas d'aviatica obligadas da pajar la taxa e la situaziun da taxa internaziunala.

³ Cun fixar l'autezza da la taxa da las interpresas d'aviatica po il Cussegħ federal resguardar commensuradamaın las mesiras che questas interpresas d'aviatica han prendi e che chaschunan ina reducziun substanziala da las emissiuns da gas cun effect da serra.

⁴ La taxa sin bigliets da sgol sto veggir inditgada en las purschidas da sgol e sin ils bigliets da sgol.

⁵ Sin las purschidas da sgol ston veggir inditgadas en equivalents da CO₂ las emissiuns che veggan previsiblament chaschunadas dal sgol respectiv.

Art. 45 Cumenzament e pajament

La taxa sin bigliets da sgol vegg pretendida e messa a quint a chaschun da la partenza.

Art. 46 Decleraziun da la taxaziun

¹ Las persunas obligadas da pajar la taxa inoltreschan a l'Uffizi federal d'ambient (UFAM) mintga quartal ina decleraziun da la taxaziun. Questa decleraziun vegg fatga entaifer 30 dis suenter la fin dal quartal. En cas motivads permetta il UFAM sin dumonda da l'interresa d'aviatica obligada da pajar la taxa autres periodas da rendaquit. Il Cussegħ federal fixesha las cundiziuns per quai e regla las indicaziuns necessarias per la decleraziun da la taxaziun.

² La decleraziun è lianta per la persuna ch'è obligada da pajar la taxa e che ha fatg la decleraziun sco basa per fixar l'import da la taxa. Il resultat d'ina controlla uffiziala resta resalvà.

Art. 47 Disposiziun da taxaziun, termin da pajament e tschains da retard

¹ Sin basa da la decleraziun da la taxaziun fixesha il UFAM l'import da la taxa e consegnna la disposiziun da taxaziun a las persunas obligadas da pajar la taxa.

² Il termin da pajament importa 30 dis.

§

³ Per il pajament retardà vegn debità – senza admoniziun – in tschains da retard. Il Departament federal da finanzas fixescha la tariffa dal tschains.

Art. 48 Garanzia, pretensiun posteriura e rembursament sco er surannaziun Applitgabels per la garanzia, per la pretensiun posteriura e per il rembursament sco er per la surannaziun da la taxa sin bigliets da sgol èn ils artitgels 23–25 e 37 LTPet¹⁵. L'autoritat d'execuziun è il UFAM.

6. chapitel: Taxa sin l'aviatica generala

Art. 49 Object

¹ En vista a las finamiras da reducir las emissiuns tenor l'artitgel 1 alinea 1 incassescha la Confederaziun ina taxa directiva sin sgols che partan da la Svizra, che na veggan betg registrads da la taxa sin bigliets da sgol, che veggan fatgs cun eromobils cun ina massa da partenza maximalmain admissibla da passa 5700 kg, che funcziunan cun purtaders d'energia fossila e dals quals la partenza succeda tenor dretg svizzer (taxa sin l'aviatica generala).

² Ella n'incassescha nagina taxa sin:

- a. sgols ch'èn exceptads tenor l'artitgel 42 alineas 2 e 3 da la taxa sin bigliets da sgol;
- b. sgols da scolaziun;
- c. sgols da martganzia;
- d. sgols d'ovra e sgols da lavour;
- e. sgols, sch'ils carburants d'aviatica duvrads èn suittamess a la taglia sin ielis minerals.

³ Il Cussegli federal po prevair ulteriuras excepziuns da la taxa sin l'aviatica generala.

⁴ Cun fixar l'autezza da la taxa po il Cussegli federal resguardar commensuradamaain las mesiras prendidas da possessurs d'eromobils e da proprietaris d'eromobils che chaschunan ina reducziun substanziala da las emissiuns da gas cun effect da serra.

Art. 50 Persunas ch'èn obligadas da pajar la taxa

¹ Obligads da pajar la taxa èn ils possessurs d'eromobils, cun ils eromobils dals quals veggan fatgs sgols tenor l'artitgel 49 alinea 1.

² Sch'in possessor d'in eromobil n'ademplescha betg sias obligaziuns u sch'el na po betg veginr eruì cun custs raschunaivels, è supplementarmain il proprietari da l'eromobil obligà da pajar la taxa. Il possessor da l'eromobil ed il proprietari da l'eromobil ststattan en quest cas buns solidaricamain.

§

³ Per la successiun fiscala e per la cunresponsabludad èn ultra da quai applitgabels ils artitgels 10 ed 11 LTPet¹⁶.

Art. 51 Autezza da la taxa, naschientscha e pajabladad

¹ La taxa sin l'aviatica generala importa per sgol partent almain 500 francs e maximalmain 3000 francs.

² Il Cussegl federal fixescha questa taxa entaifer il rom tenor l'alinea 1. En quest connex resguarda el en spezial la massa da partenza maximalmain admessa, la distanza dal viadi e la cumpetitivitat da las plazzas aviaticas.

³ La taxa sin l'aviatica generala vegn pretendida e messa a quint a chaschun da la partenza.

Art. 52 Procedura

¹ Ils artitgels 46–48 èn applitgabels tenor il senn per la taxa sin l'aviatica generala. Il Cussegl federal po prevair facilitaziuns.

² Il Cussegl federal po prevair che persunas obligadas da pajar la taxa:

- a. ston inoltrar la decleraziun da la taxaziun avant che la taxa sin l'aviatica generala vegn pretendida e messa a quint;
- b. ston prestar in pajament anticipà en l'autezza da la taxa sin l'aviatica generala.

7. chapitel:

Fond per il clima e repartiziun dal retgav da la taxa da CO₂, da la taxa sin bigliets da sgol e da la taxa sin l'aviatica generala

Art. 53 Fond per il clima

¹ Il Cussegl federal endrizza in fond spezial tenor l'artitgel 52 da la Lescha da finanzas dals 7 d'octobre 2005¹⁷ (Fond per il clima) e l'alimentescha cun ina part dals retgavs menziunads en ils alineas 2 e 3. Quest Fond per il clima è giuridicamain dependent e maina in agen quint.

² In terz dal retgav da la taxa da CO₂, maximalmain però 450 milliuns francs per onn, e main che la mesadad dal retgav da la taxa sin bigliets da sgol e da la taxa sin l'aviatica generala vegnan duvrads per mesiras per reducir considerablamain las emissiuns da gas cun effect da serra.

³ Il retgav da l'ingiant da dretgs d'emissiun tenor ils artitgels 26 alinea 2 e 27 alinea 2, la mesadad dal retgav da las prestaziuns da compensaziun tenor l'artitgel 19 sco er il retgav da las prestaziuns da compensaziun tenor ils artitgels 29, 32 e 37 vegnan duvrads per mesiras per evitar donns vi da persunas e vi da chaussas d'ina valur considerabla che pudessan resultar sco consequenza da la pli auta concentrazion da gas cun effect da serra en l'atmosfera. L'autra mesadad dal retgav da las prestaziuns

¹⁶ SR 641.61

¹⁷ SR 611.0

§

da cumpensaziun tenor l'artitgel 19 vegn assegnada al Fond per las vias naziunalas ed il traffic d'aglomeraziun.

⁴ Ils meds dal Fond per il clima vegnan impundids resguardond l'efficacitad da las mesiras. Ina promozion adequata da la perscrutazion e da l'innovaziun, en spezial en il sectur da l'aviatica, sto vegnir garantida. Mesiras che vegnan prendidas sin basa d'auters decrets spezialis na dastgan betg vegnir finanziadas.

⁵ Il Fond per il clima vegn administrà dal DATEC. Ils posts cumpetents ston vegnir provedids cun meds finanzials, uschia ch'els pon far ils pajaments ch'èn necessaris en lur champ da cumpetenza executiva.

⁶ L'Administratzion federala da finanzas investescha ils meds finanzials dal Fond per il clima.

⁷ Il Fond per il clima na dastga betg far debits.

⁸ Il Fond per il clima fa reservas adequatas. Sch'ils meds finanzials dal Fond per il clima surpassan las reservas adequatas, vegnan els repartids tenor l'artitgel 60 a la populaziun ed a l'economia. Il Cussegli federal regla ils detagls.

Art. 54 Quint dal fond, retratgas e planisaziun da las finanzas

¹ L'Assamblea federala fixescha cun in conclus federal simpel mintgamai per 4 onns ils imports maximals che vegnan duvrads per ils meds finanzials liads ad in intent tenor l'artitgel 53 alineas 2 e 3.

² Il Cussegli federal rapporta mintga onn a l'Assamblea federala davart l'utilisaziun dals meds finanzials.

Art. 55 Reducziun da las emissiuns da CO₂ d'edifizis

¹ Per mesiras per reducir a lunga vista las emissiuns da CO₂ d'edifizis, inclusiv las mesiras per reducir il consum d'electricitat durant il mez onn d'enviern vegnan duvrads meds finanzials or dal Fond per il clima maximalmain en la dimensiun dals meds finanzials ch'èn vegnidis mess en il Fond per il clima or da la taxa da CO₂. Per quest intent conceda la Confederaziun als chantuns contribuzions globalas a favur da mesiras tenor ils artitgels 47, 48 e 50 LEN¹⁸.

² Cun 60 milliuns francs per onn or dals meds tenor l'alinea 1 sco er or da las contribuzions globalas betg exauridas dals chantuns finanziescha la Confederaziun en spezial mesiras per:

- a. planisaziuns energeticas territorialas chantunlas, communalas e surcommunalas per funtaunas d'energia regenerabla;
- b. projects per utilisar directamain la geotermia per metter a disposizion chalur;
- c. il remplazzament da stgaudaments che funcziunan cun combustibels fossils e da stgaudaments electrics da resistenza fixs tras ina producziun da chalur sin basa d'energias regenerablas;

§

- d. la superaziun da las stretgas da liquiditat che resultan en cas spezials or da l'artitgel 10 cun segirar e cun standardisar soluziuns dal contracting energetic, per stimular purschidas dal martgà per edifizis pli pitschens;
- e. segiradas da ristgas d'investiziuns en la construcziun nova ed en l'amplificaziun da raits termicas e dals indrizs respectivs che produceschan chalur, che veggan furnids cun energias regenerablas e cun chalur persa;
- f. segiradas da ristgas a lunga vista d'investiziuns en la modernisaziun d'edifizis ch'è cumpatibla cun il clima;
- g. installaziuns d'infrastructuras da chargiar en edifizis da pliras partidas;
- h. implants per producir gas regenerabels.

³ Il Cussegħ federal fixescha ils criteris e las modalitātis dal sustegn sco er la summa maximala annuala dals agids finanzials. En quest connex resguarda el la situaziun economica dal territori rural e da las regiuns muntagnardas.

⁴ Las contribuziuns globalas veggan pajadas tenor l'artitgel 52 LEn, resguardond las suandantas particularitātēs:

- a. Sco cumplettazjum da las premissas tenor l'artitgel 52 LEn veggan contribuziuns globalas pajadas mo a chantuns che disponan da programs en almain dus dals trais suandants secturs e che garanteschan ina realisaziun armonisada:
 - 1. sanaziuns energeticas dals mirs exteriurs d'edifizis u sanaziuns energeticas cumplettas;
 - 2. sanaziuns da la tecnica d'edifizis, en spezial remplazzament da stgaudaments che funcziunan cun combustibels fossils e da stgaudaments electrics da resistenza fixs;
 - 3. construcziun d'edifizis compensatorics.
- b. En divergenza da l'artitgel 52 alinea 1 LEn veggan las contribuziuns globalas divididas en ina contribuziun da basa per abitant ed en ina contribuziun cumplmentara; la contribuziun cumplmentara na dastga betg esser pli auta ch'il traidebel dal credit annual ch'il chantun deliberarescha per realisar ses program; la contribuziun da basa per abitant importa en quest connex maximalmain 30 pertschient dals meds finanzials disponibels.

⁵ Sch'ils meds finanzials destinads a las utilisaziuns tenor ils artitgels 56 e 57 na veggan betg exaurids cumplettamain, pon els veggir duvrads per promover las utilisaziuns tenor l'alinea 2 e la contribuziun cumplmentara tenor l'alinea 4 litera b.

Art. 56 Promozjuni da tecnologias per reducir gas cun effect da serra

¹ Cun ils meds finanzials or dal Fond per il clima garantescha la Confederaziun credits ad interpresas, sche quellas sviluppan e kommerzialisescan cun quels implants e proceduras che:

- a. reduceschan las emissiuns da gas cun effect da serra;
- b. pussibiliteschan l'utilisaziun d'energias regenerablas; u
- c. promovan l'utilisaziun spargnusa da las resursas natiralas.

§

² La Confederaziun garantescha mo credits ad interpresas che genereschan ina valurisaziun en Svizra.

³ Las garanzias vegnan concedidas per ina durada da maximalmain 10 onns.

Art. 57 Ulteriuras mesiras per reducir emissiuns da gas cun effect da serra

¹ Or dal Fond per il clima pon vegnir finanziadas ulteriuras mesiras che gidan a cuntanscher las finamiras tenor l'artitgel 1 alinea 1 u che prestan ina contribuziun a la finamira da reducziun tenor l'artitgel 3 alinea 3.

² Per mesiras per reducir liantamain, efficaziamain, innovativamain e directamain l'effect per il clima chaschunà dal traffic aviatic dastga vegnir duvrà or dal Fond per il clima maximalmain l'import ch'è vegnì mess en il Fond per il clima or da la taxa sin bigliets da sgol. Per quest intent po il Cussegl federal far contracts correspondents cun la branscha.

³ Cun maximalmain 25 milliuns francs per onn or dal Fond per il clima pon vegnir concedids agids finanziars als chantuns, a las vischancas u a lur plattafurmas per projects che han l'intenziun da reducir las emissiuns da gas cun effect da serra.

⁴ Cun maximalmain 30 milliuns francs per onn or dal Fond per il clima pon vegnir concedids agids finanziars ad interpresas da transport dal traffic public per promover il traffic da viafier transconfinal da persunas, inclusiv trens da notg.

⁵ Sch'i vegn realisà in gudogn cun las mesiras finanziadas, metta la Confederaziun sia part vi dal gudogn en il Fond per il clima.

⁶ Il Cussegl federal fixescha ils criteris e las modalitads dal sustegn sco er la summa maximala annuala dals agids finanziars.

Art. 58 Mesiras per evitar donns

¹ Or dal Fond per il clima finanziescha la Confederaziun – en la dimensiu dals meds finanziars mess en il fond tenor l'artitgel 53 alinea 3 – mesiras per evitar donns vi da persunas u vi da chaussas d'ina valur considerable che pudessan resultar sco consequenza da la pli auta concentratzion da gas cun effect da serra en l'atmosfera.

² Il Cussegl federal po prevair che meds finanziars betg exaurids vegnian attribuids a las finamiras d'utilisaziun tenor ils artigels 55 alinea 2, 56 u 57.

³ El fixescha ils criteris e las modalitads dal sustegn sco er la summa maximala annuala dals agids finanziars.

Art. 59 Evaluaziun

Mintgamai suenter 4 onns rapporta il Cussegl federal a l'Assamblea federala davart il svilup dal Fond per il clima.

Art. 60 Repartiziun a la populaziun ed a l'economia

¹ La part dal retgav da la taxa da CO₂, da la taxa sin bigliets da sgol e da la taxa sin l'aviatica generala che na vegn betg messa en il Fond per il clima tenor l'artitgel 53 alinea 2, vegn repartida a norma dals imports pajads da la populaziun e da l'economia.

§

² La part da la populaziun vegn repartida en parts egualas a tut las persunas natirales. Il Cussegl federal regla las premissas e la procedura da la repartiziun. El po incumbensar – cunter ina indemnisiaziun commensurada – ils chantuns, corporaziuns da dretg public u persunas privatas cun la repartiziun.

³ La part da l'economia vegn pajada als lavurants sur la cassa da cumpensaziun da la AVS. La basa furma la summa dals salaris contabilisada dal patrun fin a l'import maximal dal gudogn decisiv assicurà da l'assicuranza obligatoria d'accidents en il senn da l'artitgel 3 alinea 2 da la Lescha dals 25 da zercladur 1982¹⁹ davart l'assicuranza cunter la dischoccupaziun. Las cassas da cumpensaziun vegnan indemnisisadas commensuradamaïn.

⁴ Nagina part dal retgav or da la taxa da CO₂ na survegnan:

- a. gestiunaris da stabiliments che s'obligheschan tenor l'artitgel 21 alinea 3 da reducir las emissiuns;
- b. gestiunaris cun obligaziuns da reducziun tenor l'artitgel 36; e
- c. gestiunaris d'implants termo-energetics tenor l'artitgel 38.

Art. 61 Calculaziun dal retgav da la taxa da CO₂, da la taxa sin bigliets da sgol e da la taxa sin l'aviatica generala

Il retgav da la taxa da CO₂, da la taxa sin bigliets da sgol e da la taxa sin l'aviatica generala vegn calculà or da las entradas minus ils custs d'execuziun.

8. chapitel: Execuziun e promozion

Art. 62 Execuziun

¹ Il Cussegl federal exequescha questa lescha cun resalva da l'alinea 2.

² Ils chantuns exequeschan l'artitgel 8 (reducziun tenor il stadi da la tecnica) sco er ils artitgels 9 e 10 (prescripziuns per edifizis), uschenavant ch'eis èn cumpetents per conceder las permissiuns da construcziun correspondentas.

³ Per tschertas incumbensa po il Cussegl federal consultar ils chantuns u organisaziuns privatas.

⁴ El regla la procedura davart las prestaziuns da cumpensaziun.

⁵ En il rom da l'execuziun da contracts internaziunals davart la colliaziun dals sistems da commerzi d'emissiuns po el:

- a. decretar prescripziuns, co che las incumbensa surdadas a la Svizra ston vegnir ademplidas;
- b. surdar tschertas incumbensa ad autoritads estras u internaziunalas.

§

⁶ Il UFAM è il post spezialisà da la Confederaziun per la protecziun dal clima. El po consultar ils possessurs da plazzas aviaticas en dumondas da l'execuziun da la taxa sin bigliets da sgol e da la taxa sin l'aviatica generala.

⁷ Las autoritads executivas sa sustegnan vicendaivlamain tar l'execuziun da questa lescha.

Art. 63 Disposiziuns executivas

¹ Il Cussegel federal decretescha las disposiziuns executivas.

² Il UFAM decretescha las prescripcziuns davart la furma da dumondas, d'annunzias e da rapports. El po ordinar l'applicaziun da l'elavuraziun electronica da datas. En quest cas fixescha el en spezial las pretensiuns a l'interoperabilitad dals sistems d'informatica ed a la segirezza da las datas.

Art. 64 Obligaziun d'infurmaziun

¹ A las autoritads federalas èn da dar las infurmaziuns ch'èn necessarias per exequir questa lescha.

² Obligads da dar infurmaziuns èn en spezial:

- gestiunaris da stabiliments tenor ils artitgels 21 e 23;
- gestiunaris d'eromobils tenor l'artitgel 22;
- persunas obligadas da pajar la taxa tenor ils artitgels 35, 43 e 50;
- gestiunaris da stabiliments cun in'obligaziun da reducziun tenor l'artitgel 36;
- gestiunaris d'implants termo-energetics tenor l'artitgel 38;
- persunas che fan ina dumonda concernent la restituziun da la taxa da CO₂ tenor l'artitgel 40.

³ A las autoritads federalas ston vegnir mess a disposiziun gratuitamain ils documents necessarisi, ed i sto vegnir permess ad ellas l'access al manaschi durant il temp da lavour usitâ.

Art. 65 Controlla, sche las finamiras èn vegnidás cuntanschidas

Il UFAM controlla, sche las finamiras tenor l'artitgel 3 èn vegnidás cuntanschidas. Per quest intent maina el in inventari da gas cun effect da serra.

Art. 66 Controlla da las ristgas finanzialas chaschunadas dal clima

¹ L'Autoritat federala per la surveglianza dals martgads da finanzas (FINMA) controlla regularmain las ristgas finanzialas microprudenzialas da la midada dal clima.

² La Banca naziunala svizra (BNS) controlla regularmain las ristgas finanzialas macroprudenzialas da la midada dal clima.

³ La FINMA e la BNS rapportan regularmain davart ils resultats.

§**Art. 67** Evaluaziun

- ¹ Il Cussegħi federal examinescha periodicamain:
- a. l'efficacitad e la rentabilitat da las mesiras tenor questa lescha;
 - b. la necessitat d'ulteriuras mesiras.
- ² En quest connex resguarda el fakturs ch'èn relevantes per il clima sco la creschientscha da la populaziun, la creschientscha economica e l'augment dal traffic.
- ³ El suttametta regularmain in rapport a l'Assamblea federala.

Art. 68 Infurmazion e furmaziun

- ¹ En il rom dals credits deliberads po la Confederaziun pajar agids finanzials per la scolaziun e per la furmaziun supplementara da persunas che exequeschā aktivitāts en connex cun la protecziun dal clima. Eventualmain fixesha il Cussegħi federal ihs criteris per conceder ihs agids finanzials sco er lur calculaziun.
- ² Las autoritads infurmeschan la publicitat davart mesiras preventivas en la protecziun dal clima e cussegħian vischnancas, interpresas e consumenti davart mesiras per la protecziun dal clima.

9. chapitel: Agid uffizial e protecziun da datas**Art. 69** Agid uffizial

¹ Las suandantas autoritads furneschan al UFAM – sin dumonda – las infurmaziuns e las datas persunalas ch'èn necessarias per l'execuziun, per l'evaluaziun e per las valitaziuns statisticas:

- a. l'Uffizi federal d'energia;
- b. l'Uffizi federal da traffic;
- c. l'Uffizi federal da vias;
- d. l'Uffizi federal da svilup dal territori;
- e. l'Uffizi federal d'aviatika civila;
- f. l'Administratiun federala da duana (AFD);
- g. ihs chantuns e las vischnancas.

² Il Cussegħi federal fixesha tge infurmaziuns e tge datas persunalas che veggan duvradas per l'execuziun, per l'evaluaziun e per las valitaziuns statisticas.

Art. 70 Elavuraziun da datas persunalas

¹ En il rom da l'intent da questa lescha pon las autoritads federalas cumpetentas elavurar datas persunalas, inclusiv datas ch'èn spezialmain degnas da veggħi protegidas davart persecuzjoni e sancziuns administratativas u penalas.

² Ellas pon tegnair en salv questas datas en furma electronica.

§

³ Il Cussegl federal fixescha tge categorias da datas persunalas che dastgan vegnir elavuradas e quant ditg che las datas dastgan vegnir tegnidas en salv.

10. chapitel: Disposiziuns penales

Art. 71 Omissiun da la taxa da CO₂, da la taxa sin bigliets da sgol u da la taxa sin l'aviatica generala

¹ Tgi che obtegna intenziunadamax per sai u per in'autra persuna in avantatg illegal areguard las taxas, numnadamax cun ometter la taxa da CO₂, la taxa sin bigliets da sgol u la taxa sin l'aviatica generala, u tgi che obtegna illegalmax ina restituzion da la taxa da CO₂, vegn chastià cun ina multa fin al traidubel da l'avantatg illegal.

² L'emprouva è chastiabla.

³ Tgi che obtegna tras in cumpormento negligent per sai u per in'autra persuna in avantatg illegal areguard las taxas, vegn chastià cun ina multa fin a l'import da l'avantatg illegal.

Art. 72 Periclitaziun da la taxa da CO₂, da la taxa sin bigliets da sgol u da la taxa sin l'aviatica generala

¹ Premess che l'act na vegnia betg smanatschà cun in chasti pli sever tenor in'autra disposiziun, vegn chastià cun multa tgi che fa intenziunadamax u per negligentscha il suandard:

- a. na s'annunzia illegalmax betg sco persuna obligada da pajar la taxa (art. 35, 43, 46, 50 e 52 en cumbinaziun cun art. 46);
- b. na maina, n'emetta, na tegna betg en salv u na preschenta betg confurm a l'urden cudeschs da fatschenta, mussaments, documents da fatschenta u autres registraziuns u n'ademplescha betg sia obligaziun da dar infurmaziuns;
- c. dat infurmaziuns faussas, taschenta fatgs relevants u preschenta mussaments fauss en ina dumonda da restituzion da la taxa da CO₂ u sco persuna obligada da dar infurmaziuns;
- d. na declera betg u declera en moda faussa datas ed objects ch'en relevants per incassar la taxa;
- e. inditgescha en quints u en auters documents ina taxa da CO₂, ina taxa sin bigliets da sgol u ina taxa sin l'aviatica generala betg pajada u betg pajada en questa autezza; u
- f. engrevgescha, impedescha u renda nunpussaivel da far ina controlla regulara.

² En cas grevs u en cas d'ina recidiva po vegnir pronunziada ina multa da fin 30 000 francs u, sch'i resulta da quai in import pli aut, fin a l'import da la taxa da CO₂, da la taxa sin bigliets da sgol u da la taxa sin l'aviatica generala periclitada.

§

Art. 73 Indicaziuns faussas davart vehichels

¹ Tgi che fa intenziunadaman indicaziuns faussas per calcular la finamira individuala e la media da las emissiuns da CO₂ tenor ils artitgels 16 e 18, vegn chastià cun ina multa fin 30 000 francs.

² Sch'il delinquent agescha per negligentscha, vegn el chastià cun ina multa.

Art. 74 Relaziun tar la Lescha federala davart il dretg penal administrativ

¹ Cuntravenziuns vegnan persequitadas e giuditgadas tenor la Lescha federala dals 22 da mars 1974²⁰ davart il dretg penal administrativ.

² L'autoritat da persecuziun e da giudicament è:

- a. per cuntravenziuns tenor ils artitgels 71 e 72 concernent la taxa da CO₂: la AFD;
- b. per cuntravenziuns tenor ils artitgels 71 e 72 concernent la taxa sin bigliets da sgol e la taxa sin l'aviatica generala sco er per talas tenor l'artitgel 75: il UFAM;
- c. per cuntravenziuns tenor l'artitgel 73: il UFE.

³ Sch'ina acciun ademplescha tant il causal d'ina cuntravenziun tenor ils artitgels 71 e 72 concernent la taxa da CO₂ sco er il causal d'ina cuntravenziun cunter auters decrets federaux da taxa u d'ina cuntravenziun cunter la duana che sto vegnir persequitada da la AFD, vegn pronunzià ed augmentà commensuradaman il chasti ch'è previs per la cuntravenziun la pli greva.

Art. 75 Ulteriuras cuntravenziuns

Cun ina multa fin 30 000 francs vegn chastià, tgi che fa intenziunadaman u per negligentscha il suendant:

- a. fa indicaziuns faussas, incorrectas u incumpletas en regard a l'emissiun d'attestaziuns tenor l'artitgel 5;
- b. na resguarda betg l'obligaziun da participaziun tenor l'artitgel 21 alinea 1 u 22 alinea 1;
- c. na resguarda betg l'obligaziun da rapportar tenor l'artitgel 28 u inoltrescha rapports fauss u incumplets.

11. chapitel: Disposiziuns finalas

1. seczjuni: Aboliziun e midada d'auters decrets

Art. 76

L'aboliziun e la midada d'auters decrets vegnan regladas en l'agiunta.

§

2. sezioni: Disposiziuns transitoricas

Art. 77 Transferiment da dretgs d'emissiun, da certificats da reducziun da las emissiuns e d'attestaziuns che n'èn betg vegnids duvrads

¹ Ils dretgs d'emissiun che n'èn betg vegnids duvrads ils onns 2013–2020, pon vegnir transferids illimitadament en la perioda 2021–2030.

² Il Cussegl federal po prevair che certificats da reducziun da las emissiuns imputabels che n'èn betg vegnids duvrads ils onns 2013–2020, pon vegnir transferids – en ina dimensiun limitada – en la perioda 2021–2030.

³ Las attestaziuns da projects e da programs per reducir las emissiuns en Svizra e d'obligaziuns da reducziun ch'èn vegnidas emessas ils onns 2013–2020 e che n'èn betg vegnidas duvradas, pon vegnir duvradas sco attestaziuns naziunalas per la perioda 2021–2025.

Art. 78 Incassament e restituziun da la taxa da CO₂ e repartiziun dal retgav

¹ Sin combustibels fossils ch'èn vegnids mess en libra pratica tenor il dretg da duana ed en il liber consum tenor il dretg fiscal avant l'entrada en vigur da questa lescha, veggia la taxa da CO₂ incassada e restituida tenor il dretg vertent.

² Il retgav da la taxa da CO₂ ch'è vegnida incassada avant l'entrada en vigur da questa lescha, veggia repartì a la populaziun ed a l'economia tenor il dretg vertent.

Art. 79 Obligaziun da reducziun

¹ A las interpresas ch'èn stadas suttamessas ad in'obligaziun da reducziun durant ils onns 2013–2020 e che vulessan cintinuar cun tala senza interrupziun a partir da l'onn 2021, veggia restituida provisoricamain la taxa da CO₂ fin ch'ina nova obligaziun da reducziun legalmain valaivla tenor l'artitgel 36 è avant maun.

² Sche l'obligaziun da reducziun na po betg vegnir cunvegnida fin l'onn 2023, sto la taxa da CO₂ ch'è vegnida restituida provisoricamain vegnir reimbursada a la Confederaziun.

Art. 80 Incassament da la taxa sin bigliets da sgol

Sch'il bigliet da sgol veggia emess avant che questa lescha entra en vigur e sch'il sgol parta suenter ch'ella è entrada en vigur, veggia la taxa sin bigliets da sgol incassada mo, sch'il sgol parta passa 1 onn suenter l'entrada en vigur da questa lescha.

Art. 81 Aboliziun dal Fond da tecnologia

Il Fond da tecnologia tenor l'artitgel 35 da la Lescha dals 23 da december 2011²¹ davart il CO₂ vegg abolì e ses meds finanzials, ses dretgs e sias obligaziuns veggian transferids al Fond per il clima tenor l'artitgel 53. Il Cussegl federal fixescha il termin

§

dal transferiment e regla ils detagls. Fin a quest termin resta appligabel il dretg vertent davart il Fond da tecnologia.

Art. 82 Mesiras tecnicas per reducir las emissiuns da CO₂ tar edifizis

Per ils chantuns che han – fin a l’entrada en vigor da questa lescha – mess en vigor la part F dal modul da basa dal Model da prescripzions davart l’energia dals chantuns dals 9 da schaner 2015 u ina regulaziun pli severa areguard la part d’energia regenerabla en cas ch’il stgaudament sto veginr remplazzà, valan las prescripzions tenor l’artitgel 10 alineas 1–4 a partir da l’onn 2026.

Art. 83 Fixaziun dals imports maximals

Fin a l’emprim conclus federal simpel davart ils imports maximals tenor l’artitgel 54 alinea 1, dentant il pli tard fin ils 31 da december 2024, fixescha il Cussegl federal mintga onn ils imports maximals da las entradas liadas ad in intent che veginan duvrads per ils intents tenor l’artitgel 53 alineas 2 e 3.

Art. 84 Contribuziuns globalas betg exauridas

Il retgav da la taxa da CO₂ ch’è veginì pajà als chantuns tenor il dretg vertent (art. 34 da la Lescha davart il CO₂ dals 23 da december 2011²²) per reducir las emissiuns da CO₂ tar edifizis, ma che na vegin betg exaurì dals chantuns suenter che questa lescha è entrada en vigor, vegin deposità en il Fond per il clima (art. 53).

3. secziun: Coordinaziun

Art. 85 Lescha davart il CO₂

Cun l’entrada en vigor da l’artitgel 35d da la Lescha dals 7 d’october 1983²³ davart la protecziun da l’ambient (agiunta cifra II cifra 2) veginan las disposiziuns qua sutvart da la Lescha davart il CO₂ qua avant maun midadas sco suonda:

Art. 17 al. 2

² Il biogas sto ademplir las pretensiuns tenor l’artitgel 35d LPAmb²⁴.

Art. 18 al. 3

³ Ils carburants sintetics ston ademplir las pretensiuns tenor l’artitgel 35d LPAmb²⁵

²² AS 2012 6989, 2017 6839

²³ SR 814.01

²⁴ SR 814.01

²⁵ SR 814.01

§

Art. 30 al. I lit. b e 3 terza frasa

¹ Tgi che metta carburants fossils tenor la LTPet²⁶ en il liber consum tenor il dretg fiscal, sto cumpensar ina part da las emissiuns da CO₂ che resultan tar l'utilisaziun energetica dals carburants fossils sco suonda:

b. cun metter en circulaziun carburants regenerabels tenor l'artitgel 7 alinea 9 LPAmb²⁷.

³ ... En cas da carburants regenerabels èn imputablas mo las cumpensaziuns nettas.

Art. 86 Lescha davart la protecziun da l'ambient

1. Independentamain dal fatg, sche la midada dals 27 da settember 2019²⁸ da la LPAmb²⁹ u sche la midada qua avant maun da la LPAmb (agiunta cifra II cifra 2) entra en vigur sco emprim, sa cloman – cun l'entrada en vigur da la lescha ch'entra en vigur pli tard sco er en cas ch'ellas entran en vigur il medem mument – las suandardas disposiziuns sco suonda:

Titel da classificazion avant l'art. 35d

7. chapitel:

Metter en circulaziun materias primas e products

1. secziun: Carburants e combustibels biogens

Art. 41 al. 1

¹ La Confederaziun exequescha ils artitgels 12 alinea 1 litera e (prescripziuns concernent combustibels e carburants), 26 (autocontrolla), 27 (infurmaziun dals cumpraders), 29 (prescripziuns concernent substanzas), 29a–29h (applicaziun d'organissem), 30b alinea 3 (cassa da cumpensaziun dal pegn), 30f e 30g (import ed export da rument), 31a alinea 2 e 31c alinea 3 (mesiras da la Confederaziun concernent la dismessa da rument), 32cbis (taxa da dismessa anticipada), 32e alineas 1–4 (taxa per finanziar sanaziuns), 35a–35c (taxas directivas), 35d (metter en circulaziun carburants e combustibels biogens), 35e–35h (lain e products da lain sco er ulteriuras materias primas e products), 39 (prescripziuns executivas, cunvegnas internaziunalas e collavuraziun cun organisaziuns), 40 (metter en circulaziun stabiliments producids en seria) e 46 alinea 3 (indicaziuns davart substanzas ed organissem); ella po engaschar ils chantuns per tschertas incumbensas parzialas.

2. Cun l'entrada en vigur da l'art. 35d LPAmb (agiunta cifra II cifra 2) sa cloman ils titels da classificazion e la disposiziun da coordinaziun menziunada (cifra 1) sco suonda:

²⁶ SR **641.61**

²⁷ SR **814.01**

²⁸ BBI **2019** 6603

²⁹ SR **814.01**

§

Titel da classificaziun avant l'art. 35d

7. chapitel:

Metter en circulazion materias primas e products

1. secziun: Carburants e combustibels regenerabels

Art. 41 al. 1

¹ La Confederaziun exequescha ils artitgels 12 alinea 1 litera e (prescripziuns concernent combustibels e carburans), 26 (autocontrollo), 27 (infurmazion dals cumpraders), 29 (prescripziuns concernent substanzas), 29a–29h (applicaziun d'organissem), 30b alinea 3 (cassa da cumpensaziun dal pegn), 30f e 30g (import ed export da rument), 31a alinea 2 e 31c alinea 3 (mesiras da la Confederaziun concernent la dismessa da rument), 32a^{bis} (taxa da dismessa anticipada), 32e alineas 1–4 (taxa per finanziar sanaziuns), 35a–35c (taxas directivas), 35d (metter en circulazion carburants e combustibels regenerabels), 35e–35h (lain e products da lain sco er ulteriuras materias primas e products), 39 (prescripziuns executivas, cunvegas internaziunalas e collavuraziun cun organisaziuns), 40 (metter en circulazion stabiliments producids en seria) e 46 alinea 3 (indicaziuns davart substanzas ed organissem); ella po engaschar ils chantuns per tschertas incumbensas parzialas.

4. secziun: Referendum ed entrada en vigur

Art. 87

¹ Questa lescha è suttamessa al referendum facultativ.

² Il Cussegl federal fixescha la data da l'entrada en vigur cun resalva da l'alinea 3.

³ L'agiunta 7 alinea 9, il titel da classificaziun avant l'artitgel 35d, ils artitgels 35d, 41 alinea 1, 60 alinea 1 litera s, 61a titel ed alineas 2–4 e 62 alinea 2 da la Lescha dals 7 d'octobre 1983³⁰ davart la protecziun da l'ambient (agiunta cifra II cifra 2) entran en vigur il 1 da schaner 2024.

§

Agiunta
(art. 76)

Aboliziun e midada d'auters decrets

I

La Lescha dals 23 da decembre 2011³¹ davart il CO₂ vegin abolida.

II

Ils decrets qua sutvart veginan midads sco suonda:

1. Lescha federala dals 21 da zercladur 1996³² davart la taglia sin il petroli

Art. 48 al. 1bis, 2 e 2bis

^{1bis} A partir dal 1. da schaner 2026 croda davent en il traffic local la restituziun da la taglia tenor l'artitgel 18 alinea 1bis per vehichels da las interpresas da transport concessiunadas da la Confederazion.

² Ordaifer il traffic local po la taglia tenor l'artitgel 18 alineas 1bis vegnir restituida a las interpresas da transport concessiunadas da la Confederazion a partir dal 1. da schaner 2030 mo, sche las interpresas da transport concessiunadas cumprovan ch'ina midada sin bus cun ina tecnologia da tracziun neutrala areguard il CO₂ e regenerabla n'è betg pussaivla per las lingias correspondentes per motivs topografics.

^{2bis} Las entradas supplementaras che veginan realisadas da la Confederazion perquai che la restituziun da la taglia sin ielis minerals è crudada davent ston vegnir impundidas en moda liada a l'intent per promover tecnologias da tracziun neutralas areguard il CO₂ e regenerablas per il traffic public sin via.

³¹ AS 2012 6989, 2017 6825 6839, 2019 4327, 2020 1269 2743

³² SR 641.61

§

Agiunta 1

La fischa dals numers da la tariffa da dazi 2711.1110, 2711.1190 e 2711.1910 survegn la suandanta nova formulazjum:

Numer da la tariffa da dazi ³³	Denominaziun da la rauba	Tariffa da taglia Francs
2711.	gas natural ed auters gas d'idrocarbons: – fatg liquids: – – gas natural: 1110 – – per l'utilisaziun sco carburant 1190 – – – auter	409.90 2.10 per 1000 l tar 15 °C
...	– – – propan:	
1910	– – – auters: – – – per l'utilisaziun sco carburant	per 1000 kg 409.90
	– – – – da biomassa u d'auters pertadars d'energia regenerabla	per 1000 l tar 15 °C
	– – – – auters	209.10

2. Lescha federala dals 7 d'october 1983³⁴ davart la protecziun da l'ambient

Remplazzament d'ina expressiun

En tut il relasch, cun excepcziun da l'artitgel 39 alinea 1bis, vegn «Uffizi federal» remplazzà tras «UFAM».

Art. 7 al. 9 e 10

⁹ Carburants regenerabels èn carburants liquids u gasus che veggan producids or da biomassa u cun duvrar auters pertadars d'energia regenerabla.

¹⁰ Combustibels regenerabels èn combustibels dirs, liquids u gasus che veggan producids or da biomassa u cun duvrar auters pertadars d'energia regenerabla.

Art. 10c al. 2

² Per giuditgar raffinarias, fabricas d'aluminium, ovras electricas termicas u grondas turs da sfradentar consultescha l'autoritat cumpetenta l'Uffizi federal d'ambient

³³ SR 632.10 Agiunta

³⁴ SR 814.01

§

(UFAM). Il Cussegħ federal po extender l'obligaziun da consultaziun sin auters stabiliments.

Titel da classificazion avant l'art. 35d

7. chapitel:

Metter en circulaziun carburants e combustibels regenerabels

Art. 35d

¹ Carburants regenerabels dastgaν vegnir mess en circulaziun mo, sch'els correspundan a las pretensiuns ecologicas. Il Cussegħ federal fixescha las pretensiuns. En quest connex resguarda el regulaziuns e standards internaziunals cumparegliables.

² Per metter en circulaziun combustibels regenerabels, cun excepziun d'etanol per intents d'arder, po il Cussegħ federal prevair pretensiuns ecologicas.

³ Carburants e combustibels regenerabels che vegnan producids or da vinternalias u or da pavel u che concurrenzeschan directamain la producziun da vinternalias, na dastgaν betg vegnir mess en circulaziun.

Art. 39 titel ed al. 3

Prescripcjoni executivas, cunvegas internaziunalas e collavuraziun cun organisaziuns

³ El po sa participar ad organisaziuns naziunalas u internaziunalas che promovan l'armonisaziun u la realisaziun da las prescripcjoni davart l'ambient u collavurār cun talas organisaziuns.

Art. 41 al. 1

¹ La Confederaziun exequescha ils artitgels 12 alinea 1 litera e (prescripcjoni concernent combustibels e carburants), 26 (autocontrolla), 27 (infurmaziun dals cumpreaders), 29 (prescripcjoni concernent substanzas), 29a–29h (applicaziun d'organissem), 30b alinea 3 (cassa da cumpensaziun dal pegn), 30f e 30g (import ed export da rumenti), 31a alinea 2 e 31c alinea 3 (mesiras da la Confederaziun concernent la dismessa da rumenti), 32a^{bis} (taxa da dismessa anticipada), 32e alineas 1–4 (taxa per finanziar sanaziuns), 35a–35c (taxas directivas), 35d (metter en circulaziun carburants e combustibels regenerabels), 39 (prescripcjoni executivas, cunvegas internaziunalas e collavuraziun cun organisaziuns), 40 (metter en circulaziun stabiliments producids en seria) e 46 alinea 3 (indicaziuns davart substanzas ed organissem); ella po engaschar ils chantuns per tschertas incumbensas parzialas.

Art. 49 al. 3 emprima frasa

³ Ella po promover il svilup, la certificaziun e la verificaziun da stabiliments e da proceduras che permettan – en l'interess public – da reducir la contaminaziun da l'ambient. ...

§

Art. 60 al. 1 lit. s

¹ Cun in chasti da detenzion fin 3 onns u cun in chasti pecuniar veggan chastià, tgi che fa intenziunadamax il suandard:

^{s.³⁵} metta en circulaziun carburants e combustibels che n'adempleschan betg las pretensiuns tenor l'artitgel 35d u fa indicaziuns faussas, incorrectas u incumpletas en chaussa.

Art. 61a Cuntravenziuns cunter las prescripcziuns davart las taxas directivas

¹ Tgi che ometta u pericletescha intenziunadamax ina taxa tenor ils artitgels 35a, 35b u 35bis u tgi che obtegna intenziunadamax in avantatg illegal areguard las taxas (liberaziun u restituiziun da taxas) per sasez u per in auter, veggan chastià cun ina multa ch'è fin tschintg giadas pli gronda che la taxa omessa u periclitada u che l'avantatg obtegnì. Sche qui capitá per negligentscha, è il chasti ina multa ch'è fin trais giadas pli gronda che la taxa omessa u periclitada u che l'avantatg obtegnì. Sche l'import da la taxa na po betg vegnir eruï exactamain en cifras, veggan el stimà.

² L'emprova è chastiabla.

³ L'Administratzion federala da duana (AFD) è l'autoritat da persecuzion e da giudicament.

⁴ Sch'ina aczion ademplescha tant il causal d'ina cuntravenziun tenor quest artitgel sco er il causal d'ina autra cuntravenziun cunter in decret federal che sto vegnir persequitada da la AFD, veggan pronunzià il chasti per la cuntravenziun la pli greva; il chasti po vegnir augmentà commensuradamax.

Art. 62 al. 2

² Per cuntravenziuns tenor l'artitgel 61a valan ultra da quai las ulteriuras disposiziuns da la Lescha federala davart il dretg penal administrativ.

3. Lescha d'energia dals 30 da settember 2016³⁶

Art. 41 al. 3 e 3bis

³ Ils consuments finals ston pajar ina prestaziun da compensaziun, sch'els n'observan betg sco suonda l'obligaziun ch'è vegnida fixada en la cunvegna da finamiras:

- a. 3 onns in suenter l'auter;
- b. en dapli che la mesedad dals onns, durant ils quals vala l'obligaziun; u
- c. durant l'onn, en il qual l'obligaziun è vegnida fixada.

^{3bis} La prestaziun da compensaziun importa 30 pertschient dal supplement da rait ch'è vegni restituì per ils onns, durant ils quals l'obligaziun n'è betg vegnida observada.

³⁵ L'art. 60 al. 1 lit. r vegn integrà tras la midada dals 27 da sett. 2019 da la Lescha davart la proteccziun da l'ambient (BBL 2019 6603). El n'è anc betg en vigur.

³⁶ SR 730.0

§

Ella na sto betg vegnir tschainsida. Sche dus dals criteris tenor l'alinea 3 èn ademplids, importa la prestaziun da cumpensaziun 50 pertschient. Sche tut ils trais criteris èn ademplids, importa la prestaziun da cumpensaziun 100 pertschient.

Art. 53 al. 2 e 3 lit. a

² Ils agids finanzials tenor ils artitgels 47, 48 e 50 na dastgan betg surpassar 40 pertschient dals custs imputabels. Ils agids finanzials pon vegnir augmentads excepcionalmain sin 60 pertschient dals custs imputabels. Decisivs per l'excepziun èn la qualitat dal project, l'interess spezial da la Confederaziun e la situaziun finanziala dal retschavider da l'agid finanzial. Ils agids finanzials tenor l'artitgel 49 alinea 2 dastgan importar maximalmain 100 pertschient dals custs imputabels, ma betg dapli che 50 pertschient dals custs dal project.

³ Sco custs imputabels valan:

- a. en cas dals agids finanzials tenor l'artitgel 49 alinea 2: ils custs betg amortisabels da tecnicas innovativas;

Detagls**Lescha federala
davart las mesiras polizialas
per cumbatter cunter
il terrorissem (MPT)**

Arguments dals comités da referendum →	110
Arguments dal Cussegl federal e dal parlament →	112
Text da votaziun →	114

Situaziun da partenza

Dapi las attatgas da Paris da l'onn 2015 hai dà pliras dunsainas attentats terroristics en l'Europa. Tenor il Servetsch d'infirmazion da la Confederaziun (SIC) resta la smanatscha da terrorissem auta er en Svizra. Numerus stadij han rinforzà lur leschas davart il cumbat cunter il terrorissem. La Svizra ha cumplettà cuntuadament ses instrumentari ils onns passads. Ma la polizia ha oz mo pussaivladads limitadas per proceder en moda preventiva cunter privels terroristics. Cun la Lescha federala davart las mesiras polizialas per cumbatter cunter il terrorissem (MPT) vulan il Cussegl federal ed il parlament serrar questa largia. Pervia da resalvas concernent ils dretgs fundamentals èsi vegni fatg in referendum cunter il project. Quest referendum è reussì, uschia ch'il project va en votaziun.

La nova lescha

Las novas disposiziuns legalas permettan a la polizia d'intervegnir pli baud ed en moda preventiva, sch'i èn avant maun indizis concrets ed actuals ch'i resortia d'ina persuna in privel terroristic. Sin dumonda d'in chantun, dal SIC u eventualment d'ina vischnanca pon terroristas e terrorists potenzials vegnir obligads en l'avegnir da sa participar a discurs. Ellas ed els pon vegnir obligads da s'annunziar regularment tar la polizia. I po er vegnir scumandà ad ellas ed els d'entrar en tscherts lieus u da contactar persunas che sa movan en ambients terroristics. En il cas extrem pon ellas ed els vegnir mess en arrest da chasa (limitaziun dal raiun ad ina immobiglia). Uschia duain vegnir impeditas attatgas terroristicas, ma er la derasaziun da propaganda terroristica. La nova lescha permetta da cumbatter cunter terrorissem da tut gener, independentament da sia ideologia. (Guardar la glista e las explicaziuns da las mesiras qua sutvart.)

Actividad terroristica

La MPT definescha activitads terroristicas sco «stentas d'influenzar u da midar l'urden statal, che duain vegnir realisadas u promovidas cun commetter u cun smanatschar grevs malfatgs u cun derasar tema ed anguscha». Questa definiziun correspunda a la circumscrizion en la Lescha federala davart il servetsch d'infirmazion.

Mesiras polizialas per cumbatter cunter il terrorissem

Elements centrals da la nova lescha (enumeraziun betg definitiva)

1. Valitaziun ed examinaziun, sch'igl è avant maun ina periclitaziun tras ina persuna radicalisada:

obligaziun da sa participar ad in discurs

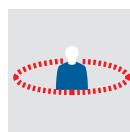
2. Mesiras en cas d'ina periclitaziun directa tras ina persuna radicalisada:

tegnair davent da l'ambient terroristic

impedir da viagiar en in territori da conflict

limitaziun dal radius da sa mover

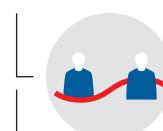
expulsiun

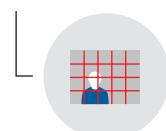
scumond da contact

scumond da bandunar il pajais

limitaziun dal raiun e scumond d'entrar en in territori

arrest d'expulsiun per persunas estras

obligaziun da s'annunziar

arrest da chasa

-
Mesiras	- Obligaziun da sa participar a discurs: Ina persuna vegn obligada da sa participar regularmain a discurs. Quels servan ad examinar, sch'i resorta dad ella in privel e sch'i po vegnir effectuada ina midada da cumportament. - Scumond da contact: Ina persuna na dastga avair negin contact pli cun personas che sa movan en ambients terroristics, che sustegnan activitads terroristicas u che derasan propaganda. Uschia duai vegnir impedì il contact direct u indirect tranter personas radicalisadas. - Scumond da bandunar il pajais: Ad ina persuna vegni scumandà da bandunar la Svizra, sch'ins sto temair ch'ella commettia acts terroristics a l'exterior. - Obligaziun d'annunzia: Ina persuna sto s'annunziar regularmain tar ina tscherta autoritat. Uschia poi per exempl vegnir controllà, sch'ella observa in scumond da bandunar il pajais. - Limitaziun dal raiun e scumond d'entrar en in territori: Ina persuna na dastga betg pli ir en tscherts lieus u betg pli bandunar tscherts lieus. - Arrest da chasa (limitaziun dal raiun ad ina immobiglia): Ina persuna dastga sa trategnair mo pli en ina tscherta immobiglia. L'arrest da chasa vegn applitgà mo, sch'i èn avant maun indizis concrets ed actuals ch'i resortia d'ina persuna in privel considerabel per il corp e per la vita d'autras personas e sche questa persona n'ha betg observà ina u pliras mesiras polizialas ch'eran vegnididas ordinadas avant. La dumonda d'arrest da chasa sto adina vegnir approvada da la Dretgira da mesiras repressivas dal chantun Berna. - Arrest d'expulsiun: Terroristas e terrorists potenzials da naziunalitat estra pon vegnir prendids en arrest per garantir lur expulsiun.

Cleras reglas per l'applicaziun

Las novas mesiras ston vegnir applitgadas commensurada-main. Quai vul dir:

- Ellas èn adina concepidas per il cas singul.
- I èn avant maun indizis concrets ed actuals per in privel terroristic.
- Ellas vegnan applitgadas mo, sche mesiras pli miaivlas na gidan nagut u vegnan violadas.
- Ellas vegnan pronunziadas per ina durada limitada.
- La legalitat po vegnir controllada dal Tribunal administrativ federal en mintga cas singul.

Las novas mesiras cumpletteschan ils instruments existents per cumbatter cunter il terrorissem.

Cura pon las mesiras vegnir applitgadas? In exempl

Ina persuna è vegnida sentenziada pervia da la participaziun ad in'organisazion terroristica. Durant l'execuziun dal chasti e suenter la relaschada sa mussi ch'ella sustegna anc adina il terrorissem. Bain n'è la persuna betg anc sa fatga chastiabla puspè; i èn dentant avant maun indizis concrets ed actuals ch'ella vegnia a commetter in act terroristic. Ella contactescha danovamain commembers presumtivs d'ina gruppażiun terroristica. A medem temp datti indizis che la persuna veglia viagiar en in territori da conflict. Cun la nova lescha po l'Uffizi federal da polizia (fedpol) ordinar in scumond da bandunar il pajais ed in'obligaziun da s'annunziar e plinavant obligar la persuna da sa participar regularmain a discurs.

Cumpatibel cun ils dretgs fundamentals

Las mesiras intervegnan en differents dretgs fundamentals e dretgs umans ch'en garantids tras la Constituziun federala e tras il dretg internaziunal. La Constituziun federala e la Convenziun europeica dals dretgs umans CEDU permettan talas mesiras mo, sch'ina applicaziun commensurada è garantida. La nova lescha cuntegna perquai disposiziuns per impedir in'applicaziun arbitrara ed exagerada: Cunter mintga mesira poi vegnir fatg recurs tar il Tribunal administrativ federal. Tut las mesiras vegnan pronunziadas per ina durada limitada. L'arrest da chasa sto plinavant vegnir approvà d'ina dretgira da mesiras repressivas.

**Cumplettaziun
d'instruments
existents**

La nova lescha cumplettescha l'Instrumentari existent per cumbatter cunter il terrorissem. Dapi l'onn 2017 dispona la Svizra d'in Plan d'acziun naziunal (PAN) per impedir e per cumbatter cunter la radicalisaziun e cunter l'extremissem violent. Quel prevesa mesiras da prevenziun socialas e terapeuticas. Ina radicalisaziun da persunas duai uschia vegnir localizada a temp ed impeditida uschè bain sco pussaivel. Cun la Lescha federala davart il servetsch d'infurmazion dispona la Svizra plinavant da la basa necessaria per localisar – cun agid da differentas mesiras da surveglianza – uschè baud sco pussaivel smanatschas terroristicas. Er il dretg penal è vegnì rinforzà l'onn 2020, en il sectur dal terrorissem tranter auter cun chastis da detenziun pli lungs. Quel vegn applitgà pir, cur ch'ina persuna è sa fatga chastiabla. La MPT prevesa percuter mesiras preventivas.

Arguments

Comités da referendum

Comité «NA a chastis preventivs»

Lescha senza effect

La Svizra dovrà in cumbat ferm ed effizient cunter il terrorissem. Questa lescha na porta dentant betg dapli segirezza e n'è betg degna per la Svizra.

La MPT dat ina nova definiziun a la «activitat terroristica»: da nov na stoi vegnir planisà u commess nagin malfatg. Er activissem politic, sco il moviment feministic, pudess valair sco terrorissem. Questa definiziun diffusa dat via libra a l'arbitriaddad. Nagina autra democrazia n'enconuscha ina tala definiziun dal terrorissem.

Sin basa d'in simpel suspect e senza cumprovas pon las mesiras previsas vegnir pronunciadas envers uffants a partir da 12 onns, e l'arrest da chasa fin 9 mais po vegnir imponì a persunas a partir da 15 onns. Quai cuntrafa a la Convenziun da la ONU davart ils dretgs da l'uffant sco er a la Convenziun europeica dals dretgs umans.

Da nov duain tut las mesiras, cun excepziun da l'arrest da chasa, vegnir ordinadas ed er exequidas da l'autoridad da polizia: La polizia duai ussa esser a medem temp derschader e boier. La separaziun da las pussanzas pretendà dentant che talas mesiras vegnian ordinadas d'ina dretgira ed exequidas da la polizia sco part da l'executiva. Mo uschia èsi pussaivel d'impedir sbagls ed abus da pussanza.

«Questa lescha è in'attatga cunter il stadi da dretg, senza ch'ella pertass dapli segirezza. Perquai: Na a la MPT.» Roland Fischer, cusseglier naziunal e chapitani o.s.

 willkuerparagraph.ch

Comité «Per constituziunalitat e commensurabludad»

Per noss dretgs fundamentals

La MPT è in'attatga cunter la segirezza da la populaziun svizra. Ella suspecta e pericletescha burgais integhers: mintga persuna po vegnir messa fin 9 mais sut arrest da chasa – senza avair commess in crim. Tgi che cuntrafa ad in scumond da contact pronunzià arbitrariamain, sto quintar cun 2 fin 3 onns arrest. Sa defender pon las persunas pertutgadas mo cun cumprovar ch'ellas na vegnian mai a commetter in crim en l'avegnir. Quai è simplamain nunpussaivel.

Mintga activitad politica legitima che na plascha betg a la regenza pudess vegnir interpretada da nov sco «actividad terroristica». Uschia producescha questa lescha arbitrara pir da dretg radicalisaziun ed extremitatem. 50 professers da dretg svizzers sco er la Direcziun da dretg internaziunal public dal Departament federal d'affars exteriors averteschan da consequenzas problematicas. La MPT donnegescha ultra da quai massivamain la reputazion internaziunala da la Svizra: da nov vegniss la Svizra duvrada da stadis autoritars sco exemplar per supprimer lur populaziun. Il bun num da la Svizra umanitara fiss pers. La MPT extrema cuntrafa a la Constituzion federala, violescha ils dretgs umans, producescha extremitatem e na protegia nagin.

 verfassungsfreunde.ch/pmt-nein

Recumandaziun dals comités da referendum

Perquai recumondan ils comités da referendum:

Na

Arguments

Cussegli federal e parlament

Er en Svizra poi dar attatgas terroristicas. Per il Cussegli federal e per il parlament èsi perquai cler: La populaziun da la Svizra sto vegnir protegida meglier cunter il terrorissem. Tras la nova lescha survegn la polizia instruments supplementars per proceder en moda preventiva cunter persunas, da las qualas resorta in privel terroristic. Auters stadis han concludi rinforzaments sumegliants da lur leschas. Il Cussegli federal ed il parlament sustegnan il project per ils suandants motivs:

Proteger meglier la populaziun

Er en Svizra datti persunas, da las qualas resorta in privel terroristic. Las mesiras ed ils instruments actualmain pussaivels, sco programs da deradicalisazion, na bastan dentant betg. Perquai pretendan intginas autoritads chantunalas instruments da prevenziun supplementars. Quels survegnan ellas tras la nova lescha. Grazia a las novas basas giuridicas po la polizia gia intervegnir, sch'i èn avant maun indizis concrets ed actuals ch'ina persuna commettia in act terroristic. Uschia po la populaziun vegnir protegida en l'avegnir meglier cunter il terrorissem.

Cleras mesiras

Mintga mesira è concepida per il cas singul. Da princip mantegnan mesiras pli miaivlas, sco programs d'occupaziun u l'assistenza psicologica, la precedenza. Ina mesira pli severa vegn applitgada pir, sche la mesira pli miaivla n'ha betg gi success u n'è betg vegnida observada. L'arrest da chasa (limitaziun dal raiun ad ina immobiglia) sco ultim med sto adina vegnir approvà d'ina dretgira.

Element d'ina strategia cumplessiva

Las novas mesiras polizialas cumpletteschan la strategia existenta da la Confederaziun che ha l'intent da cumbatter cunter il terrorissem e che cumpiglia la prevenziun, la repressione e la reintegrazion. Ils instruments preventivs supplementars serran ina largia da questa strategia.

Ils princips dal stadi da dretg restan garantids

Tenor l'avis dal Cussegl federal e dal parlament èn ils novs instruments cumpatibels cun ils dretgs fundamentals, cun la Convenziun europeica dals dretgs umans CEDU sco er cun las cunvegnas respectivas da la ONU davart ils dretgs umans. Mintga mesira è suttamessa ad ina protecziun giuridica giudiziala: L'arrest da chasa sto vegnir approvà d'ina dretgira e cunter tut las mesiras poi vegnir fatg posteriuramain recurs tar il Tribunal administrativ federal. La constituzionalitat è pia garantida.

Defender las valurs fundamentalas

Il terrorissem è adina er in'attatga sin las valurs fundamentalas da la societad e sin las instituziuns democraticas d'in pajais. Per defender e per proteger talas, sto il terrorissem vegnir cumbattì decididamain ed ad ura. Per quest intent dovri instruments efficazis. La lescha prevesa gist tals instruments e possibilitescha da cumbatter cunter il terrorissem, avant ch'i dat in attentat.

Recumandaziun dal Cussegl federal e dal parlament

Per tut quests motivs recumondan il Cussegl federal ed il parlament d'acceptar la Lescha federala davart las mesiras polizialas per cumbatter cunter il terrorissem (MPT).

Gea

 admin.ch/cumbat-cunter-il-terrorissem

§

Text da votaziun

**Lescha federala
davart las mesiras polizialas per cumbatter
cunter il terrorissem (MPT)
dals 25 da settember 2020**

*L'Assamblea federala da la Confederazion svizra,
suenter avair gi invista da la missiva dal Cussegl federal dals 22 da matg 2019¹,
concluda:*

I

Ils decrets qua sutvart vegnan midads sco suonda:

**1. Lescha federala dals 21 da mars 1997² davart mesiras per
mantegnair la segirezza interna**

Ingress

sa basond sin ils artitgels 54 alinea 1, 57 alinea 2, 123 alinea 1 e 173 alinea 2 da la Constituzion federala³,

Art. 2 al. 2 lit. dbis

² Mesiras polizialas preventivas èn:

dbis. mesiras tenor la sezziun 5 per impedir activitads terroristicas;

Art. 6 al. 2

² Sch'in chantun ha delegà incumbensas tenor questa lescha a tschertas vischnancas, collavurran las autoritads federalas directamain cun questas vischnancas.

Titel da classificazion avant l'art. 22

Secziun 4a: Incumbensas per la protecziun da persunas e d'edifizis

Art. 23d

Art. 24 vertent

¹ BBI 2019 4751

² SR 120

³ SR 101

§

Titel da classificaziun avant l'art. 23e

Secziun 5: Mesiras per impedir activitads terroristicas

Art. 23e Definiziuns

¹ Sco terrorist potenzial vala ina persuna, sch'ins sto supponer sin basa d'indizis concrets ed actuals ch'ella vegnia ad exequir in'activitat terroristica.

² Sco activitads terroristicas valan stentas d'influenzar u da midar l'urden statal, che duain vegnir realisadas u promovidas cun commetter u cun smanatschar grevs malfatgs u cun derasar tema ed anguscha.

Art. 23f Princips

¹ Envers in terrorist potenzial dispona il fedpol mesiras tenor ils artitgels 23k–23q, sche:

- a. i na po previsiblomain betg vegnir fatg frunt en moda efficazia cun mesiras socialas, integrativas u terapeuticas ubain cun mesiras da la proteczion d'uffants e da creschids a la periclitazion che resorta dad el;
- b. las mesiras chantunalias da la preventzio generala da privels na bastan betg; e
- c. i n'è vegnida ordinada nagina mesira da cumpensaziun u nagina mesira repressiva da detenziun tenor il Cedesch da procedura penal⁴ che ha il medem effect sco ina mesira tenor ils artitgels 23k–23q; il proceder sto vegnir coordinà tranter il fedpol e la procura publica cumpetenta.

² Las mesiras tenor ils artitgels 23k–23o ston sche pussaivel vegnir accumpagnadas da mesiras socialas, integrativas u terapeuticas.

³ Ina mesira sto vegnir abolida, sche las premissas per ordinar tala n'èn betg pli ademplidas. La persuna pertutgada sto vegnir infurmada immediatamain davart l'aboliziun.

⁴ La persuna pertutgada po inoltrar da tut temp al fedpol ina dumonda d'abolir la mesira.

Art. 23g Durada d'ina mesira

¹ La durada d'ina mesira è limitada a 6 mais. Ella po vegnir prolungada in'unica giada per maximalmain 6 mais. La durada da la limitaziun dal raiun ad ina immobiglia sa drizza tenor l'artitgel 23o alinea 5.

² La medema mesira po vegnir ordinada danovamain, sch'i èn avant maun novs indizis concrets per in'activitat terroristica.

§

Art. 23h Elavuraziun da datas

¹ Per motivar l'ordinaziun d'ina mesira tenor ils artitgels 23*k*–23*q*, per examinar, sche las premissas èn ademplidas, sco er per realisar las mesiras, pon il fedpol e las autoritads chantunalas cumpetentas elavurar datas persunalas spezialmain sensiblas da terrorists potenzials, en spezial datas davart vistas u activitads religiusas ed ideologicas, davart la sanadad, davart mesiras da l'agid social sco er davart persecuziuns e sancziuns administrativas u penales. Datas persunalas spezialmain sensiblas da terzas personas dastgan vegnir elavuradas mo, sch'il terrorist potenzial stat u è stà en contact cun questas personas e sche questas datas èn indispensablas per valitar il privel che resorta dal terrorist potenzial.

² Las autoritads federalas e chantunalas da polizia e da persecuziun penala sco er las autoritads chantunalas d'execuziun penala, las autoritads per la protecziun d'uffants e da crescids, las scolas e las autoritads da furmaziun, ils posts spezialisads per l'integrazioni, ils uffizis d'abitants, da migraziun, da giuventetgna ed ils uffizis socials pon barattar in cun l'auter las datas persunalas, inclusiv las datas persunalas spezialmain sensiblas, ch'en necessarias per ademplir las incumbensas tenor questa seczjün. L'artitgel 6 alinea 2 resta resalvà.

³ Il fedpol po infurmarr il gestiunari d'ina infrastructura critica tenor l'artitgel 6 alinea 1 litera a cifra 4 da la Lescha federala dals 25 da settember 2015⁵ davart il servetsch d'infurmaziun (LSI) concernent l'ordinaziun d'ina mesira tenor ils artitgels 23*k*–23*q*, sch'il terrorist potenzial signifitga in privel per questa infrastructura. Per quest intent po il fedpol transmetter datas persunalas spezialmain sensiblas.

Art. 23i Dumonda

¹ L'autoritat chantunala u communal a cumpetenta ed il SIC pon dumandar il fedpol da pronunziar mesiras tenor questa seczjün.

² En la dumonda stoï vegnir mussà che las premissas legalas èn ademplidas; la dumonda sto ultra da quai cuntregnair indicaziuns davart il tip, davart la durada e davart l'execuziun da la mesira dumandada.

Art. 23j Disposiziun da mesiras

¹ Il fedpol dispona las mesiras tenor ils artitgels 23*k*–23*q*. Sche la mesira è vegnida dumandada d'ina autoritat chantunala u communal, taidla il fedpol l'emprim il SIC. Sche la mesira è vegnida dumandada dal SIC, taidla il fedpol l'emprim il chantun pertutgà.

² El publitgescha la mesira sco er ina cuntravenziun cunter la mesira en il sistem informatisà da retschertga da la polizia (RIPOL) tenor l'artitgel 15 alinea 1 da la Lescha federala dals 13 da zercladur 2008⁶ davart ils sistems d'infurmaziun da polizia da la Confederaziun.

⁵ SR 121

⁶ SR 361

§

³ En enclejentscha cun il chantun pertutgà u cun la vischnanca pertutgada po el sistir ina mesira, sch'i èn avant maun motivs impurtants.

Art. 23k Obligaziun da s'annunziar e da sa participar a discurs

¹ Il fedpol po obligar in terrorist potenzial da s'annunziar regularmain e personalmain tar in post chantunal u communal designà da l'autoritat petenta sco er da sa participar a discurs cun ina u cun pliras persunas spezialisadas.

² Ils discurs servan a giuditgar il privel che resorta dal terrorist potenzial ed il svilup da quest privel, sco er a prevegnir al privel.

³ Sche la persuna pertutgada è minorenna, ston ils geniturs u autres persunas responsablas per l'educaziun vegnir involvids en ils discurs, premess che l'intent dal discurs na vegnia betg periclità tras quai.

⁴ Sche la persuna pertutgada na po betg observar in termin fixà, sto ella infurmar immediatamain il post chantunal u communal cumpetent, inditgond ils motivs, e dumandar in spustament dal termin. In spustament vegn concedì mo, sch'i èn avant maun motivs impurtants e sche quels vegnan documentads da la persuna pertutgada.

⁵ Il post chantunal u communal infurmescha l'autoritat petenta sco er il fedpol davart:

- a. andaments relevants per la segirezza durant la realisaziun da la mesira;
- b. la violazion da l'obligaziun da s'annunziar;
- c. termins spustads u annullads;
- d. la refusa da sa participar ad in discurs cun ina persuna spezialisada;
- e. il resultat dals discurs manads cun la persuna spezialisada.

⁶ L'infurmaziun tenor l'alinea 5 literas a e b sto succeder senza retard.

Art. 23l Scumond da contact

Il fedpol po scumandar ad in terrorist potenzial d'avair contact direct u contact sur terzas persunas cun tschertas persunas u gruppas da persunas.

Art. 23m Limitaziun dal raiun e scumond d'entrar en in territori

¹ Il fedpol po scumandar ad in terrorist potenzial da bandunar in territori ch'è assegñà ad el ubain d'entrar en in tschert territori u en ina tscherta immobiglia.

² Per motivs impurtants po el permetter excepziuns.

§

Art. 23n Scumond da bandunar il pajais

¹ Il fedpol po scumandar ad in terrorist potenzial da bandunar la Svizra, sch'i sto vegnir supponì – sin basa d'indizis concrets ed actuals – ch'el veglia bandunar il pajais per exequir in'activitat terroristica a l'exterior.

² En cas d'in scumond da bandunar il pajais po il fedpol:

- a. sequestrar documents da viadi svizzers;
- b. metter en segirezza documents da viadi esters, sche la Svizra ha in interess predominant da scumandar da bandunar il pajais e sch'i n'è betg pussaivel da prender mesiras pli miaivlas.

³ Il fedpol infurmescha il stadi pertutgà ch'ils documents da viadi esters èn vegnids mess en segirezza. Sche quest stadi n'è betg perencletg cun quai, revochescha il fedpol sia decisiu e consegna ils documents da viadi a la persuna pertutgada.

⁴ El po declarar documents da viadi svizzers sequestrads per nunvalaiveis e publitgar quai en il RIPOL, en la part naziunalala dal sistem d'infurmazion da Schengen (SIS) sco er sur Interpol (art. 351 al. 2 dal Cedesch penal⁷ [CP]).

⁵ El po publitgar documents da viadi esters en il RIPOL, en il SIS sco er sur Interpol (art. 351 al. 2 CP), sch'il stadi pertutgà declera ils documents per nunvalaiveis ed è perencletg cun la publicaziun.

⁶ Il fedpol, l'Administraziun federala da duana (AFD) e las autoritads chantunalas da polizia pon sequestrar bigliets da viadi. Els pon incumbensar las interpresa da viadi da declarar bigliets da viadi electronics per nunvalaiveis.

⁷ Sch'in privel resulta dal retard, pon els metter en segirezza provisoricamain documents da viadi svizzers ed esters sco er bigliets da viadi senza ordinar precedenta main in scumond da bandunar il pajais, ubain incumbensar las interpresa da viadi da declarar bigliets da viadi electronics per nunvalaiveis.

⁸ Sche la persuna pertutgada è burgaisa svizra, emetta il fedpol per ella – per la durada dal scumond da bandunar il pajais – in attest substitutiv davart la naziunalidad e davart l'identitat. Per ina persuna estra emetta il fedpol in attest substitutiv davart l'identitat.

Art. 23o Limitaziun dal raiun ad ina immobiglia: princips

¹ Il fedpol po scumandar ad in terrorist potenzial da bandunar ina tscherta immobiglia u instituziun designada da l'autoritat petenta, sche:

- a. i èn avant maun indizis concrets ed actuals ch'el signifitga in privel considerabel per il corp e per la vita da terzas persunas ed i n'è betg pussaivel da prevegnir autramain a quest privel; e
- b. el ha cuntrafatg ad ina u a pliras mesiras ordinadas sin basa dals artitgels 23k–23n.

§

² La limitaziun dal raiun sto vegnir pronunziada per ina immobiglia che vegn utilisa-
da dal terrorist potenzial per intents d'abitar u per ina immobiglia, nua ch'il terrorist
potenzial sa strategia per motivs da tgira u da tractament. La limitaziun dal raiun po
vegnir pronunziada excepziunalmain per in'autra immobiglia publica u privata,
sche:

- a. i na po betg vegnir fatg frunt autramain en moda efficazia a la periclitazion;
e
- b. l'immobiglia u l'instituziun porscha la pussaivladad d'organisar l'atgna vita
en moda autonoma e da manar in'existenza en atgna responsabludad en in
ambient chasan.

³ Suenter avair tadlì las autoritads participadas po il fedpol permetter excepziuns da
la limitaziun dal raiun ad ina immobiglia per motivs impurtants, en spezial per
motivs medicinals, per intents da professiun e da furmaziun, per exercitar la libertad
da cretta u per ademplir obligaziuns famigliaras.

⁴ Ils contacts cun il mund exterier e la vita sociala dastgan vegnir restrenschids mo
uschè fitg sco che quai è necessari per exequir la mesira.

⁵ La durada da la mesira è limitada a 3 mais. Ella po vegnir prolongada duas giadas
per mintgamai maximalmain 3 mais.

Art. 23p Limitaziun dal raiun ad ina immobiglia: procedura

¹ Il fedpol puttametta immediatamain la dumonda d'ordinar la limitaziun dal raiun a
la Dretgira da mesiras repressivas dal chantun Berna per laschar examinar la legalitat
e la commensurabladad. Quella decida immediatamain, il pli tard dentant entaifer
48 uras suenter l'entrada da la dumonda.

² Sche la mesira duai vegnir prolongada, inoltrescha il fedpol a la Dretgira da mesi-
ras repressivas ina dumonda motivada en scrit il pli tard 4 dis avant la scadenza da la
mesira. La Dretgira da mesiras repressivas po ordinare che la mesira vegnia prolun-
gada, fin ch'ella ha decidi davart la dumonda.

³ L'indemnisaziun dal chantun Berna sa drizza tenor l'artitgel 65 alinea 4 da la
Lescha dals 19 da mars 2010⁸ davart l'organisaziun da las autoritads penales.

⁴ Sche la persuna pertutgada inoltrescha ina dumonda motivada en scrit d'abolir la
mesira e sch'il fedpol refusa questa dumonda, transmetta el la dumonda entaifer 3
dis a la Dretgira da mesiras repressivas, agiuntond ina posizion motivada. La Dret-
gira da mesiras repressivas decida il pli tard dentant entaifer 5 dis suenter l'entrada
da la dumonda.

⁵ Il fedpol terminescha immediatamain la limitaziun dal raiun ad ina immobiglia,
sche:

- a. las premissas per ordinar la mesira n'èn betg pli ademplidas;
- b. la Dretgira da mesiras repressivas refusa l'approvaziun per ordinar u per pro-
longar la mesira; u

§

- c. il fedpol u la Dretgira da mesiras repressivas accepta la dumonda d'abolir la mesira.

Art. 23q Surveglianza electronica e localisaziun tras telefonia mobila

¹ Per exequir las mesiras tenor ils artitgels 23*l*–23*o* po il fedpol ordinar ina surveglianza electronica d'in terrorist potenzial u ina localisazium d'in terrorist potenzial tras telefonia mobila, sche las mesiras prendidas fin qua en il rom da la controlla da l'execuziun da mesiras n'hant gi nagin success u sche l'execuziun da mesiras fiss invana u vegniss engrevgiada surproporzionalmain senza surveglianza u senza localisaziun.

² Ils apparats per la surveglianza electronica pon vegnir fixads vi dal corp dal terrorist potenzial. Sche l'apparat na vegn betg fixà vi dal corp, al sto il terrorist potenzial avair cun sai da tut temp, e l'apparat sto adina esser pront per il diever. La funcziunalitat da l'apparat na dastga betg vegnir restrenschida.

³ Per la localisaziun tras telefonia mobila po l'autoritat cumpetenta per l'execuziun pretender da survegnir las metadatas dal traffic da telecommunicaziun tenor l'artitgel 8 litera b da la Lescha federala dals 18 da mars 2016⁹ davart la surveglianza da la correspundenza postala e dal traffic da telecommunicaziun. Il terrorist potenzial sto avair cun sai da tut temp l'apparat da telefonia mobila, e l'apparat sto adina esser en funcziun e pront per il diever.

⁴ Las datas registradas dastgan vegnir elavuradas mo per ils sustants intents:

- a. per constatar contravenziuns cunter mesiras tenor ils artitgels 23*l*–23*o*;
- b. per perseguitar penalmain in crim u in grev delict tenor il dretg processual applitgabel;
- c. per prevegnir ad ina periclitazиun da terzas persunas u ad ina greva periclitazиun dal terrorist potenzial sez;
- d. per controllar e per seguirar la funcziunalitat dals meds tecnics.

⁵ Las datas registradas en il rom da la surveglianza electronica ston vegnir destruidas il pli tard 12 mais suenter la terminaziun da la surveglianza, nun ch'igl existia in motiv concret da supponer ch'ellas possian servir sco med da cumprova en ina procedura penala.

⁶ L'autoritat cumpetenta per l'execuziun da la mesira fixescha, tge persunas che dastgan elavurar las datas registradas, e prenda mesiras adequatas per proteger las datas cunter in'utilisaziun abusiva.

Art. 23r Execuziun da las mesiras

¹ L'execuziun e la controlla da las mesiras tenor questa secziun èn chaussa dals chantuns. L'artitgel 23*n* resta resalvà.

§

² Il fedpol presta agid uffizial ed agid d'execuziun.

³ Las autoritads cumpetentas per l'execuziun da las mesiras pon applitgar sforzs polizials e mesiras polizialas, uschenavant ch'ils bains giuridics ch'en da proteger giustifitgeschan quai.

Art. 24

Aboli

Art. 24a al. 7 emprima frasa e 9

⁷ Ils posts dal fedpol ch'en cumpetents per l'execuziun da questa lescha, las autoritads da polizia dals chantuns e la AFD pon consultar il sistem d'infurmaziun sur ina procedura d'invista. ...

⁹ Il fedpol po communitgar datas persunalas ad autoritads da polizia ed ad organs da segirezza da l'exteriur. L'artitgel 61 alineas 1, 2, 5 e 6 LSI¹⁰ è applitgabel tenor il senn. Las datas dastgan vegnir communitgadas mo, sche l'autoritat u l'organ garantescha che las datas servan exclusivamain ad ordinar mesiras per impedir acts da violenza a chaschun d'occurrenzas da sport. La protecziun da las funtaunas sto vegnir garantida.

Art. 24c al. 1 lit. a, 5 seconda frasa e 6

¹ Ad ina persuna poi vegnir scumandà per ina tscherta durada da bandunar la Svizra per entrar en in tschert pajais, sche:

a. igl exista envers ella in scumond d'areal u in'obligaziun da sa preschentar, perquai ch'ella è sa participada cumprovadamax ad acts da violenza cunter personas u cunter chaussas a chaschun d'occurrenzas da sport; e

⁵ ... Ils chantuns pon dumandar restricziuns da bandunar il pajais.

⁶ La restricziun da bandunar il pajais vegn publitgada en il RIPOL (art. 15 da la Lescha federala dals 13 da zercladur 2008¹¹ davart ils sistems d'infurmaziun da polizia da la Confederaziun).

Titel da classificazion avant l'art. 24f

Secziun 5b: Disposiziuns cuminaiivas per la secziun 5 e 5a

Art. 24f Limita da vegliadetgna

¹ Las mesiras tenor ils artitgels 23k–23n sco er 23q e 24c pon vegnir disponidas mo envers personas che han cumplenì 12 onns.

² La mesira tenor l'artitgel 23o po vegnir disponida mo envers personas che han cumplenì 15 onns.

¹⁰ SR 121

¹¹ SR 361

§

Art. 24g Protecziun giuridica

¹ Cunter disposiziuns dal fedpol concernent mesiras tenor las secziuns 5 e 5a sco er cunter decisiuns da la Dretgira da mesiras repressivas tenor l'artitgel 23p poi vegnir fatg recurs tar il Tribunal administrativ federal.

² Il dretg da recurs sa drizza tenor l'artitgel 48 da la Lescha federala dals 20 da december 1968¹² davart la procedura administrativa. Il dretg da far recurs han er:

- a. l'autoritat chantunala u communalta petenta cunter disposiziuns dal fedpol;
- b. il fedpol cunter decisiuns da la Dretgira da mesiras repressivas.

³ Ils recurs n'hant betg in effect suspensiv. Il derschader d'instrucziun da l'instanza da recurs po dar – d'uffizi u sin dumonda d'ina partida – l'effect suspensiv ad in recurs, sche l'intent da la mesira na vegn betg periclità tras quai.

Titel da classificaziun suenter l'art. 29

Secziun 6a: Disposiziuns penales

Art. 29a Cuntravenziuns cunter mesiras tenor ils artitgels 23k–23q

¹ Tgi che cuntrafa a las mesiras tenor ils artitgels 23l–23q, vegn chastià cun in chasti da detenziun fin 3 onns u cun in chasti pecuniari.

² Sch'il delinquent agescha per negligentscha, vegn el chastià cun ina multa.

³ Tgi che cuntrafa intenziunadament u per negligentscha a la mesira tenor l'artitgel 23k, vegn chastià cun in multa.

Art. 29b Persecuziun penalà

La persecuziun ed il giudicament da las cuntravenziuns tenor l'artitgel 29a suttastattan a la giurisdicziun federala.

2. Lescha federala dals 16 da december 2005¹³ davart las persunas estras e l'integrazion

Art. 31 al. 3 emprima frasa

³ Persunas senza naziunalidad tenor ils alineas 1 e 2 sco er persunas senza naziunalidad ch'en pertutgadas d'ina expulsiun legalmain valaivla tenor l'artitgel 66a u 66a^{bis} CP¹⁴, tenor l'artitgel 49a u 49a^{bis} LPM¹⁵ u tenor l'artitgel 68 da questa lescha, dastgan pratitgar in'activitad da gudogn en l'entira Svizra. ...

¹² SR 172.021

¹³ SR 142.20

¹⁴ SR 311.0

¹⁵ SR 321.0

§

Art. 75 al. I frasa introductiva sco er lit. a ed i

¹ Per garantir l'execuziun d'ina procedura da spedita u d'expulsiun u d'ina procedura penală, en la quala smanatscha in'expulsiun tenor l'artitgel 66a u 66a^{bis} CP¹⁶ u tenor l'artitgel 49a u 49a^{bis} LPM¹⁷, po l'autoritat chantunala cumpetenta arrestar ina persuna estra che n'ha nagina permissiun da dimora curta, nagina permissiun da dimora u nagina permissiun da domicil, e quai durant la preparaziun da la decisiun davart sia permissiun da dimora durant maximalmain 6 mais, sche la persuna:

- a. refusa d'inditgar sia identitat en la procedura d'asil, en la procedura da spedita u d'expulsiun u en la procedura penală, en la quala smanatscha in'expulsiun tenor l'artitgel 66a u 66a^{bis} CP u tenor l'artitgel 49a u 49a^{bis} LPM, inoltrescha pliras dumondas d'asil sut differentas identitads, na dat repetidamain betg suatienschas ad ina citaziun, e quai senza motivs sufficients, u n'observa betg outras ordinaziuns da las autoritads en la procedura d'asil;
- i. periclitescas, tenor las enconuschienschas dal fedpol u dal SIC, la segirezza interna u externa da la Svizra.

Art. 76 al. I frasa introductiva sco er lit. b cifra 1

¹ Sch'ina decisiun da spedita u d'expulsiun d'emprima instanza tenor questa lescha ubain in'expulsiun d'emprima instanza tenor l'artitgel 66a u 66a^{bis} CP¹⁸ u tenor l'artitgel 49a u 49a^{bis} LPM¹⁹ è vegnida averta, po l'autoritat cumpetenta prender las suandantas mesiras per garantir l'execuziun:

- b. arrestar la persuna pertutgada, sche:
 - 1. i èn avant maun motivs tenor l'artitgel 75 alinea 1 litera a, b, c, f, g, h u i,

Art. 76a al. 2 lit. j

² Ils sustants indizis concrets laschan temair che la persuna pertutgada veglia mitschar da l'execuziun da la spedita:

- j. tenor las enconuschienschas dal fedpol u dal SIC periclitescas ella la segirezza interna u externa da la Svizra.

Art. 81 al. 5 e 6

⁵ L'autoritat cumpetenta po ordinar ch'i vegnian restrenschidas las pussaivladads d'ina persuna estra arrestada d'avair contact direct u contact sur terzas persunas cun tschertas persunas u gruppas da persunas, sche:

¹⁶ SR 311.0

¹⁷ SR 321.0

¹⁸ SR 311.0

¹⁹ SR 321.0

§

- a. la persuna pertutgada signifitga – tenor las enconuschentschas da las autoritads federalas e chantunalas da polizia e da persecuzion penal – in privel concret per la segirezza interna u externa; e
- b. autras mesiras n'han già nagin success u na stattan betg a disposizion.

⁶ Sch'i sa mussa che la restricziun tenor l'alinea 5 na basta betg per far frunt en moda efficazia a la periclitaziun da la segirezza interna u externa, po l'autoritat cumpetenta ordinar l'arrest isolà.

Art. 83 al. 1, 5 seconda frasa, 7 frasa introductiva e lit. c sco er 9

¹ Sche l'execuzion da la spedida n'è betg pussaivla, betg admissa u betg raschunaivla, dispona il SEM l'admissiun provisorica.

⁵ ... Sche persunas estras spedidas derivan d'in da queste stadi com-member da la UE u da la AECL, èsi per regla pussaivel d'exequir la spedida.

⁷ L'admissiun provisorica tenor ils alineas 2 e 4 na vegn betg disponida, sche la persuna estra spedida:

- c. ha chaschunà cun ses agen cumportament che l'execuzion da la spedida n'è betg pussaivla.

⁹ L'admissiun provvisorica na vegn betg disponida u scada, sch'ina expulsiun tenor l'artitgel 66^a u 66^{a_{bis}} CP, tenor l'artitgel 49^a u 49^{a_{bis}} LPM²⁰ u tenor l'artitgel 68 da questa lescha è entrada en vigur.

Art. 84 al. 2

² Il SEM abolescha l'admissiun provvisorica ed ordinescha l'execuzion da la spedida, sche las premissas n'èn betg pli dadas.

Art. 86 al. 1bis lit. b e d

^{1bis} Per las suandantas persunas valan – areguard il standard da l'agid social – las medemas disposiziuns sco per fugitivs che han survegnì asil da la Svizra:

- b. fugitivs pertutgads d'ina expulsiun legalmain valaivla tenor l'artitgel 66^a u 66^{a_{bis}} CP²¹, tenor l'artitgel 49^a u 49^{a_{bis}} LPM²² u tenor l'artitgel 68 da questa lescha;
- d. persunas senza naziunalitat pertutgadas d'ina expulsiun legalmain valaivla tenor l'artitgel 66^a u 66^{a_{bis}} CP, tenor l'artitgel 49^a u 49^{a_{bis}} LPM u tenor l'artitgel 68 da questa lescha.

²⁰ SR 321.0

²¹ SR 311.0

²² SR 321.0

§

Art. 87 al. 1 lit. d

¹ La Confederaziun indemnisescha ils chantuns per:

- d. mintga persuna senza naziunalitat tenor l'artitgel 31 alinea 1 e mintga persuna senza naziunalitat ch'è pertutgada d'ina expulsiun legalmain valaivla tenor l'artitgel 66^a u 66^{a bis} CP²³, tenor l'artitgel 49^a u 49^{a bis} LPM²⁴ u tenor l'artitgel 68 da questa lescha, cun ina pauschala tenor ils artitgels 88 alinea 3 ed 89 LASil.

Art. 98c Collavuraziun e coordinaziun cun il fedpol

¹ En il cumbat cunter il terrorissem collavura il SEM cun il fedpol en il rom da sias incumbensas legalas.

² El coordinescha las mesiras da ses champ da cumpetenza cun las mesiras polizialas preventivas e cun las mesiras administrativas dal fedpol.

3. Lescha d'asil dals 26 da zercladur 1998²⁵

Art. 5a Collavuraziun e coordinaziun cun il fedpol

¹ En il cumbat cunter il terrorissem collavura il Secretariat da stadi per migraziun (SEM) cun il fedpol en il rom da sias incumbensas legalas.

² El coordinescha las mesiras da ses champ da cumpetenza cun las mesiras polizialas preventivas e cun las mesiras administrativas dal fedpol.

Art. 6a al. 1

¹ Il SEM decida davart la concessiun u davart la refusa da l'asil sco er davart la spedida or da la Svizra.

Art. 37 al. 6

⁶ Il SEM decida en moda prioritara ed immediatamain, sch'il requirent d'asil è en arrest d'extradizion sin basa d'ina dumonda dal stadi ch'el ha bandunà per tschertgar protecziun en Svizra. Quai vala er, sch'ina expulsiun tenor l'artitgel 66^a u 66^{a bis} dal Cudesch penal (CP)²⁶, tenor l'artitgel 49^a u 49^{a bis} da la Lescha penala militara dals 13 da zercladur 1927²⁷ (LPM) u tenor l'artitgel 68 LEI²⁸ è vegnida pronunziada envers el.

Art. 61 al. 1

¹ Persunas, a las qualas la Svizra ha concedì asil u las qualas ella ha recepì provisoriamain sco fugitivs, sco er fugitivs cun in'expulsiun legalmain valaivla

²³ SR 311.0

²⁴ SR 321.0

²⁵ SR 142.31

²⁶ SR 311.0

²⁷ SR 321.0

²⁸ SR 142.20

§

tenor l'artitgel 66a u 66a^{bis} CP²⁹, tenor l'artitgel 49a u 49a^{bis} LPM³⁰ u tenor l'artitgel 68 LEI³¹ pon exercitar en l'entira Svizra in'activitatad da gudogn, sche las cundiziuns da salari e da lavour usitadas al lieu, en la professiun ed en la branscha vegnan observadas (art. 22 LEI).

Art. 79 lit. d

La protecziun provisorica scada, sche la persuna cun basegn da protecziun:

- d. è vegnida imponida cun in'expulsiun legalmain valaivla tenor l'artitgel 66a u 66a^{bis} CP³², tenor l'artitgel 49a u 49a^{bis} LPM³³ u tenor l'artitgel 68 LEI³⁴.

Art. 88 al. 3 emprima frasa

³ Las pauschalas per fugitivs, per persunas cun basegn da protecziun cun permissiun da dimora e per fugitivs cun in'expulsiun legalmain valaivla tenor l'artitgel 66a u 66a^{bis} CP³⁵, tenor l'artitgel 49a u 49a^{bis} LPM³⁶ u tenor l'artitgel 68 LEI³⁷ cuvran spezialmain ils custs per l'agid social e cuntegnan plinavant ina contribuziun als custs d'assistenza e d'administraziun. ...

Art. 109 al. 7 seconda frasa

⁷ ... Quai vala er, sch'ina expulsiun tenor l'artitgel 66a u 66a^{bis} CP³⁸, tenor l'artitgel 49a u 49a^{bis} LPM³⁹ u tenor l'artitgel 68 LEI⁴⁰ è vegnida pronunziada envers il requirant d'asil.

4. Lescha federala dals 20 da zercladur 2003⁴¹ davart il sistem d'infirmaziun per il sectur da las persunas estras e da l'asil

Art. 9 al. 1 lit. c, l e p sco er 2 lit. c frasa introductiva e cifra 1

¹ Tras ina procedura d'invista po il SEM render accessiblas las datas dal sectur d'esters ch'el ha elavurà u ch'èn vegnidas elavuradas per sia incumbensa en il sistem d'infirmaziun, e quai a las suandantas autoritads u als suandants posts:

- c. a las autoritads federalas en il sectur da la segirezza interna exclusivamain per identifitgar persunas en ils secturs dal barat d'infirmaziuns da polizia, da las retschertgas da la polizia da segirezza e da la polizia giudiziala, da las proceduras d'extradizion, da l'assistenza giudiziala e da l'agid uffizial, da la

²⁹ SR 311.0

³⁰ SR 321.0

³¹ SR 142.20

³² SR 311.0

³³ SR 321.0

³⁴ SR 142.20

³⁵ SR 311.0

³⁶ SR 321.0

³⁷ SR 142.20

³⁸ SR 311.0

³⁹ SR 321.0

⁴⁰ SR 142.20

⁴¹ SR 142.51

§

persecuziun penal e da l'execuziun penal tras delegaziun, dal transferiment da persunas sentenziadas, da l'execuziun da chastiis e da mesiras tras delegaziun, dal cumbat cunter la lavada da daners, cunter il commerzi cun drogas e cunter la criminalitat organisada, da la controlla da documents d'identidad, da las retschertgas en connex cun la tschertga da persunas sparidas sco er da la controlla da las endataziuns en il sistem informatisà da retschertga da la polizia tenor l'artitgel 15 da la Lescha federala dals 13 da zercladur 2008⁴² davart ils sistems d'infurmaziun da polizia da la Confederaziun (LSIP);

1. al Servetsch d'infurmaziun da la Confederaziun:
 1. per identifitgar persunas cun l'intent da scuvrir a temp e d'impedir smannatschas per la segirezza interna u externa tenor l'artitgel 6 alinea 1 litera a da la Lescha federala dals 25 da settember 2015⁴³ davart il servetsch d'infurmaziun (LSI),
 2. per ademplir sias incumbensas da controlla en connex cun la periclitaziun da la segirezza interna u externa tenor l'artitgel 14 litera d LDB⁴⁴, tenor la LEI⁴⁵ e tenor la LASil⁴⁶,
 3. per examinar mesiras da tegnair davent e d'allontanament tenor la LEI;
- p.⁴⁷ a l'Uffizi federal da polizia per examinar mesiras da tegnair davent e d'allontanament tenor la LEI.

² Tras ina procedura d'invista po il SEM render accessiblas las datas dal sectur d'asil ch'el ha elavurà u ch'en vegnidias elavuradas per sia incumbensa en il sistem d'infurmaziun, e quai a las suandantas autoritads u als suandants posts:

- c. a las autoritads federalas en il sectur da la segirezza interna:
 1. exclusivamain per identifitgar persunas en ils secturs dal barat d'infurmaziuns da polizia, da las retschertgas da la polizia da segirezza e da la polizia giudiziala, da las proceduras d'extradiziun, da l'assistenza giudiziala e da l'agid uffizial, da la persecuziun penal e da l'execuziun penal tras delegaziun, dal cumbat cunter la lavada da daners, cunter il commerzi cun drogas e cunter la criminalitat organisada, da la controlla da documents d'identidad, da las retschertgas en connex cun la tschertga da persunas sparidas, da la controlla da las endataziuns en il sistem informatisà da retschertga da la polizia tenor l'artitgel 15 LSIP sco er dal giudicat da persunas betg degnas da survegnir asil tenor l'artitgel 53 LASil,

⁴² SR 361

⁴³ SR 121

⁴⁴ SR 141.0

⁴⁵ SR 142.20

⁴⁶ SR 142.31

⁴⁷ Las lit. m-o vegnan integradas tras la midada dals 14 da dec. 2018 da la Lescha federala davart las persunas estras e l'integrazion (AS 2019 1413). Ellas n'en betg anc en vigur.

§

5. Lescha dals 22 da zercladur 2001⁴⁸ davart ils documents d'identitat

Art. 12 al. 2 lit. g

² Per ademplir lur incumbensas legalas pon las suandantas autoritads u ils suandants posts consultar datas dal sistem d'infirmaziun tras la procedura d'invista:

- g. il Servetsch d'infirmaziun da la Confederaziun, exclusivamain per sclerir l'identitat.

6. Cudesch penal⁴⁹

Art. 78 lit. d

L'arrest isolà sco separazion permanenta dals ulteriurs praschuniers dastga vegnir ordinà mo:

- d. per impedir che cumpraschuniers vegnian influenzads tras ideologias che pon promover l'execuzion d'activitads terroristicas, premess ch'i sajan avant maun indizis concrets per ina tala influenza.

Art. 90 al. 1 lit. d

¹ Ina persuna ch'expiescha ina mesira tenor ils artitgels 59–61, dastga vegnir separada da l'alloschi da las otras personas collocadas mo, sche quai è indispensabel:

- d. per impedir che outras personas collocadas vegnian influenzadas tras ideologias che pon promover l'execuzion d'activitads terroristicas, premess ch'i sajan avant maun indizis concrets per ina tala influenza.

Art. 365 al. 2 lit. v

² Il register serva a sustegnair las autoritads da la Confederaziun e dals chantuns tar l'adempilment da las suandantas incumbensas:

- v. sclerir la ristga per la segirezza en il rom da las examinaziuns da l'integritad tenor l'artitgel 108b da la Lescha d'aviatica dals 21 da december 1948⁵⁰ (LA).

Art. 367 al. 2 lit. n e 4

² Las suandantas autoritads dastgan prender invista da las datas da personas davart sentenzias tenor l'artitgel 366 alineas 1, 2 e 3 literas a e b tras ina procedura d'invista:

- n. ils posts da polizia chantunals cumpetents per sclerir la ristga per la segirezza tenor l'artitgel 108c LA⁵¹.

⁴⁸ SR 143.1

⁴⁹ SR 311.0

⁵⁰ SR 748.0

⁵¹ SR 748.0

§

⁴ Datas da persunas davart proceduras penales pendentes dastgan vegnir elavuradas mo tras las autoritads tenor l'alinea 2 literas a–e, i, j ed l–n.

7. Lescha federala dals 23 da decembre 2011⁵² davart la protecziun extraprocessuala da las perditgas

Art. 34 al. 2 e 3

² Aboli

³ Il Cussegl federal fixescha ensemens cun ils chantuns la repartiziun dals custs da gestiun.

8. Lescha federala dals 7 d'october 1994⁵³ davart ils posts centrals da polizia criminala da la Confederaziun ed ils centers cuminaivels per la collavuraziun da polizia e da duana cun auters stadis

Art. I Collavuraziun tranter autoritads da polizia svizras

¹ Las autoritads da polizia da la Confederaziun e dals chantuns sustegnan ina l'autra e coordineschan lur activitads ina cun l'autra.

² Per ademplir sias incumbensas po la Confederaziun sa participar ad organisaziuns dals chantuns e manar instituziuns cuminaivlas cun ils chantuns, en spezial en ils sustants secturs:

- a. combat counter la cybercriminalitat;
- b. superazion da situaziuns spezialas ed extraordinarias sco er d'eveniments gronds;
- c. instrucziun da la polizia;
- d. armonisaziun, procuraziun, gestiun ed ulterieur svilup da meds d'intervenziun da polizia, inclusiv meds d'infurmaziun e da communicaziun;
- e. protecziun da perditgas.

³ La Confederaziun po acquistar meds d'intervenziun da polizia per ils chantuns, sch'ella acquista ils meds a medem temp per ademplir atgnas incumbensas, sche l'acquisiziun centrala porta in augment d'effizienza considerabel per ils chantuns e sch'ils chantuns èn perencletgs cun l'acquist. La Confederaziun ed ils chantuns surpigliant proporzionalmain ils custs.

⁴ Il Cussegl federal è cumpetent per concluder las cunvegnes cun ils chantuns. Las cunvegnes reglan en spezial:

- a. las cumpetenzas;
- b. l'organisaziun;
- c. la finanziaziun;

⁵² SR 312.2

⁵³ SR 360

§

- d. las relaziuns giuridicas, en spezial areguard la responsabladad dal stadi, areguard las relaziuns da l'avur, areguard il provediment professiunal ed areguard la protecziun da datas.

⁵ Las cunvegnaas pon autorisar in organ d'ina organisaziun u d'ina instituziun da decretar regulaziuns davart ils cuntegns tenor l'alinea 4 literas a–d.

⁶ Las organisaziuns e las instituziuns cuminaivlas èn liberadas da mintga imposiziun da taglia federala, chantunala e communal per las prestaziuns ch'ellas furneschan per autoritads.

Art. 1a Contracts internaziunals davart la collavuraziun cun autoritads da polizia estras

¹ Il Cussegli federal po concluder en moda autonoma contracts internaziunals en il sectur da la cooperaziun da polizia.

² L'Uffizi federal da polizia (fedpol) po concluder en moda autonoma cunvegnaas davart cuntegns operativs, tecnics u administrativs cun autoritads da polizia estras.

Art. 2

Art. 1 vertent

Art. 2a Incumbensas

Ils posts centrals adempleschan las suandantas incumbensas:

- a. elavurar las infurmaziuns da la Svizra e da l'exterior sin lur champ da competenza;
- b. coordinar las retschertgas interchantunalaas ed internaziunalaas;
- c. rediger rapports da situaziun e da smanatscha per mauns dal Departament federal da giustia e polizia e per mauns da las autoritads da persecuziun penal;
- d. garantir il barat naziunal ed internaziunal da las infurmaziuns da polizia criminala e cooperar a la prestaziun d'assistenza giudiziala sin dumonda d'in auter pajais;
- e. engaschar ils agents da polizia a l'exterior;
- f. manar las retschertgas da polizia criminala avant ina procedura penal, sche la giurisdicziun federala è dada u sche la competenza da la Confederaziun u d'in chantun n'è anc betg definida, en spezial en il sectur da la cybercriminatitad.

Art. 3a Retschertga secreta en l'internet ed en las medias electronicas

¹ Per scuvrir e per cumbatter cunter crims e grevs delicts pon ils posts centrals engaschar – en il rom da las retschertgas da polizia criminala tenor l'artitgel 2a litera f – appartegnents da la polizia, dals quals la vaira identitat e funcziun n'è betg renconuschibla, sco retschertgaders secrets en l'internet ed en las medias electronicas.

§

En quest connex na dastga la persuna engaschada betg duvrar ina faussa identitad attestada tras documents.

2 Il chef da la Polizia criminala federala po ordinara ina retschertga secreta, sche:

- i existan indizis sufficients ch'i pudess vegnir commess in crim u in grev delict; e
- autras mesiras n'han ḡi nagin success u las retschertgas fissan uschiglio invanas u vegnissan engrevgiadas sproporziunadamain.

3 Sche la retschertga secreta dura pli ditg che 1 mais, decida la dretgira da mesiras repressivas dal lieu, nua che la procedura da retschertga vegn manada, sche la mesira vegn cuntinuada u betg. Per l'indemnisazion dal chantun è applitgabel tenor il senn l'artitgel 65 alinea 4 da la Lescha dals 19 da mars 2010⁵⁴ davart l'organisaziun da las autoritads penals. Cunter decisiuns da la dretgira da mesiras repressivas poi vegnir fatg recurs tar il Tribunal federal. Il fedpol ha il dretg da far recurs.

4 Las pretensiuns envers persunas engaschadas sa drizzan tenor l'artitgel 287 dal Cudesch da procedura penală (CPP)⁵⁵. L'engaschament da persunas tenor l'artitgel 287 alinea 1 litera b CPP è exclus. Per la posiziun, per las incumbensas e per las obligaziuns dals retschertgaders secrets e da las persunas directivas cumpetentas valan ils artitgels 291–294 CPP tenor il senn.

5 Il chef da la Polizia criminala federala terminescha ina retschertga secreta, sche:

- las premissas n'èn betg pli ademplidas;
- la dretgira da mesiras repressivas refusa l'approvazion per cuntinuar cun las retschertgas; u
- la persuna engaschada u la persuna directiva cumpetenta n'observa betg las instrucziuns concernent la retschertga u n'ademplescha betg sias obligaziuns en autra moda, en spezial cun dar intenziunadamain infurmaziuns faussas als posts centrals u cun empruvar d'influenzar en moda inadmissibla la persuna en mira.

6 Cur che la retschertga secreta vegn terminada, stoi vegnir garantì che la persuna engaschada na vegnia betg exponida nunnecessariamain a privels.

7 Uschespert ch'i resulta in suspect concret cunter ina tscherta persuna en il rom d'ina retschertga secreta, vala il CPP. Las enconuschienschas fatgas en il rom d'ina retschertga secreta pon vegnir utilisadas en ina procedura penală.

Art. 3b Publicaziun da persunas e da chaussas per la registrazion secreta u per la controlla intenziunada

1 Sin dumonda da las autoritads da persecuzion penală da la Confederaziun u sin dumonda da las autoritads da polizia dals chantuns po il fedpol publitgar persunas, vehichels, vehichels navals, eromobils e containers en il sistem informatisà da retschertga da la polizia tenor l'artitgel 15 da la Lescha federala dals 13 da zercladur

⁵⁴ SR 173.71

⁵⁵ SR 312.0

§

2008⁵⁶ davart ils sistems d'infurmaziun da polizia da la Confederaziun (LSIP) sco er en la part naziunala dal sistem d'infurmaziun da Schengen tenor l'artitgel 16 LSIP per la registrazion secreta u per la controlla intenziunada.

² La publicaziun da persunas per la persecuzion penal u per la prevenziun da privels è mo admissibla, sche:

- a. i èn avant maun indizis che la persuna pertutgada planiseschia u commettia in grev malfatg;
- b. il giudicament general d'ina persuna, en spezial sin basa dals malfatgs ch'ella ha già commess, lascha supponer ch'ella commettia danovamain in grev malfatg; u
- c. i èn avant maun indizis che la persuna pertutgada signifitgia ina smanatscha considerabla per la segirezza publica e per l'urden public u represchentia auters privels considerabels per la segirezza interna u externa.

³ La publicaziun da vehichels, da vehichels navals, d'eromobils e da containers è mo admissibla, sch'i èn avant maun indizis ch'igl existia ina colliaziun cun grevs malfatgs u cun privels considerabels tenor l'alinea 2.

⁴ Sco grevs malfatgs tenor ils alineas 2 e 3 valan en spezial ils malfatgs tenor l'artitgel 286 alinea 2 CPP⁵⁷.

Art. 5 al. 1bis emprima frasa

^{1bis} En enclegentscha cun l'Administraziun federala da duana (AFD) po il fedpol delegar incumbensas dals agents da polizia als agents da la AFD. ...

Art. 7 al. 2

² Il post central ha plinavant l'incumbensa da scuvrir e da cumbatter cunter delicts economics, per ils quals la Procura publica da la Confederaziun po avrir ina procedura preliminara (art. 24 CPP⁵⁸).

9. Lescha federala dals 13 da zercladur 2008⁵⁹ davart ils sistems d'infurmaziun da polizia da la Confederaziun

Art. 10 al. 4 frasa introductiva sco er lit. e

⁴ Access a las datas tras ina procedura d'invista han:

- e.⁶⁰ l'Administraziun federala da duana (AFD) en il rom da sias incumbensas duanalas e betg duanalas per ademplir incumbensas da segirezza en il territori da cunfin che han l'intent da proteger la populaziun e da mantegnair la segirezza interna.

⁵⁶ SR 361

⁵⁷ SR 312.0

⁵⁸ SR 312.0

⁵⁹ SR 361

⁶⁰ Cun l'entrada en vigur da la Lescha federala dals 25 da sett. 2020 davart ils precursurs da substanzas explosivas (BBI 2020 7741) daventa la lit. e da questa lescha lit. f.

§

Art. 11 al. 5 lit. e

⁵ Access a questas datas tras ina procedura d'invista han:

e.⁶¹ la AFD en il rom da sias incumbensas duanalas e betg duanalas per ademplir incumbensas da segirezza en il territori da cunfin che han l'intent da proteger la populaziun e da mantegnair la segirezza interna.

Art. 12 al. 6 lit. d

⁶ Access a questas datas tras ina procedura d'invista han:

d.⁶² la AFD en il rom da sias incumbensas duanalas e betg duanalas per ademplir incumbensas da segirezza en il territori da cunfin che han l'intent da proteger la populaziun e da mantegnair la segirezza interna.

Art. 15 al. 1 lit. g^{bis}, h e j sco er 4 frasa introductiva e lit. k

¹ En collaurazion cun ils chantuns maina il fedpol in sistem informatisà da retschertga da persunas e d'objectos. Quest sistem serva a las autoritads federalas e chantunalas cumpetentas tar l'adempliment da las suandantas incumbensas:

- g^{bis}. exequir mesiras polizialas per impedir activitats terroristicas tenor la secziu 5 da la Lescha federala dals 21 da mars 1997⁶³ davart mesiras per mantegnair la segirezza interna (LMSI);
- h. annunziar persunas, cunter las qualas è vegnida disponida ina restricziun da bandunar il pajais tenor l'artigel 24c LMSI;
- j. registrar en moda secreta u controliar intenziunadamaxin persunas, vehichels, vehichels navals, eromobils e containers sin basa da l'artigel 3b da la Lescha federala dals 7 d'october 1994⁶⁴ davart ils posts centrals da polizia criminala da la Confederaziun ed ils centers cuminalvels per la collaurazion da polizia e da duana cun auters stadis u sin basa da disposiziuns dal dretg chantunal per la persecuzion penala u per la prevenziun da privels per la segirezza publica u per la segirezza interna u externa;

⁴ Per ademplir lur incumbensas dastgan las suandantas autoritads ed ils suandants posts consultar datas en il sistem d'infurmaziun cun agid da proceduras d'invista:

- k.⁶⁵ la polizia da transports.

Art. 16 al. 2 litera g^{bis}

² Il N-SIS serva a sustegnair ils posts da la Confederaziun e dals chantuns tar l'adempliment da las suandantas incumbensas:

⁶¹ Cun l'entrada en vigur da la Lescha federala dals 25 da sett. 2020 davart ils precursurs da substanzas explosivas (BBI 2020 7741) daventa la lit. e da questa lescha lit. f.

⁶² Cun l'entrada en vigur da la Lescha federala dals 25 da sett. 2020 davart ils precursurs da substanzas explosivas (BBI 2020 7741) daventa la lit. d da questa lescha lit. e.

⁶³ SR 120

⁶⁴ SR 360

⁶⁵ Cun l'entrada en vigur da la Lescha federala dals 25 da sett. 2020 davart ils precursurs da substanzas explosivas (BBI 2020 7741) daventa la lit. k da questa lescha lit. l.

§

^{g^{bis}}. retschertgar documents d'identitat engulads, laschads svanir, ids a perder en autra moda u annullads, sco passaports, cartas d'identitat, permiss da manischar, titels da dimora e documents da viadi;

Art. 17 al. 4 lit. m

⁴ Access a questas datas tras ina procedura d'invista automatisada han:

m.⁶⁶ il SEM per ademplir sias incumbensas tenor ils artitgels 5 alinea 1 litera c, 98c e 99 LEI⁶⁷ sco er tenor ils artitgels 5a, 26 alinea 2 e 53 litera b da la Lescha d'asil dals 26 da zercladur 1998⁶⁸.

Art. 17a Index da datas davart il terrorissem

¹ Il fedpol maina l'index da datas davart il terrorissem. Quel cuntegna datas actualizadas cuntuadament, per las qualas valan las suandantas duas premissas:

- a. las datas pertutgan persunas che vegnan suspectadas dad esser participadas ad acts chastiabels en connex cun il terrorissem;
- b. las datas vegnan transmessas al fedpol sin basa:
 - 1. da l'artitel 351 dal Cudesch penal⁶⁹,
 - 2. dal Contract dals 25 da matg 1973⁷⁰ trant la Confederaziun svizra ed ils Stadis Unids da l'America davart l'assistenza giudiziala en chaussas penales,
 - 3. da la Lescha federala dals 3 d'october 1975⁷¹ davart il contract internaziunal cun ils Stadis Unids da l'America concernent l'assistenza giudiziala vicendaiva en fatgs penals,
 - 4. da l'artitel 75a da la Lescha dals 20 da mars 1981⁷² davart l'assistenza giudiziala internaziunala.

² Areguard ina tscherta persuna po il fedpol cumpareglier las datas cun las ulteriuras infurmaziuns che al vegnam messas a disposiziun en il rom da la collauraziun poliziaala naziunala ed internaziunala.

³ Las infurmaziuns obtegnidas sin basa d'in resultat positiv en l'index da datas davart il terrorissem vegnan elavuradas en ils sistems d'infurmazion dal fedpol previs per quest intent.

Art. 17b Transmissiun da datas

¹ Per ademplir sias incumbensas sco Biro central naziunala Interpol po il fedpol transmetter las infurmaziuns obtegnidas sin basa d'ina cumparegliaziun en l'index

⁶⁶ Cun l'entrada en vigur da la Lescha federala dals 25 da sett. 2020 davart ils precursurs da substanzas explosivas (BBI 2020 7741) daventa la lit. m da questa lescha lit. n.

⁶⁷ SR 142.20

⁶⁸ SR 142.31

⁶⁹ SR 311.0

⁷⁰ SR 0.351.933.6

⁷¹ SR 351.93

⁷² SR 351.1

§

da datas davart il terrorissem, en il cas singul, ad autoritads estras.

² El po transmetter las infurmaziuns spontanamain u sin dumonda a las suandardas autoritads svizras:

- a. a la Procura publica federala per ademplir sias incumbensas tenor il CPP⁷³;
- b. al SIC, a la AFD, al SEM, a las autoritads da controlla tenor l'artigel 21 alinea 1 LMSI⁷⁴ ed a las autoritads chantunala da polizia e da persecuziun penala, sche questas autoritads dovran las infurmaziuns per ademplir lur incumbensas legalas.

³ La transmissiun da datas vegn registrada en il sistem da la cooperaziun internaziunala ed interchantunala da polizia (art. 12).

Art. 18 Sistems da gestiun da fatschentas e d'actas dal fedpol

¹ Il fedpol maina sistems electronics interns per la gestiun da fatschentas e d'actas.

² Veginr registradas pon tut las communicaziuns entrantas u sortintas, en spezial registraziuns u transcripziuns da telefonats, e-mails, brevs e faxs. Ils sistems pon cuntegnair datas persunalas spezialmain sensiblas e profils da personalitat.

³ Las datas dastgan vegnir rendidas accessiblas tenor persunas, tenor objects e tenor evenimenti e vegnir colliadas cun auters sistems d'infurmazion da polizia u cun auters sistems d'infurmazion dal fedpol. Per las datas ch'èn colliadas cun in auter sistem d'infurmazion valan las medemas reglas d'elavuraziun da datas e las medemas restricziuns d'access sco per il sistem d'infurmazion principal.

⁴ Las infurmaziuns èn depositadas uschia, ch'i po – sche necessari – vegnir differenzià, sch'ellas èn vegnidas barattadas en il rom da la collavuraziun d'Interpol, da Schengen, d'Europol u en il rom d'autras structuras da la collavuraziun poliziala sin basa da cunvegnes internaziunala.

⁵ Separadament da las otras datas cuntegnan ils sistems ultra da quai:

- a. datas da fatschentas dals posts cumpetents per documents d'identitat e per la tschertga da persunas sparidas;
- b. infurmaziuns necessarias per ordinar mesiras per impedir activitads terroristicas tenor la secziun 5 LMSI⁷⁵;
- c. las disposiziuns dal fedpol tenor ils artitgels 67 alinea 4 e 68 LEI⁷⁶.

⁶ Las datas tenor l'alinea 5 literas b e c vegnan conservadas durant maximalmain 15 onns.

⁷ L'access als sistems tras ina procedura d'invista automatisada è resalvà als collavuratur dal fedpol sco er al UFG [Uffizi federal da giustia], per ademplir sias incumbensas tenor la Lescha dals 20 da mars 1981⁷⁷ davart l'assistenza giudiziala internaziunala. Access als sistems d'elavuraziun da datas tenor l'alinea 5 literas b e c

⁷³ SR 312.0

⁷⁴ SR 120

⁷⁵ SR 120

⁷⁶ SR 142.20

⁷⁷ SR 351.1

§

han ils collavuraturs dal fedpol ch'èn responsabels per elavurar las disposiziuns correspondentas.

10. Lescha dals 20 da mars 2008⁷⁸ davart l'applicaziun da mesiras repressivas

Art. 6 lit. abis e c

Sco mesiras polizialas valan:

- a^{bis}. la spedida ed il tegnair davent persunas;
- c. la perquisiziun da locals, d'objects e da vehichels;

Art. 19a Spedir e tegnair davent

Persunas pon temporarmain vegnir spedidas u tegnidas davent d'in lieu, sche quai è necessari per exequir ina mesira poliziala.

Art. 20a Perquisiziun da locals, d'objects e da vehichels

¹ Locals, objects e vehichels pon vegnir perquirids, sch'els vegnan utilisads d'ina persuna che ademplescha las premissas per ina perquisiziun.

² La perquisiziun vegn sche puissaivel fatga en preschientscha da la persuna ch'è en possess da l'object.

³ La perquisiziun vegn documentada, sch'ella vegn fatga en absenza da questa persuna.

11. Lescha d'aviatica dals 21 da december 1948⁷⁹

Art. 108b

IVb. Examinaziun ¹ Ils sustants posts ston far examinaziuns da l'integritad: da l'integritat

1. Princips	a. las interpresas d'aviatica cun sedia en Svizra: per lur personal d'aviazion; b. ils gestiunaris d'eroports: per tut las otras persunas che han u duain survegnir access al sectur da segirezza d'in eroprt.

² L'examinaziun da l'integritad cumpiglia almain:

- a. la verificaziun da l'identidad da la persuna pertutgada;
- b. l'examinaziun, sch'i èn avant maun chastis precedents u proceduras penales pendentes;
- c. la controlla dal curs da la vita, en spezial las indicaziuns davant las occupaziuns precedentas, davant las scolaziuns e davant las dimoras a l'exterior.

⁷⁸ SR 364

⁷⁹ SR 748.0

§

³ L'integritad dastga vegnir examinada mo cun il consentimenter da la persuna pertutgada. Sche l'access al sectur da segurezza da l'eroport na vegn betg concedì, po la persuna pertutgada pretender ina disposiziun dal gestiunari da l'eroport.

Art. 108c

2. Elavuraziun
da datas

¹ Per laschar sclerir la ristga per la segurezza po l'interresa d'aviatica u il gestiunari da l'eroport communiquar al post da polizia chantunal cumpetent las datas tenor l'artitgel 108b alinea 2.

² Per sclerir la ristga per la segurezza po il post da polizia chantunal cumpetent:

- a. relevare datas dal register penal, inclusiv datas davart proceduras penales pendentes;
- b. dumandar infurmaziuns tar il Servetsch d'infurmaziun da la Confederaziun.

³ El po dumandar datas ch'èn necessarias per examinar l'integritad, inclusiv datas personalas spezialmain sensiblas e profils da personalitat, tar in post da polizia ester ed elavurar questas datas, sch'ina protezioni equivalenta da las datas transmessas è garantida.

⁴ Al gestiunari da l'eroport ed a l'interresa d'aviatica transmetta el las datas ch'èn necessarias per decretar la disposiziun tenor l'artitgel 108b alinea 3, inclusiv datas personalas spezialmain sensiblas e profils da personalitat.

Art. 108d

3. Recumandaziun

Sin dumonda da l'interresa d'aviatica u dal gestiunari da l'eroport fa il post da polizia chantunal cumpetent ina recumandaziun, sche la persuna respectiva duai survegnir access al sectur da segurezza da l'eroport u betg.

Art. 108e

4. Repetiziun

L'examinaziun da l'integritad sto vegnir repetida en intervals regulars. Ella vegn realisada anticipadament, sch'i dat in motiv da supponer ch'i sajan resultadas novas ristgas.

12. Lescha dals 17 da zercladur 2016⁸⁰ davart il register penal

Art. 46 lit. d cifra 3

Tras ina procedura d'invista pon las suandantas autoritads colliadas prender invista da tut las datas che cumparan en l'extract 2 per las autoritads (art. 38), sche quai è necessari per ademplir las incumbencias numnadas qua sutwart:

§

- d. ils posts da polizia chantunals cumpetents:
3. per sclerir la ristga per la segirezza en il rom da las examinaziuns da l'integritat tenor l'artigel 108b da la Lescha d'avia-tica dals 21 da decembre 1948⁸¹;

13. Lescha federala dals 18 da mars 2016⁸² davart la surveglianza da la correspundenza postala e dal traffic da telecommunicaziun

Art. 1 al. 1 lit. f

1 Questa lescha vala per la surveglianza uffiziala da la posta e da la telecommunicaziun che vegg ordinada ed exequida:

- f. en il rom da localisaziuns tras telefonia mobila tenor la Lescha federala dals 21 da mars 1997⁸³ davart mesiras per mantegnair la segirezza interna (LMSI).

Art. 10 al. 2ter

2ter Il dretg da survegnir infurmaziuns davart las datas rimnadas en il rom da localisaziuns tras telefonia mobila tenor l'artigel 23q alinea 3 LMSI⁸⁴ sa drizza tenor la LPD [Lescha federala davart la protecziun da datas], sch'ina autoritat federala è incaricada cun la surveglianza, u tenor il dretg chantunal, sch'ina autoritat chantunala ha questa incarica.

Art. 11 al. 4ter e 5 emprima frasa

4ter Las datas rimnadas en il rom da localisaziuns tras telefonia mobila tenor l'artigel 23q alinea 3 LMSI⁸⁵ dastgan vegin conservadas en il sistem d'elavurazion durant maximalmain 100 dis suenter la terminaziun da la surveglianza. Sch'igl exista in motiv concret da supponer ch'ellas veggian duvradas en ina procedura penala, sa drizza il termin da conservaziun tenor las reglas dal dretg da procedura penala appligabel.

5 L'autoritat ch'è occupada cun la procedura penala u – sche nagina autoritat n'è pli occupada cun la procedura – l'ultima autoritat ch'era occupada cun tala, è responsabla per osservar ils termins numnads en ils alineas 1–4ter. ...

II

La coordinaziun cun auters decrets è reglada en l'agiunta.

III

1 Questa lescha è suttamessa al referendum facultativ.

2 Il Cussegl federal fixescha l'entrada en vigur.

⁸¹ SR 748.0

⁸² SR 780.1

⁸³ SR 120

⁸⁴ SR 120

⁸⁵ SR 120

§

*Agiunta
(cifra II)*

Coordinaziun cun auters decrets

1. Coordinaziun cun la Lescha dals 17 da zercladur 2016 davart il register penal (LRegP)

Cun l'entrada en vigur da la LRegP⁸⁶ (agiunta 1 cifra 3 dal Cudesch penal⁸⁷, CP) survegnan las suandantas disposiziuns dal CP (cifra I cifra 6) da questa lescha il suandard text:

Art. 365 al. 2 lit. v e 367 al. 2 lit. n e 4

Senza object u aboli

2. Coordinaziun cun la Lescha federala dals 25 da settember 2020 davart la protecziun da datas (LPD)

1. Cun l'entrada en vigur da la LPD⁸⁸ survegn la suandanta disposiziun da questa midada da la Lescha federala dals 13 da zercladur 2008⁸⁹ davart ils sistems d'infurmazion da polizia da la Confederaziun (cifra I cifra 9) il suandard text:

Art. 18 al. 2

2 Vegrir registradas pon tut las communicaziuns entrantas u sortintas, en spezial registrazjuns u transcripziuns da telefonats, e-mails, brevs e faxs. Ils sistems pon cuntregnair datas persunalas spezialmain sensiblas.

2. Cun l'entrada en vigur da la LPD survegn la suandanta disposiziun da questa midada da la Lescha d'aviatrica dals 21 da december 1948⁹⁰ (cifra I cifra 11) il suandard text:

Art. 108c al. 3 e 4

³ El [il post da polizia chantunal cumpetent] po dumandar datas ch'èn necessarias per examinar l'integritad, inclusiv datas persunalas spezialmain sensiblas, tar in post da polizia ester ed elavurar questas datas, sch'ina protecziun equivalenta da las datas transmessas è garantida.

⁴ Al gestiunari da l'eroport ed a l'interpresa d'aviatrica transmetta el las datas necessarias per decretar la disposiziun tenor l'artitgel 108b alinea 3, inclusiv datas persunalas spezialmain sensiblas.

⁸⁶ BBI 2016 4871

⁸⁷ SR 311.0

⁸⁸ BBI 2020 7637

⁸⁹ SR 361

⁹⁰ SR 748.0

§

3. Coordinaziun cun la Lescha e-ID dals 27 da settember 2019

Independentamain dal fatg, sche questa midada da la Lescha federala dals 20 da zercladur 2003⁹¹ davart il sistem d'infurmazjun per il sectur da las persunas estras e da l'asil (LSIEA) (cifra I cifra 4) u la midada da la LSIEA en il rom da la Lescha e-ID dals 27 da settember 2019⁹² (agiunta cifra 1) entra vigur sco emprim, survegn la suandanta disposiziun – cun l'entrada en vigur da la lescha ch'entra en vigur pli tard sco er en cas ch'ellas entran en vigur il medem mument – il suandard text:

Art. 9 al. 1 lit. c e 2 lit. c frasa introductiva

¹ Tras ina procedura d'invista po il SEM render accessiblas las datas dal sectur d'esters ch'el ha elavurà u ch'èn vegnidas elavuradas per sia incumbensa en il sistem d'infurmazjun, e quai a las suandardas autoritads u als suandard posts:

- c. a las autoritads federalas en il sectur da la segirezza interna, exclusivamain per identifitgar persunas en cas:
 - 1. dal barat d'infurmaziuns da polizia,
 - 2. da retschertgas da la polizia da segirezza e da la polizia giudiziala,
 - 3. da proceduras d'extradiziun,
 - 4. da l'assistenza giudiziala e da l'agid uffizial,
 - 5. da la persecuziun penala e da l'execuziun penala tras delegaziun,
 - 5bis. dal transferimenti da persunas sentenziadas,
 - 5ter. da l'execuziun da chastis e da mesiras tras delegaziun,
 - 6. dal cumbat cunter la lavada da daners, cunter il commerzi cun drogas e cunter la criminalitat organizada,
 - 7. da la controlla da documents d'identidad,
 - 8. da l'attribuziun e da l'actualisaziun da las datas per identifitgar persunas tenor la Lescha e-ID dals 27 da settember 2019⁹³,
 - 9. da retschertgas da persunas sparidas,
 - 10. da la controlla da las endataziuns en il sistem informatisà da retschertga tenor l'artitgel 15 da la Lescha federala dals 13 da zercladur 2008⁹⁴ davart ils sistems d'infurmazjun da polizia da la Confederaziun (LSIP);

² Tras ina procedura d'invista po il SEM render accessiblas las datas dal sectur d'asil ch'el ha elavurà u ch'èn vegnidas elavuradas per sia incumbensa en il sistem d'infurmazjun, e quai a las suandardas autoritads u als suandard posts:

- c. a las autoritads federalas en il sectur da la segirezza interna:

⁹¹ SR 142.51

⁹² BBI 2019 6567

⁹³ BBI 2019 6567

⁹⁴ SR 361

§

4. Coordinaziun cun la Lescha federala dals 25 da settember 2020 davart ils precursurs da substanzas explosivas

Independentamain dal fatg, sche questa midada da la Lescha federala dals 20 da zercladur 2003⁹⁵ davart il sistem d'infurmaziun per il sectur da las persunas estras e da l'asil (LSIEA) (cifra I cifra 4) u la midada da la LSIEA en il rom da la Lescha federala dals 25 da settember 2020 davart ils precursurs da substanzas explosivas⁹⁶ (agiunta cifra 1) entra vigur sco emprim, survegn la suandanta disposiziun – cun l'entrada en vigur da la lescha ch'entra en vigur pli tard sco er en cas ch'ellas entran en vigur il medem mument – il suandard text:

Art. 9 al. 1 lit. c e 2 lit. c cifra 1

¹ Tras ina procedura d'invista po il SEM render accessiblas las datas dal sectur d'esters ch'el ha elavurà u ch'èn vegnididas elavuradas per sia incumbensa en il sistem d'infurmaziun, e quai a las suandardas autoritads u als suandard posts:

- c. a las autoritads federalas en il sectur da la segirezza interna, exclusivamain per identifitgar persunas en cas:
 - 1. dal barat d'infurmaziuns da polizia,
 - 2. da retschertgas da la polizia da segirezza e da la polizia giudiziala,
 - 3. da proceduras d'extradiziun,
 - 4. da l'assistenza giudiziala e da l'agid uffizial,
 - 5. da la persecuziun penala e da l'execuziun penala tras delegaziun,
 - 5bis. dal transferimenti da persunas sentenziadas,
 - 5ter. da l'execuziun da chastis e da mesiras tras delegaziun,
 - 6. dal cumbat cunter la lavada da daners, cunter il commerzi cun drogas e cunter la criminalitat organisada,
 - 6bis. dal cumbat cunter l'abus da precursurs da substanzas explosivas;
 - 7. da la controlla da documents d'identidad,
 - 8. da retschertgas da persunas sparidas,
 - 9. da la controlla da las endataziuns en il sistem informatisà da retschertga tenor l'artitgel 15 da la Lescha federala dals 13 da zercladur 2008⁹⁷ davart ils sistems d'infurmaziun da polizia da la Confederaziun (LSIP);

² Tras ina procedura d'invista po il SEM render accessiblas las datas dal sectur d'asil ch'el ha elavurà u ch'èn vegnididas elavuradas per sia incumbensa en il sistem d'infurmaziun, e quai a las suandardas autoritads u als suandard posts:

- c. a las autoritads federalas en il sectur da la segirezza interna:
 - 1. exclusivamain per identifitgar persunas en ils secturs dal barat d'infurmaziuns da polizia, da las retschertgas da la polizia da segirezza e da la polizia giudiziala, da las proceduras d'extradiziun, da l'assistenza giudiziala e da l'agid uffizial, da la persecuziun penala e da l'execuziun

⁹⁵ SR 142.51

⁹⁶ BBI 2020 7773

⁹⁷ SR 361

§

penala tras delegaziun, dal cumbat cunter la lavada da daners, cunter il commerzi cun drogas e cunter la criminalitat organisa, dal cumbat cunter l'abus da precursurs da substanzas explosivas, da la controlla da documents d'identitat, da las retschertgas en connex cun la tschertga da persunas sparidas, da la controlla da las endataziuns en il sistem informatisà da retschertga da la polizia tenor l'artitgel 15 LSIP sco er dal giudicat da persunas betg degnas da survegnir asil tenor l'artitgel 53 LAsil,

5. Coordinaziun cun la Lescha e-ID dals 27 da settember 2019 e cun la Lescha federala dals 25 da settembre 2020 davart ils precursurs da substanzas explosivas

Cun l'entrada en vigur da questa midada da la Lescha federala dals 20 da zercladur 2003⁹⁸ davart il sistem d'infurmaziun per il sectur da las persunas estras e da l'asil (LSIEA) (cifra I cifra 4), da la midada da la LSIEA en il rom da la Lescha federala dals 25 da settember 2020 davart ils precursurs da substanzas explosivas⁹⁹ (agiunta cifra 1) e da la midada da la LSIEA en il rom da la Lescha e-ID dals 27 da settember 2019¹⁰⁰ (agiunta cifra 1) survegn la suandanta disposizion il suandard text:

Art. 9 al. 1 lit. c e 2 lit. c cifra 1

¹ Tras ina procedura d'invista po il SEM render accessiblas las datas dal sectur d'esters ch'el ha elavurà u ch'en vegnidas elavuradas per sia incumbensa en il sistem d'infurmaziun, e quai a las suandardas autoritads u als suandardants posts:

- c. a las autoritads federalas en il sectur da la segirezza interna, exclusivamain per identifitgar persunas en cas:
 - 1. dal barat d'infurmaziuns da polizia,
 - 2. da retschertgas da la polizia da segirezza e da la polizia giudiziala,
 - 3. da proceduras d'extradizion,
 - 4. da l'assistenza giudiziala e da l'agid uffizial,
 - 5. da la persecuzion penala e da l'execuzion penala tras delegaziun,
 - 5bis. dal transferiment da persunas sentenziadas,
 - 5ter. da l'execuzion da chastis e da mesiras tras delegaziun,
 - 6. dal cumbat cunter la lavada da daners, cunter il commerzi cun drogas e cunter la criminalitat organisa,
 - 6bis. dal cumbat cunter l'abus da precursurs da substanzas explosivas;
 - 7. da la controlla da documents d'identitat,
 - 8. da l'attribuzion e da l'actualisaziun da las datas per identifitgar persunas tenor la Lescha e-ID dals 27 da settember 2019¹⁰¹,

⁹⁸ SR 142.51

⁹⁹ BBI 2020 7773

¹⁰⁰ BBI 2019 6567

¹⁰¹ BBI 2019 6567

§

9. da retschertgas da persunas sparidas,
10. da la controlla da las endataziuns en il sistem informatisà da retschertga tenor l'artigel 15 da la Lescha federala dals 13 da zercladur 2008¹⁰² davart ils sistems d'infurmaziun da polizia da la Confederaziun (LSIP);

² Tras ina procedura d'invista po il SEM render accessiblas las datas dal sectur d'asil ch'el ha elavurà u ch'èn vegnidás elavuradas per sia incumbensa en il sistem d'infurmaziun, e quai a las suandantas autoritads u als suandants posts:

- c. a las autoritads federalas en il sectur da la segirezza interna:
 1. exclusivamain per identifitgar persunas en ils secturs dal barat d'infurmaziuns da polizia, da las retschertgas da la polizia da segirezza e da la polizia giudiziala, da las proceduras d'extradiziun, da l'assistenza giudiziala e da l'agid uffizial, da la persecuziun penal a da l'execuziun penal tras delegaziun, dal cumbat cunter la lavada da daners, cunter il commerzi cun drogas e cunter la criminalitat organisada, dal cumbat cunter l'abus da precursurs da substanzas explosivas, da la controlla da documents d'identidad, da las retschertgas en connex cun la tschertga da persunas sparidas, da la controlla da las endataziuns en il sistem informatisà da retschertga da la polizia tenor l'artigel 15 LSIP sco er dal giudicat da persunas betg degnas da survegnir asil tenor l'artigel 53 LAsil,

Na

Il Cussegl federal ed il parlament recumondan da votar ils 13 da zercladur 2021 sco suonda:

Na

Iniziativa dal pievel per aua da baiver netta e vivonda sauna

Gea

Lescha COVID-19

Gea

Lescha davart il CO₂

Gea

Lescha federala davart las mesiras polizialas per cumbatter cunter il terrorissem (MPT)

